

N. 10

SEANCE DE L'APRES-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRESIDENCE DE M. SWAELEN, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 10 m.
De vergadering wordt geopend om 14 h 10 m.

CONGES — VERLOF

MM. Hatry, Stroobant, Van Thillo, à l'étranger; Jonckheer, en mission à l'étranger; Lahaye, Ulburghs, pour raison de santé; Baudson, Bock, D'hondt, Monfils, Swinnen, pour d'autres devoirs; Désir et Houssa, pour devoirs professionnels, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Hatry, Stroobant, Van Thillo, in het buitenland; Jonckheer, met opdracht in het buitenland; Lahaye, Ulburghs, om gezondheidsredenen; Baudson, Bock, D'hondt, Monfils, Swinnen, wegens andere plichten; Désir en Houssa, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Arbitragehof — Cour d'arbitrage

De Voorzitter. — Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Voorzitter van de Senaat van:

Het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van de artikelen 4 en 5 van de wet van 24 juli 1992 tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de rechtstoestanden van het personeel van het actief kader van de rijkswacht (rolnummer 438).

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Président du Sénat:

Le recours en annulation partielle des articles 4 et 5 de la loi du 24 juillet 1992 modifiant certaines dispositions relatives aux statuts du personnel du cadre actif de la gendarmerie (numéro du rôle 438).

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de Senaat van de verwijzingsbeslissingen betreffende de prejudiciële vragen gesteld door:

1. De Arbeidsrechtbank te Brussel bij vonnis van 5 oktober 1992 in zake François Verbeke tegen de NV Metropolitan Lease (rolnummer 436);

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au Sénat les décisions de renvoi concernant les questions préjudicielles posées par:

1. Le Tribunal du travail de Bruxelles par jugement du 5 octobre 1992 en cause de François Verbeke contre la SA Metropolitan Lease (numéro du rôle 436);

2. De Arbeidsrechtbank te Charleroi bij vonnis van 8 oktober 1992 in zake Jules Van Havre tegen de Rijksdienst voor pensioenen (rolnummer 437);

2. Le Tribunal du travail de Charleroi par jugement du 8 octobre 1992 en cause de Jules Van Havre contre l'Office national des pensions (numéro du rôle 437);

3. De Arbeidsrechtbank te Antwerpen, 6e kamer, bij vonnis van 8 oktober 1992 in zake Etienne van Daele tegen de Rijksdienst voor pensioenen (rolnummer 439);

3. Le Tribunal du travail d'Anvers (6e chambre) par jugement du 8 octobre 1992 en cause de Etienne van Daele contre l'Office national des pensions (numéro du rôle 439).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa

Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe

De Voorzitter. — Bij boodschap van 9 november 1992 zendt de voorzitter van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa aan de Senaat, de tekst van de aanbeveling nr. 1198, aangenomen door deze assemblee betreffende de crisis in het voormalige Joegoslavië.

Par message du 9 novembre 1992, le président de l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe transmet au Sénat le texte de la recommandation n° 1198 adoptée par cette assemblée relative à la crise dans l'ancienne Yougoslavie.

— Verwezen naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen.

Renvoi à la commission des Relations extérieures.

*Eretitel van een lid
van het College van commissarissen van de NMBS*

*Titre honorifique d'un membre
du Collège des commissaires de la SNCB*

De Voorzitter. — De heer Vroom, lid van het College van commissarissen van de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen, meldt aan de Senaat dat door de inwerkingtreding van de wet van 21 maart 1991 houdende hervorming van de overheidsbedrijven, die in een andere benoemingswijze voorziet, een einde is gekomen aan zijn mandaat op 14 oktober 1992.

M. Vroom, membre du Collège des commissaires de la Société nationale des chemins de fer belges, fait part au Sénat que son mandat a pris fin le 14 octobre 1992 par l'entrée en vigueur de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques, qui prévoit un autre mode de nomination.

Reeds in mei 1974 werd de heer Vroom door de Senaat aangewezen om het ambt van commissaris bij die maatschappij uit te oefenen.

M. Vroom fut en effet désigné par le Sénat dès mai 1974 pour exercer les fonctions de commissaire à ladite société.

De betrokkene verzoekt de Hoge Vergadering om de eretitel van zijn ambt te mogen voeren.

L'intéressé sollicite de la Haute Assemblée l'autorisation de porter le titre honorifique de ses fonctions.

Ik stel de Senaat voor op dit verzoek in te gaan.

Je propose au Sénat de faire droit à cette requête.

Geen bezwaar?

Pas d'opposition?

Dan is aldus besloten.

Il en sera donc ainsi.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijziging

COMPOSITION DE COMMISSIONS

Modification

De Voorzitter. — Bij het bureau is een voorstel ingediend om in de commissie voor de Infrastructuur de heer Dufour te vervangen door de heer Benker als effectief lid, en de heer Snappe te vervangen door de heer Dufour als plaatsvervangend lid.

Le bureau est saisi d'une proposition tendant à remplacer, au sein de la commission de l'Infrastructure, M. Dufour par M. Benker comme membre effectif, et M. Snappe par M. Dufour comme membre suppléant.

Geen bezwaar?

N'y a-t-il pas d'opposition à ces remplacements?

Dan is aldus besloten.

Il en est donc ainsi décidé.

VOORSTEL VAN WET — PROPOSITION DE LOI

Verwijzing — Renvoi

De Voorzitter. — Aan het bureau wordt voorgesteld het voorstel van wet betreffende de verplichte identificatie van de honden te verwijzen naar de commissie voor de Landbouw en de Middenstand.

Il est proposé au bureau de renvoyer à la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes la proposition de loi relative à l'identification obligatoire des chiens.

Dit voorstel van wet is momenteel aanhangig bij de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden.

Cette proposition de loi est actuellement pendante à la commission de l'Intérieur.

Is hiertegen geen bezwaar?

Pas d'opposition?

Dan is aldus besloten.

Il en sera donc ainsi.

COMMUNICATION DE M. LE PRÉSIDENT

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

M. le Président. — Chers collègues, votre Président a envoyé au président de l'Assemblée fédérale tchèque et slovaque le télégramme suivant:

« Le Sénat de Belgique a appris avec tristesse la nouvelle du décès de M. Alexandre Dubcek, des suites du grave accident de la route dont il avait été victime.

Pour tous, M. Dubcek demeurera le symbole du « Printemps de Prague », le père de ce « socialisme à visage humain » qu'il a courageusement défendu contre vents et marées.

Sa volonté tenace, son obstination à faire triompher la prééminence de l'homme sur le système, lui ont valu l'estime et l'admiration de tous.

Le Sénat présente au Parlement de la République fédérative tchèque et slovaque ses condoléances affligées. »

ONTWERP VAN WET TOT BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER TEN OPZICHTE VAN DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Algemene beraadslaging en stemming over artikelen

PROJET DE LOI RELATIF A LA PROTECTION DE LA VIE PRIVÉE A L'EGARD DES TRAITEMENTS DE DONNÉES A CARACTÈRE PERSONNEL

Discussion générale et vote d'articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Nous abordons l'examen du projet de loi relatif à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de heer Goovaerts.

De heer Goovaerts. — Mijnheer de Voorzitter, wij zijn nog niet in het bezit van de door de commissie goedgekeurde tekst van het ontwerp van wet dat vanochtend door de commissie werd gejaagd.

De Voorzitter. — Mijnheer Goovaerts, de tekst zal over eenige ogenblikken worden rondgedeeld. Ik stel voor intussen toch al de rapporteur aan het woord te laten. (*Instemming.*)

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vandenberghe, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp van wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens werd in de senaatscommissie voor de Justitie uitvoerig besproken. Toen de besprekingen waren afgerond, werd een rapport goedgekeurd, dat ter beschikking is van de leden van de Senaat. Het rapport getuigt van de kwaliteit van de uiteenzettingen van de leden van de commissie en van de regering.

Bij deze grondige bespreking heeft de commissie vastgesteld dat er bij de behandeling van het ontwerp in de Kamer een aantal belangrijke fouten in de tekst waren geslopen. Men had aanvankelijk gehoopt deze fouten als materiële vergissingen te kunnen rechtzetten. U vindt hiervan een overzicht op de pagina's 109 en 110 van het verslag. Na contact met de voorzitter van de Kamer bleek echter dat een aantal « vergissingen » niet zomaar als materiële vergissingen kunnen worden beschouwd en via amendementen moeten worden rechtgezet.

Er werden dus een aantal amendementen bij het ontwerp ingediend, waardoor het ontwerp vanochtend naar de commissie werd terug verwezen. Zo kon de commissie kennis nemen van een reeks amendementen die de fouten van de Kamer rechtzetten en in substantie reeds werden besproken, naast een aantal amendementen die intussen werden ingediend door de regering en door leden van de commissie.

De vrij uitvoerige bespreking vanmorgen heeft geleid tot een aantal wijzigingen in het ontwerp, die ik nu mondeling zal toelichten. In artikel 1, § 4, is het woord « samenstelling » vervangen door het woord « registratie », als gevolg van de amendementen van de heer Cerexhe bij de artikelen 9 en 10. Ik kom daar later op terug, wanneer ik het zal hebben over die twee artikelen. In artikel 1, § 5, werd een amendement ingediend om op het einde van de paragraaf de woorden toe te voegen: « met uitzondering van de naam en het adres van de persoon ». Het amendement werd echter verworpen, omdat het afbreuk doet aan de algemene filosofie van het ontwerp.

In de paragrafen 6 en 7 van artikel 1 werd een tekstverbetering aangebracht. De woorden « instelling zonder rechtspersoonlijkheid » werden telkens vervangen door de woorden « feitelijke vereniging ».

Tot daar de wijzigingen die de commissie aan het artikel 1 heeft aangebracht.

Het amendement bij artikel 7 brengt tekstverbeteringen aan in de derde alinea van dit artikel. Deze werden reeds in het rapport zelf gesuggereerd.

Ook bij de artikelen 9 en 10 werden belangrijke amendementen ingediend. De oorspronkelijke tekst van artikel 9 luidde: « Wanneer een persoon voor het eerst in een bepaald bestand wordt geregistreerd moet hem daarvan onverwijld kennis worden gegeven behalve in de volgende gevallen... »

In de commissie werd de vraag gesteld of de definitie van het woord « bestand » in artikel 1 wel conform was met de gehanteerde definities zoals ze in de oorspronkelijke tekst van de artikelen 9 en 10 voorkwamen. Door een omschrijving van het toepassingsgebied van de artikelen 9 en 10, waardoor mogelijke dubbelzinnigheid zou worden uitgesloten, trachtte men een terugverwijzing naar de Kamer te vermijden.

Toen bleek dat het ontwerp in elk geval diende te worden gemaakte, heeft men verkozen duidelijkheid te scheppen en in artikel 9 « bestand » vervangen door « verwerking » waarvan de definitie in artikel 1, § 1, terug te vinden is. In het licht van deze aanpassing, die ook gevolgen heeft voor artikel 10, werd in artikel 1, § 4, het begrip « samenstelling » vervangen door « registratie » om de eenheid van gedachten uit te drukken.

In de artikelen 16 en 17 werd bij amendement in de Nederlandse tekst « opgaaf » vervangen door « aangifte ».

Ook het amendement bij het artikel 17, § 9, is belangrijk. De regering heeft dit amendement verantwoord door te onderstrepen dat het onrechtvaardig is alle houders van bestanden één zelfde bedrag te doen betalen voor de aangifte. Het is verkieslijk het bedrag van de bijdrage afhankelijk te maken van het risico dat de verwerking inhoudt en van het belang van die verwerking. Aan de hand van de vermeldingen die overeenkomstig de paragrafen 3, 6 en 7 verplicht in de aangifte moeten worden opgenomen, kan het belang van de verwerking worden vastgesteld. De commissie is de regering op dit punt gevolgd zodat artikel 17, § 9, *in fine* als volgt luidt: « De Koning stelt het bedrag van deze bijdrage die tiendu-

zend frank niet mag overschrijden, vast op grond van de aard van de aangifte en van de belangrijkheid van de opgegeven verwerking. Hij regelt tevens de modaliteiten voor de betaling ervan. »

In dit verband wil ik onmiddellijk het amendement bij de laatste alinea van artikel 20 ter sprake brengen, dat eveneens handelt over een bijdrage, zij het in een andere context. Daarin wordt bepaald dat artikel 17, § 9, van overeenkomstige toepassing is om de activiteiten, bedoeld in artikel 20, financieel te sanctioneren.

Ik kom nu tot de amendementen ingediend bij artikel 18. In de eerste alinea wordt « verwerking » gewijzigd in « verwerkingen ». In de tweede alinea is er een technische verbetering aangebracht waardoor er ook verwezen wordt naar artikel 17, § 6. Dan was er ook nog een amendement tot inlassing van een laatste alinea bij artikel 18 dat luidt als volgt: « Het identificatienummer van de verwerking in dat register moet vermeld staan op ieder stuk waarvoor ze gebruikt is. » Deze toevoeging moet gelezen worden in samenhang met de eerste paragraaf van artikel 17, die luidt: « Alvorens een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens wordt gestart, wordt daarvan bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aangifte gedaan door de houder van het bestand. » Op dat ogenblik kan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een identificatienummer van de verwerking toewijzen. Dit nummer moet telkens worden vermeld om de identificatie en de oorsprong van het gegeven gemakkelijk te kunnen terugvinden.

In artikel 20 werden, naast de wijziging van het laatste lid, ook een aantal technische verbeteringen aangebracht. De verwijzing naar artikel 17, § 3, wordt aangevuld met de verwijzing naar artikel 17, § 6.

De redactie van artikel 29, gaf aanleiding tot opmerkingen. Dit artikel 1 werd wel in de kamercommissie aangepast, maar de gewijzigde versie werd niet voorgelegd aan de openbare vergadering van de Kamer. De nieuwe tekst van paragraaf 3 van artikel 29 luidt als volgt: « In de gevallen waar het advies van de commissie door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie vereist is, mag aan deze vereiste voorbijgegaan worden wanneer het advies niet werd verleend binnen de termijn bedoeld in paragraaf 2. »

De verbeteringen in artikel 31 hebben geen aanleiding gegeven tot discussie.

Bij artikel 32 werd een regeringsamendement aangenomen waarbij de regering aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dezelfde bevoegdheid wenst toe te kennen als aan de toezichtcommissie opgericht ingevolge de wet op de Kruispuntbank.

Bij artikel 33 is een technisch amendement aanvaard dat verwijst naar artikel 32, paragraaf 2. Dit is een gevolg van de nieuwe onderverdeling van artikel 32 zelf.

De artikelen 38 en 39 werden niet gewijzigd. Ingevolge de invoering van een nieuw vierde lid bij artikel 18 heeft de commissie wel geoordeeld dat een overtreding strafrechtelijk gesanctioneerd kan worden. Daardoor is dus bij artikel 39 volgende bepaling ingelast: « 9° De houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of gemachtigde die de verplichting van artikel 18, vierde alinea, niet is nagekomen. »

Zoals reeds was gesuggereerd tijdens de besprekingen die in het verslag zijn weergegeven, werd tenslotte ook artikel 52 geamendeerd. Deze amendering heeft de Senaatscommissie dan de gelegenheid gegeven om ook hier de tekst te verfijnen. Het eerste lid van artikel 52 luidt nu: « Iedere bepaling van deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning en uiterlijk op de eerste dag van de achttiende maand volgend op die waarin zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt. » De Koning wordt dus de mogelijkheid geboden om de diverse bepalingen van het wetsontwerp op verschillende tijdstippen van kracht te laten worden.

Het verslag zelf is vrij volledig en bovendien zijn er nog een aantal documenten aan toegevoegd, waaronder de nota van de minister die de doelstellingen van het ontwerp nogmaals duidelijk maakt. Voor de hier niet-toegelichte punten, kan ik dus gerust daarnaar verwijzen.

Als rapporteur wens ik na deze mondelinge aanvullingen bij het verslag nog enkele algemene opmerkingen te formuleren. In de eerste plaats is het nuttig te herinneren aan de context waarin dit belangrijke wetsontwerp tot stand komt.

Computer en privacy geven samen, niet zonder glamour en een tikje modieus, een heel complex van vraagstukken aan, dat de afgelopen 20 jaar de aandacht heeft getrokken en in brede kring bezorgdheid heeft gewekt. Deze kennelijke zorg kon niet van voorbijgaande aard zijn.

Inzet van de gerezen vraagstukken vormt de waarborg voor een persoonlijke leven en de persoonlijke vrijheid van het individu tegenover een mogelijke bedreiging door de opslag en verwerking van persoonsgegevens.

De ontwikkelingen op dit gebied hebben zeer snel om zich heen gegrepen en onze samenleving grondig gewijzigd. Computersystemen voor informatieverwerking vinden op een steeds grotere schaal toepassing. Dit heeft tot gevolg dat in bijna alle ontwikkelde landen van het Westen het vraagstuk van de «computer-privacy» een «issue» is geworden.

In het debat dienen meerdere waarden te worden afgewogen, op de eerste plaats de privacybescherming en het recht op vrije informatie.

De eerste vraag die hier aan de orde komt is de inhoud van het respect voor de persoonlijke levenssfeer, waarvan artikel 2 van het ontwerp het beginsel bevestigt. Er bestaat vrij grote eensgezindheid dat — het begrip — privacybescherming in het algemeen eerder een kwalitatief begrip, een waarde uitmaakt dan dat het een sluitende definitie omvat.

Privacy verwijst naar de noodzakelijke levensruimte waarover een burger moet beschikken om een eigen leven te leiden. De opvattingen daarover verschillen echter in tijd en ruimte.

De burger leeft immers in en door de hem omringende maatschappelijke werkelijkheid, wat privacy tot een sterk cultuurgebonden grootheid maakt. De normen en waarden van de maatschappij als geheel zijn dan ook in belangrijke mate mede van invloed op de plaats die het individu tegenover zijn omgeving inneemt. Hoe opener een maatschappij is, hoe minder kansen het individu wordt gelaten zich in zijn eigen levenssfeer terug te trekken en omgekeerd. Deze waarde kreeg gestalte in diverse rechtsregelen, in de eerste plaats in de Europese Conventie tot bescherming van de rechten van de mens, in artikel 8.

Historisch verscheen de privacybescherming in een bepaalde, vooral ruimtelijk bepaalde, context.

De bescherming van het privé-leven vóór het Burgerlijk Wetboek van 1804 bestond in de onschendbaarheid van de woning, in de regeling van de lichten en de uitzichten. Voor zover er al sprake was van inbreuk op een niet-plaatsgebonden, louter ideële vrijheid van doen en laten, betroffen de inbreuken meestal min of meer bekende persoonlijkheden die vooral het slachtoffer werden van ongewenste publiciteit in de pers. Daarnaast kwamen ook enkele klassieke rechten aan de orde, zoals de bescherming van de naam en de regeling op het beroepsgeheim. De doorsnee burger werd met dit soort privacy-inbreuken echter vrijwel nooit persoonlijk geconfronteerd. Op het einde van de jaren zestig kwam de bescherming van het privé-leven trouwens soms over als een Victoriaans, kneuterig ideaal uit de verloren tijd. De algemene transparantie moest de regel zijn, het exhibitionisme was aan de macht. Men had soms de indruk dat wie met privacy op de markt kwam eerder een predikant was voor een afvallige parochie en de vraag kon worden gesteld of hij nog veel gelovigen zou hebben die deze waarden zouden verdedigen.

De totstandkoming van geautomatiseerde informatieverwerking bracht hierin een ingrijpende verandering teweeg. Het vraagstuk van de privacybescherming werd daardoor een aangelegenheid waarbij voortaan iedere burger zich rechtstreeks

betrokken kon voelen. Het verband tussen computers en de persoonlijke levenssfeer schuilt in de betekenis van de informatie in onze samenleving.

Het knelpunt wordt nu de vrije beschikkingsmogelijkheid van het individu ten opzichte van de persoonlijke informatie, een verlengstuk van de persoon. De persoonlijke levenssfeer verschijnt in een totaal andere context. Het gaat niet meer om het zich ruimtelijk of emotioneel terugtrekken in een privé-sfeer, het gaat om de vrijheidsdimensie van iedere burger.

Wij leven in een informatiesamenleving. Dit houdt mede verband met de opbouw van de welvaartsstaat. Dergelijke samenleving, die goederen en diensten verstrekt via de markt en de overheid, heeft behoefte aan omvangrijke bestanden over de actuele en potentiële gebruiker. Daardoor wordt de databank de zenuwknop van een informatie-intense samenleving. Privacy wordt een informatie-privacy. De bescherming van persoonsgegevens wordt een zelfstandig probleem, waarin verschillende aspecten van de persoonlijke vrijheid een rol spelen.

De gedachten over de betekenis van deze ontwikkeling voor het persoonlijke leven en de persoonlijke vrijheid van het individu, blijken in eerste instantie inspiratie gevonden te hebben in beschrijvingen van de wereld van 1884 door Orwell. In het rijk van Grote Broer wordt iedereen voortdurend geobserveerd.

Verwant hiermee, maar subtieler, is de voorstelling dat een voortgaande concentratie van de persoonsinformatie tenslotte zal leiden tot het ontstaan van verzamelingen waarin een nauwkeurig profiel van ieders persoonlijkheid en leven wordt opgeslagen. De gevreesde persoonsprofilering kan bijvoorbeeld tot uiting komen in de registratie door het kredietkaartensysteem.

Het is onmiskenbaar dat door de combinatie van de persoonlijke informatie via databanken, een kwalitatieve sprong in de informatieverstreking wordt bereikt, die er onder meer in bestaat dat persoonlijke informatie, die op zichzelf nietszeggend is, door combinatie met andere gegevens, een persoonlijkheidsprofiel in het leven kan roepen. De mentaliteit die daarbij soms inspirerend werkte, blijkt uit een regeringsproject dat in het begin van de jaren zeventig in Frankrijk werd voorbereid om alle gegevens over personen te centraliseren onder de welluidende naam «Safari». Tegen de burger werd aangekeken alsof de overheid op safaritocht was.

Hoewel tegenwoordig over iedereen gegevens worden verzameld en vastgelegd en de betekenis van deze gegevens zeer is toegenomen, is het opmerkelijk dat het voor het individu vrij moeilijk is zich daarvan een beeld te vormen. Welke gegevens over hem in andere landen liggen en welk gebruik daarvan wordt gemaakt, ligt eenvoudig buiten zijn gezichtskring. Het is dus belangrijk daarover zekerheid te krijgen. Het wetsontwerp beoogt zulks.

De burger heeft er belang bij te weten wie gegevens over hem verzamelt en of deze met de werkelijkheid overeenstemmen. Dit geldt des te meer naarmate de gevolgen van onjuistheden ingrijpender zijn. Daarom vergt de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de beheersing van persoonsinformatie zonder meer, daargelaten of ze een privé-karakter heeft of niet.

In deze visie betreffen niet enkel vertrouwelijke, intieme of andere gezinsgevoelige gegevens de persoonlijke levenssfeer, maar in beginsel alle gegevens over de persoon.

Specifieke problemen vereisen een specifieke wetgeving. Algemene rechtsclausules zijn niet meer operationeel. Het vergde echter heel wat tijd en moeite om deze problematiek wettelijk te vertalen in een aangepaste «Computer Bill of Rights». Het was een nieuwe uitdaging voor een effectieve bescherming van mensenrechten.

Een eerste regeling werd ingeleid door de wet van 1970 voor de Duitse deelstaat Hessen, gevolgd door wetgeving in Zweden, Noorwegen, Frankrijk en de Verenigde Staten. Daarbij dienden zich drie types van regelende modellen aan: een globale benadering van het probleem van de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens; een open wettelijke regeling, zoals de Zweedse wet, waarbij een controlemechanisme in het leven wordt geroepen, namelijk een voorafgaande vergunning voor de exploitatie van een databank en tenslotte een sectoriële benadering, uitgangspunt in de Verenigde Staten.

De beslissende stap voor het wetgevend werk vormt de Straatsburgse Conventie tot bescherming van personen met betrekking tot de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens van 28 januari 1981, die de Europese standaardnormen ter zake in het leven roept.

De Conventie van 1981 gaf inderdaad enkel de dominerende opvattingen weer die op dat ogenblik over deze problematiek bestonden. De betekenis van deze conventie is echter dat de basisuitgangspunten voor een nieuwe rechtenverklaring in verband met persoonlijke dataverwerking internationaal werden bekrachtigd met het moreel gezag van de Raad van Europa. De Conventie van 1981 zou de expansie van beschermende wetgeving van persoonsgegevens beslissend voortstuwen en is het werkelijk basisraam waarbinnen elke bescherming van persoonsgegevens wordt uitgewerkt en waarop het ontwerp zich beslissend baseert.

Daaraan mag worden herinnerd wanneer men artikel 2 van het ontwerp leest dat uitdrukkelijk naar artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens verwijst en dus in het licht daarvan moet worden geïnterpreteerd. Dit betekent concreet dat artikel 2, samen met artikel 5, «het eerlijkheidsbeginsel», basisnormen zijn voor de voorgestelde regeling. Ze hebben een eigen algemene reikwijdte die, als algemeen rechtsbeginsel, veel meer omvat dan de concrete rechten die verder in het ontwerp worden beschreven. Ze zullen de toepassing van de wet schragen en inspireren en zullen ervoor zorgen dat concrete moeilijkheden in dit licht worden opgelost.

Maar nogmaals, de relativiteit van de persoonlijke levenssfeer moet daarbij worden verrekend, zoals dit in de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens te Straatsburg wordt geïllustreerd.

Zo heeft het hof in zijn arrest van 25 maart 1992, de zaak B. tegen Frankrijk in verband met transseksualiteit, nog uitdrukkelijk gezegd dat om de inhoud van de waarden, vermeld onder artikel 8 te bepalen «il faut prendre en compte le juste équilibre à ménager entre l'intérêt général et les intérêts des individus».

Ik citeer dit uitdrukkelijk om een mogelijk misverstand uit de weg te ruimen bij het lezen van de commentaren op het ontwerp van de wet. De verwijzing onder artikel 2 van het ontwerp naar artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens sluit het «balansmodel» niet uit, integendeel.

De Belgische regering was in een vrij vroeg stadium bezorgd omtrent deze problematiek, zoals blijkt uit de vaststelling dat reeds op 8 april 1976 een wetsontwerp werd ingediend ter bescherming van bepaalde aspecten van de privacy. Daarna werden ook door de volgende regeringen nieuwe wetsontwerpen ingediend of namen parlementsleden wetgevend initiatief. Geen enkel van deze ontwerpen of voorstellen kon nochtans de parlementaire eindmeet bereiken. De bespreking van het huidige ontwerp moet dan ook, in meer dan één opzicht, als historisch worden bestempeld.

Het wetsontwerp zorgt voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer op drie vlakken.

Ten eerste worden de algemene beginselen vastgelegd die moeten worden nageleefd bij de verzameling, registratie en bewaring van persoonsgegevens. Het gaat hierbij onder meer om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van artikel 2 en om het eerlijkheidsbeginsel van artikel 5. Bovendien wordt een bijzondere zorg besteed aan de bescherming van bijzonder delicate gegevens zoals ras, afstemming, seksueel gedrag, medische, politieke en gerechtelijke gegevens in de artikelen 6, 7 en 8. Deze bijzondere regeling benadrukt dat er een band blijft bestaan tussen de klassieke en de «informatie» privacy. Tevens bevat het ontwerp voorschriften om de gegevens concreet te beschermen en de gegevensverwerking intern werkelijk te controleren.

Ten tweede krijgt de geregistreerde persoon een versterkte rechtspositie en wordt de bestaande persoonsregistratie doorzichtiger gemaakt. De burger verkrijgt een rechtstreeks kennisrecht over het bestaan van de persoonlijke gegevensverwerking die wordt toegestaan. Ik verwijs hierbij naar de artikelen 4 en 9. Verder bekomt hij door de artikelen 10 en volgende een rechtstreeks of onrechtstreeks inzage recht, waardoor hij de inhoud van de opgeslagen informatie kan controleren. Conform

de Straatsburgse Conventie wordt hem ook een correctie-, verwijderings- en niet-aanwendingsrecht toegekend, evenals een verhaalsrecht bij de Commissie tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer of bij de rechtbank. De uitoefening van deze rechten gebeurt in het kader van de algemene beginselen, waarbij van beslissend belang is de regel dat de opgeslagen informatie een wetmatig doel moet nastreven, functioneel, adequaat, correct en pertinent moet zijn.

Zoals onderzoek in het verleden en ook in het buitenland heeft aangetoond en ondanks het feit dat de Straatsburgse Conventie enkel is beperkt tot de verbetering van de individuele rechtspositie van de geregistreerde, is het duidelijk dat deze verbeterde rechtspositie enkel een incidentele betekenis heeft voor de effectieve toepassing van de wet. Vele wetgevingen bepalen dan ook dat een soort «databankcommissie» moet worden opgericht om de hele sector te controleren en misbruiken op te sporen. Een derde element van het ontwerp is dan ook de oprichting van een onafhankelijke commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze commissie heeft een algemene controlebevoegdheid over alle gegevensverwerking en moet erop toezien dat de in de wet geformuleerde doelstellingen ook effectief worden nagestreefd.

De bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij informatieverwerking moet worden afgewogen tegenover andere maatschappelijke waarden zoals de vrijheid van informatie. Het gaat hierbij niet om een *a priori*-keuze voor de ene of de andere waarde, maar wel om een veranderende waardeschaal naar gelang de concrete omstandigheden. Gezien de aard van de op het spel staande waarden mag het informatiseringsproces van persoonlijke gegevens zich echter niet afspelen in een juridisch vacuüm. Het wetsontwerp reikt de burger in de praktijk een trefzeker richtsnoer aan om aan de verantwoorde bezorgdheid van verscheidene milieus tegemoet te komen, terwijl België eveneens zijn internationale verplichtingen naleeft. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Goovaerts.

De heer Goovaerts. — Mijnheer de Voorzitter, wij staan hier vandaag voor het al dan niet goedkeuren van het wetsontwerp, gebaseerd op een verdrag van de Raad van Europa van 28 januari 1981, over de bescherming van de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens. Dat verdrag is op 1 oktober 1985, ingevolge de nodige ratificaties, van toepassing geworden.

Het betreffende ontwerp moet worden goedgekeurd omdat wij die verplichting moeten nakomen in het kader van de Schengen-akkoorden. De akkoorden van Schengen moeten immers in werking treden op 1 januari 1993. U zal wellicht ook recent hebben vernomen dat deze akkoorden op die datum niet kunnen in werking treden en dat er een uitstel van minstens zes maanden zal zijn, vermits de centrale computer die in Straatsburg moet functioneren niet operationeel is.

Ik ben verwonderd, na de procedurele problemen waar ik het net over had, dat men ons nauwelijks de tijd geeft om deze zaak van nabij te bekijken.

Aangezien het akkoord van Schengen maar over zeven à acht maanden in werking zal treden, en vermits dit wetsontwerp reeds een keer naar de Kamer werd verwezen en er vandaag in de commissie opnieuw een aantal wijzigingen aan het ontwerp zijn aangebracht, zal het immers opnieuw naar de Kamer moeten en nadien eventueel opnieuw in de Senaat worden behandeld om definitief te worden goedgekeurd.

Ik wil toch nog iets kwijt over die procedure, inzonderheid de procedure van vanochtend, waarbij men in een totale verwarring een aantal wijzigingen heeft goedgekeurd. Het zijn alleen de rapporteur en eventueel de minister of zijn medewerkers — waarvoor mijn felicitaties — die vanmorgen eventueel met precisie begrepen hebben wat er nu juist is gewijzigd.

Senator Vandenbergh bracht ons een excellent mondeling en schriftelijk verslag, waardoor de commissie de mogelijkheid kreeg om preciezer te zien wat er werd gewijzigd en om zich in meer duidelijkheid uit te spreken.

Er zullen evenwel heel waarschijnlijk nog nieuwe wijzigingen moeten worden aangebracht. De EG-richtlijn die op 16 oktober kenbaar werd gemaakt, spreekt niet over de verwerking, maar wel over de behandeling van persoonsgegevens. Met andere woorden, wij zullen een juridische literatuur krijgen die verschillend is van de juridische literatuur van de andere EG-landen.

Ik weet dat de minister vanochtend heeft geantwoord dat elk wetsvoorstel of wetsontwerp, en dus ook dit ontwerp, een eigen vocabularium heeft. Ik heb dit in de commissie al betreurd en zal dit blijven betreuren.

Als de minister — en dat siert hem — bekommerd is om het contract met de burger, dan moeten wij in staat zijn om wetten te maken die iedereen kan begrijpen. Wij kunnen het ons niet veroorloven om wetten te maken die elk een eigen vocabularium, eigen betekenissen en een eigen terminologie hebben.

Ik betreur het ten zeerste dat de minister heeft geantwoord dat de wetgeving uiteindelijk toch door weinigen zal worden gelezen, vooral niet door het grote publiek, maar in hoofdzaak door specialisten. Wij moeten wetten maken die door iedereen kunnen worden gelezen. Op die manier kunnen wij erin slagen om de burger dichter te brengen bij het werk dat wij doen.

Waarom zijn de communistische regimes in elkaar gestort? Dit is in heel belangrijke mate het gevolg van het feit dat individuen, die deel uitmaakten van die maatschappij, zich afzetten tegen de manier waarop de maatschappij hun privé-leven organiseerde, en vooral domineerde.

Ik lees in artikel 30, paragraaf 1, van het ontwerp — ik citeer — « dat de commissie advies kan uitbrengen omtrent een aantal aan- gelegenheden die betrekking hebben op de toepassing van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonlijke levens- sfeer in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens ».

Ik betreur het dat de wetgeving zo partieel is met betrekking tot de bescherming van de privé-levenssfeer. De minister zal wel antwoorden dat het beter is iets te hebben dan niets, en dat er tot op heden niets was. Daarop moet ik verwijzen naar de woorden van de Italiaanse theoloog Corelli: « Wat ge doet, doe het goed, ge zult er immer uw vroom plezier in vinden. » Ik had dat vroom plezier willen vinden, niet alleen in deze wetgeving, maar ook in een ruimer opgevatte wetgeving waarbij de privé-levenssfeer wordt gerespecteerd. Ik zal dan ook een wetsvoorstel in dit verband indienen, zoals het in Frankrijk is gebeurd, waar de wet is opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, met als doel dat de waarden waarnaar de heer Vandenberghe heeft verwezen, worden beschermd en dat iedereen recht heeft op de bescherming van zijn privé-leven.

« Afgezien van mogelijke vergoeding van geleden schade, kunnen de rechtbanken elke maatregel opleggen, zoals een sekwestratie, de inbeslagname of andere maatregelen tot voorkoming of stopzetting van een aanval op de intimiteit van het privé-leven. Deze maatregelen kunnen bij dringende noodzakelijkheid in kort geding worden genomen. »

Thans wordt de burger op een zeer partiële manier ingeschakeld in het grote geheel van de gegevensbanken en van de informatie die men over hem heeft, zonder hem echter voldoende rechten toe te kennen. Wij kennen op het ogenblik al de Kruispuntbank, het Rijksregister, de gegevensbank bij de Nationale Bank betreffende het krediet aan consumenten.

Ik signaleer terloops dat men bij de Nationale Bank niet alleen kan vernemen wie er zijn verplichtingen niet nakomt, maar dat in de wet op het consumentenkrediet ook in de mogelijkheid is voorzien om positieve gegevens op te nemen inzake het aanvragen van krediet. De mogelijkheid bestaat dus dat men bij de Nationale Bank te weten zal kunnen komen wie een lening heeft aangegaan, ook al wordt die lening stipt afbetaald. Van wie een hypothecaire lening heeft aangegaan, dat kan men al lang weten. Daarenboven worden er trouwens ook, zoals wij over enkele dagen zullen zien, honderden miljoenen uitgegeven om het kadaster van onroerende goederen centraal aan te leggen.

Dit ontwerp regelt één aspect van het recht op privacy, namelijk daar waar de persoonlijke levenssfeer in confrontatie komt met de geïnformeerde maatschappij. De Vice-Eerste minister zal, zoals hij dat reeds herhaaldelijk deed, zeggen dat we ons niet mogen opstellen tegen de informatica. Verre van mij zulks te doen.

Wel vind ik het erg dat deze wetgeving er in grote mate is gekomen na het gelobby van belangrijke instellingen en ondernemingen. Aldus heeft de burger niet het recht om te zeggen dat hij geen gegevens over hen in een gegevensbank wil of dat gegevens uit een gegevensbank moeten worden verwijderd. Dat is toch verwonderlijk. De burger heeft maar één recht: hij mag vragen of er gegevens over hem in een gegevensbank zitten en, zo ja, welke gegevens. Hij moet dat beleefd vragen. Hij moet er zelfs voor betalen.

De informatie die over de burger wordt opgeslagen, moet aan bepaalde criteria beantwoorden. Eén criterium ontbreekt echter, namelijk dit van de juistheid van de gegevens. In het fameuze artikel 5 van het ontwerp wordt er met geen woord gerept over het feit dat de vergaarde informatie ook juist moet zijn.

In andere landen heeft men het probleem op een min of meer elegante manier opgelost. In Groot-Brittannië heeft men de mogelijkheid te laten weten dat men niet wil worden opgenomen in een mailing en dat men geen algemene reclame wil ontvangen. Dat ontbreekt in onze wetgeving. Het ontwerp zorgt niet echt voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het recht op vrij denken, het recht op een eigen imago, op eigen communicatiemiddelen en op eigen uitdrukkingswijzen, daarin wordt in het ontwerp niet voorzien. De Vice-Eerste minister zal hierop antwoorden dat bepaalde vrijheden als grondwettelijke rechten zijn beschermd. Die grondwettelijke bescherming is echter onvoldoende. Het ontwerp is ook niet gelijklopend met bepalingen opgenomen in de EG-richtlijn van 15 oktober 1992 betreffende de bescherming van natuurlijke personen.

Deze wet treedt in werking ten laatste 18 maanden na het verschijnen ervan in het *Belgisch Staatsblad*. Wij weten dus nu reeds dat in deze wet, nog vóór zij in werking treedt, belangrijke wijzigingen zullen moeten worden aangebracht. Ik noem er enkele.

De definities van persoonsgegevens en gegevensverwerking zijn slechts min of meer gelijklopend met de richtlijn van de EG. De « houder van het bestand » in ons wetsontwerp wordt in het voorstel van richtlijn « verantwoordelijke voor het bestand » genoemd. De in het ontwerp genoemde « bewerker » wordt in de Europese tekst « agent traitant » genoemd.

De richtlijn zegt dat gegevens die niet meer noodzakelijk zijn uit het bestand moeten worden gewist. Wij weten evenwel niet wanneer zij zullen worden uitgewist. Men heeft daarop geen enkele controle. Men zou zich dus elk jaar tot de commissie moeten wenden om te vernemen of de gegevens inmiddels zijn gewist. De richtlijn, dat is zeer belangrijk, maakt een einde aan het onderscheid tussen de openbare en de privé-sector. Onze wetgeving bepaalt dat de openbare sector belangrijke voordelen geniet in vergelijking met de privé-sector. Ik verwijs hier naar de uitzonderingen die in het ontwerp zijn opgenomen.

De richtlijn voorziet in een verplichte afwijking ten voordele van de media. Daarover zal mijn collega, de heer Van Belle, het straks hebben naar aanleiding van de bespreking van de amendementen die wij hebben ingediend.

Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp bevat ook een aantal technische lacunes. Een vergoeding van 10 000 frank moet worden betaald op het ogenblik van de verrichting van de opgaaf van het gegevensbestand bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Er is geen enkele controle over de omvang van de gegevens van een bestand. Een onderneming die adressen verkoopt moest oorspronkelijk eenmaal het bedrag van maximum 10 000 frank betalen, net zoals een kleine onderneming die van haar eigen cliënteel een bestand heeft aangelegd van bijvoorbeeld 1 000 adressen.

Hoewel de minister — en ik dank hem daarvoor — aan onze opmerkingen ter zake is tegemoetgekomen en een modulering in de betaling heeft voorgesteld, stel ik toch vast dat al is overeengekomen dat er 30 miljoen voor deze commissie wordt uitgetrokken. Daar zal het zeker niet bij blijven. Uiteindelijk zal weer de belastingbetaler moeten opdraaien voor de kosten, terwijl het

niet meer dan logisch zou zijn dat zij die de gegevens om commerciële of andere redenen gebruiken, het systeem financieel helemaal onderhouden.

Ik verneem dat er een campagne zal worden gevoerd tot sensibilisering van het grote publiek. Dat zal dan weer een brochure zijn met op de frontpagina een foto van de minister, binnenin de uitleg van de minister over de goede wet die hij heeft laten aannemen en verder nog wat uitleg over de wet zelf. De ervaring leert ons dat dit soort informatie neerkomt op loutere publiciteit voor een minister of politicus op kosten van de belastingbetaler.

Ik wens ter zake twee voorstellen voor te leggen. Wie een bestand wil, moet daarvoor volgens mij betalen. Als de belangstellende maar één keer moet betalen, wil dat zeggen dat de commissie na verloop van tijd geen inkomsten meer zal hebben en het geld dus elders zal moeten worden opgenomen, bijvoorbeeld op het budget van Justitie of weet ik veel. Het lijkt mij niet meer dan logisch dat men betaalt voor het recht bij elke verwerking van de gegevens waarvan men gebruik maakt. Dat is de enige manier om het systeem leefbaar te houden.

Wat de informatie van het grote publiek betreft, stel ik het volgende voor. Het grote publiek moet weten welke gegevensbanken en -bestanden er bestaan. Dat is de enige manier voor de burger om van zijn rechten ter zake gebruik te maken. Ik verwijs in dit verband graag naar het excellente Minitel in Frankrijk — te vergelijken met onze Teletekst — waar de burger alle inlichtingen vindt over de bestaande banken en bestanden. Zo'n systeem lijkt mij in elk geval veel efficiënter dan een informatiebrochure en de verplichting voor de burger zich systematisch te moeten wenden tot bedoelde commissie om te weten welke gegevens er over hem voorhanden zijn. Dat lijkt mij veel te ingewikkeld.

Als het waar is dat dit systeem alleen voor specialisten is bedoeld, dat de gewone burger zich daarvoor niet interesseert, dan kunnen we het hierbij houden, maar ik zou het toch liever anders zien.

Ik heb ook problemen met het telkens verwijzen naar de uitvoerende macht in vele artikelen van dit ontwerp.

Men verwijst inderdaad al te dikwijls naar de Koning zodat deze wet uiteindelijk niet veel meer is dan een kaderwet die zal worden uitgevoerd zoals het de regering past. Dit bezwaar krijgt zijn volle waarde bij artikel 21 dat handelt over onderlinge verbanden van persoonsgegevens die het voorwerp zijn van verwerking. De gegevensbanken verkopen namelijk gegevens aan mekaar. Via allerlei combinatiesystemen worden dagelijks onderling persoonsgegevens verhandeld.

Voor de wijze waarop dit — ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer — moet worden geregeld, wordt eens te meer naar de uitvoerende macht verwezen.

Een klein voorbeeld mag duidelijk maken wat een combinatie van gegevens kan veroorzaken. Mijnheer A heeft een jachtgeweer gekocht. Ingevolge het Verdrag van Schengen wordt hij dus opgenomen in de lijst van houders van geweren. Hij heeft voor zijn sport ook een wagen met vierwielaandrijving. Dit wordt op het ministerie van Defensie geregistreerd, want in geval van oorlog kunnen dergelijke wagens worden opgeëist. Mijnheer A heeft verder nog een belangrijke lening aangegaan om een stulpje aan de Azurenkust te kopen, waardoor zijn naam ook terecht komt in het bestand van een bank en bij de BNB.

Veronderstel dat deze man tijdens een jachtpartij per ongeluk door schroot wordt getroffen. De man draagt dus zelf een wapen, rijdt met een geregistreerde wagen, heeft in een verdachte buurt aan de Azurenkust een huisje gekocht en wordt nu beschoten. Deze man kan best een zeer aangenaam en eerlijk man zijn, maar het samenbrengen van zijn persoonsgegevens zou tot de conclusie kunnen leiden dat het hier om een vreemdsoortig individu gaat.

Men antwoordt mij wel eens dat artikel 5 bepaalt dat persoonsgegevens slechts mogen worden verwerkt voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden en op een wijze die verenigbaar is met die doeleinden. Dit zou een waarborg bieden tegen verkeerde conclusies. Artikel 21 verwijst echter helemaal niet naar artikel 5 en ik heb de grootste twijfel dat men ooit de combinatie van gege-

vensbanken op een efficiënte manier onder controle zal kunnen houden. Dat is nochtans een essentiële voorwaarde om van deze wet een positief geheel te maken.

De burger heeft op de eerste plaats behoefte aan een wet die zijn privacy beschermt. Hij wil niet tegen zijn wil worden opgenomen in gegevensbanken waar hij niet meer uit geraakt.

Het stoort mij erg dat men niet kan verhinderen dat men in een gegevensbank wordt opgenomen en dat men evenmin kan eisen dat zijn gegevens er worden uitgehaald. Dat is nochtans essentieel. De minister zal mij wellicht weer antwoorden — en dat is zijn goed recht — dat wij deze moderniteit moeten aanvaarden. Welnu, ik aanvaard dit niet. Het is de burger die op de eerste plaats komt en het zijn niet de ondernemingen die gelobbyd hebben, of de keuzen die werden gemaakt, tegen de Europese richtlijn in, die er moeten toe leiden dat de burger het voorwerp is geworden van de wet in plaats van degene die door de wet wordt beschermd. (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. Cerexhe.

M. Cerexhe. — Monsieur le Président, je n'ai pas l'intention de rappeler l'histoire du projet dont nous discutons maintenant ni d'évoquer les différents actes internationaux, traités ou directives qui nous ont amenés à légiférer en la matière.

Je voudrais, monsieur le ministre, limiter mon propos à trois observations qui se réfèrent, en fait, aux trois termes importants figurant dans l'intitulé de ce projet et qui constituent le fil directeur de mon intervention: protection, vie privée et traitement des données à caractère personnel.

Avant de développer ces observations, je voudrais féliciter le rapporteur pour son excellent rapport. Ce document constituera sans aucun doute un élément important de référence pour l'application et l'interprétation de cette loi.

J'en arrive à la première observation, c'est-à-dire à quelques réflexions sur le terme «protection».

Que la liberté soit ou non une prérogative fondamentale de l'individu, ce qu'on a parfois appelé «les droits naturels», ne m'apparaît pas essentiel. Ce qui me semble fondamental, c'est que la liberté figure dans notre ordre juridique, qui l'a consacrée dans de nombreuses dispositions, estimant qu'elle devait être protégée. Il en précise d'ailleurs les contours, en détermine les bénéficiaires et en fixe les modalités.

Cependant, toute liberté est assortie de limites. l'article 4 de la Déclaration des droits de l'homme et du citoyen affirme clairement, à cet égard, que la liberté consiste à pouvoir faire tout ce qui ne nuit pas à autrui. Aucune liberté n'est absolue. Elle a toujours pour limite le respect de la liberté d'autrui et l'État, en tant que gardien de l'intérêt général, se doit de veiller au respect de cette limite.

Notre Constitution ne se réfère pas directement ni explicitement au principe général du respect de la vie privée mais ce principe peut sans aucun doute se dégager du texte de l'article 7, qui dispose d'une manière absolue que la liberté individuelle est garantie. Par contre, la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales contient une disposition très précise. Il s'agit de l'article 8, ainsi libellé: «Toute personne a droit au respect de sa vie privée et familiale, de son domicile et de sa correspondance.»

En réalité, quand on analyse cet article 8 et l'interprétation donnée à notre disposition constitutionnelle, le droit au respect de la vie privée apparaît beaucoup plus comme une limite à l'exercice de l'ensemble des libertés et des droits fondamentaux que comme un droit déterminateur d'actions ou de comportements positifs. En d'autres termes, l'exercice de nos libertés traditionnelles — locomotrice, de culte, de la presse, de réunion — comporte une limite essentielle, à savoir le droit qu'a toute personne à la protection de son intimité personnelle et familiale. C'est en cela que le mot «protection» utilisé dans l'intitulé de votre projet me semble particulièrement adéquat. Il y a un domaine propre à chaque individu, au niveau de sa vie privée, dans lequel nul ne peut s'immiscer sans y être éventuellement convié.

Ma deuxième observation a trait à la portée de cette limite à laquelle je viens de faire allusion, à savoir le respect de la vie privée. Quelle est-elle exactement ? Je l'ai dit tout à l'heure, le respect de la vie privée n'est pas inscrit dans notre Constitution au titre de liberté individuelle mais figure dans la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. La tentation est donc grande, pour cerner cette notion, de se pencher sur les travaux préparatoires de cette convention mais, malheureusement, ils ne permettent de déceler aucun élément d'interprétation. En réalité, ces travaux préparatoires permettent uniquement de mettre en évidence le fait qu'on a renoncé à donner un contenu à cette notion de vie privée et familiale, compte tenu, selon les termes figurant dans les travaux préparatoires, de la mouvance de la matière.

En réalité, on a estimé qu'il fallait laisser à la doctrine et à la jurisprudence la mission de préciser le contenu de cette limite. Il est vrai qu'on se trouve en réalité, avec ce concept de vie privée, en présence d'une notion très relative. J'ai déjà eu l'occasion de le dire en commission, l'ouvrage du professeur Rigaux sur la «privacy» est à cet égard très révélateur du caractère essentiellement variable et conjoncturel du concept de vie privée. C'est un concept variable dans l'espace selon les pays et les latitudes, dans le temps selon les époques et suivant les individus, tant en fonction de leur personnalité que de leur responsabilité.

Le mur de la vie privée n'a pas le même tracé pour toutes les personnes et vous avez eu raison, monsieur le ministre, de ne pas aventurer dans une tentative qui aurait visé à cerner ce concept qu'il n'est pas souhaitable de définir de manière absolue et a priori.

J'en arrive à ma troisième observation. Votre projet a une portée limitée. Il vise exclusivement le traitement des données à caractère personnel. Notre société se caractérise par un développement constant de la science et des techniques. Les découvertes scientifiques et leur application se succèdent à des intervalles extrêmement rapides à tel point que l'ordinateur personnel que j'ai acheté l'an dernier se révèle déjà complètement démodé. Les possibilités deviennent presque sans limites pour l'homme quant aux moyens qu'il a en sa possession pour maîtriser son environnement matériel, naturel et social. L'informatique, c'est-à-dire la technique du traitement des données, s'inscrit sans aucun doute dans ce courant de développement continu et constant. Il faut en assurer le développement car elle décharge l'homme d'un grand nombre de tâches abrutissantes et routinières et est aussi un outil particulièrement utile pour toute une série de tâches administratives.

Mais l'informatique confère aussi à ceux qui en ont la maîtrise une puissance qui, si elle n'est pas contrôlée, risque d'engendrer des abus ou des dérapages. En d'autres termes, si les développements de la science, des techniques, des ordinateurs, des banques de données, des télécommunications sont sans aucun doute un des grands espoirs du XXe et du XXIe siècle, il n'en reste pas moins qu'ils soulèvent des interrogations, voire des inquiétudes.

Il appartient donc au pouvoir politique, qui est le garant du respect de l'intérêt général, de mettre en place les mécanismes qui, tout en n'entravant pas le développement scientifique, assurent le respect des libertés individuelles ainsi que les fondements démocratiques de notre société. Tel est l'objectif de votre projet, monsieur le ministre, et je m'en réjouis, comme le groupe PSC tout entier.

J'exprimerai un regret cependant, qui n'est pas une critique. Il existe aujourd'hui des techniques très sophistiquées de pénétration dans la sphère et dans le domaine de la vie privée, techniques beaucoup plus dangereuses et plus subtiles que le traitement des données à caractère personnel. Ce sont les écoutes, les enregistrements et les prises de vue. Monsieur le ministre, j'émet le souhait que sur ces différents points, votre projet puisse rapidement être complété. *(Applaudissements.)*

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. le Président. — Mesdames, messieurs, je vous informe que huit orateurs sont encore inscrits dans le présent débat. En conséquence, les votes n'interviendront vraisemblablement pas avant

18 heures. De plus, l'ordre du jour prévoyant l'examen de deux projets de loi ainsi que trois interpellations, nous interrompons probablement nos travaux vers 19 heures, avant de les poursuivre au cours d'une séance du soir.

Ik vestig er uw aandacht op dat nog acht leden zijn ingeschreven in deze algemene bespreking. Vervolgens moeten er nog twee kleinere wetsontwerpen worden behandeld. Wij zullen bijgevolg slechts omstreeks 18 uur kunnen stemmen. Onze agenda vermeldt ook drie interpellaties. Derhalve zal er vandaag avondvergadering zijn.

REPRISE DE LA DISCUSSION

HERVATTING VAN DE BESPREKING

M. le Président. — Nous reprenons la discussion en cours.

We hervatten de aan de gang zijnde bespreking.

La parole est à M. Barzin.

M. Barzin. — Monsieur le Président, je tiens à dire d'emblée que les libéraux souscrivent évidemment au principe énoncé à l'article 2 du projet, selon lequel « toute personne physique a droit au respect de sa vie privée lors du traitement des données à caractère personnel qui la concernent ». Je ne vois pas d'ailleurs qui pourrait, aujourd'hui, contester ce principe.

Cependant, nous émettons des réserves sur la méthode qui a été suivie pour appliquer ce principe à la matière qui nous occupe — concernant l'élaboration et, surtout, l'utilisation de fichiers incluant des données personnelles — et nous en regrettons les effets dans toute une série de situations qui ne posaient pas de problème.

Ce projet a en effet été conçu en élargissant au maximum le champ d'application et en donnant la plus large acception à des notions telles que « fichier » et « donnée à caractère personnel », de façon telle que des comportements anodins, n'empiétant pas sur la vie privée des individus, et pas du tout dérangeants, deviennent répréhensibles au même titre que l'utilisation abusive de données confidentielles et privées, manipulées, reproduites et diffusées par des procédés sophistiqués.

Pour compenser cette anomalie, les auteurs du texte ont prévu qu'il pouvait y avoir des dérogations à définir et à préciser par l'Exécutif, c'est-à-dire par arrêté royal, en ce qui concerne notamment le traitement de données dites « sensibles », à savoir les données médicales, philosophiques, d'appartenance syndicale ou politique — il s'agit de l'article 6 —; de même, en ce qui concerne le traitement de données judiciaires — il s'agit de l'article 8 —, en ce qui concerne l'obligation d'informer les personnes dont l'identité est reprise dans un fichier — il s'agit de l'article 9 —, en ce qui concerne l'obligation de répercuter à des tiers les rectifications de données — il s'agit de l'article 12 —, en ce qui concerne la déclaration préalable à la Commission de protection de la vie privée de l'usage d'un traitement automatisé — il s'agit de l'article 17. Enfin, d'une façon tout à fait générale, l'article 44 prévoit que « le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, préciser la mise en œuvre des dispositions contenues dans la présente loi en vue de tenir compte de la spécificité des différents secteurs ».

Le fait d'attribuer à l'objectif poursuivi un champ d'applications très large, pouvant être réduit le cas échéant par arrêté royal, a sans doute été une méthode de travail facile pour les auteurs du texte, ainsi dispensés d'affiner la réflexion, puisqu'ils laissent à l'Exécutif le loisir de « rectifier le tir » autant que faire se peut et sans débat parlementaire, alors qu'il aurait été beaucoup plus intéressant pour le Parlement de débattre lui-même ce qui était acceptable et ce qui ne l'était pas dans cette matière qui touche à un phénomène de société.

On aurait pu, en effet, partir de la notion de « risque d'atteinte à la vie privée » — évoquée d'ailleurs à l'article 17 à propos des traitements qui ne présentent manifestement pas de risque d'atteinte à la vie privée et qui pourraient être exemptés d'une déclaration préalable — pour délimiter ce qui est dérangeant et ce qui ne l'est pas, ce qui est confidentiel et ce qui ne l'est pas, l'information nécessaire à la vie en société et celle qui ne l'est pas.

Assez facilement, on nous dit — et je crois que cela s'inscrit dans la logique de la méthode suivie par les auteurs du texte — que la notion de vie privée n'est pas définissable et, à partir de là évidemment, on veut donner au texte de la loi la plus large application. Dans la foulée, on donne aussi à la notion de « donnée à caractère personnel » la plus large acception.

Plutôt que de dire d'emblée qu'il n'était pas possible de définir ce qu'est la vie privée, on aurait peut-être pu aborder le problème en réfléchissant sur ce qui, aujourd'hui — puisque nous légiférons aujourd'hui —, est confidentiel et ce qui ne l'est pas. Le résultat aurait été tout à fait différent. Car avec la méthode suivie par les auteurs du texte, on en arrive à dire que le nom de quelqu'un et son adresse sont des « données à caractère personnel » protégées alors que, manifestement, le nom est quelque chose qui est public, puisqu'il sert à reconnaître et à identifier, de même que l'adresse d'une personne!

Dans la logique du système, on en arrive aussi à définir la notion protégée de fichier comme étant l'agenda que chacun a dans sa poche! Par fichier, dit en effet l'article 1er, paragraphe 2, on entend « un ensemble de données à caractère personnel, constitué et conservé suivant une structure logique devant permettre une consultation systématique ». C'est exactement la définition de l'agenda! Faudrait-il, dans ces conditions, avertir toutes les personnes dont le nom est mentionné dans nos agendas, en leur disant qu'elles ont le droit d'en prendre connaissance et de rectifier les mentions qui les concernent?

Le champ d'application du projet est tellement large qu'on a dû prévoir à cet effet une exception, mentionnée à l'article 3, paragraphe 2, primo, pour les « traitements de données à caractère personnel gérés par des personnes physiques qui, de par leur nature, sont destinés à un usage privé, familial ou domestique et conservent cette destination ».

Cette observation à propos de la tenue d'un agenda démontre que, parfois, « le mieux est l'ennemi du bien » et que si l'on n'y prend garde, on pourrait trouver dans un texte dont le but affiché est de protéger la vie privée, des dispositions qui contrarient cette vie privée dans ce qu'elle a de plus élémentaire.

Il n'en sera pas moins que le texte assimile inopportunistement la tenue d'une liste de noms et d'adresses — sans aucun autre renseignement sur les personnes, ni mention confidentielle — à l'utilisation abusive de données confidentielles et privées, reproduites, recoupées et diffusées par des procédés sophistiqués. Pour moi, ne sont pas confidentiels les noms et adresses. Ainsi, cela ne me dérange pas que l'importateur de la marque de ma voiture, sachant que ma voiture a quatre ans, m'envoie de la publicité pour un nouveau modèle, ou même pour un modèle d'une autre marque dont il est aussi l'importateur. Où est le mal? Ce procédé devient pourtant répréhensible — et passible de lourdes peines — puisque le texte prévoit que les dispositions de la loi ne trouvent exception qu'en cas de relations contractuelles et pour une finalité liée au contrat. Dans l'exemple cité, si je suis ou si j'ai été en relation contractuelle avec mon garagiste, je ne l'ai jamais été avec l'importateur!

Je citerai encore cet autre exemple. Je suis avocat et il m'arrive d'être candidat aux élections. Savez-vous que je ne pourrai plus envoyer un simple tract dans une enveloppe ordinaire adressée à mes clients? Je serai passible d'une amende de cent à cent mille francs et des tribunaux correctionnels si je n'ai pas préalablement averti les clients de ce j'allais faire figurer leur nom dans un fichier, ayant pour dessein de leur envoyer un tract au moment des élections! Et pourtant, où est le mal? N'est-il pas acceptable qu'un titulaire de profession libérale, ou un commerçant, dise à ses clients qu'il est candidat aux élections? S'il s'agit de clients, ce sont des personnes avec qui on entretient des rapports de confiance et il me paraît légitime d'envoyer un tract à des personnes qu'on connaît et qui vous font confiance!

Dans les deux exemples cités — l'importateur de véhicules et l'avocat —, je ne vois vraiment pas où est le mal, ni les intérêts qu'on veut protéger, sauf à dire qu'on prend tout le monde pour des mineurs d'âge, toute publicité comme dérangeante, et l'on est en droit de se demander quelle société, pas à pas, on est en train de nous construire!

Je ne suis pas sûr non plus que la société en tant que telle — sous l'angle des règles indispensables à son organisation — sorte intacte des effets d'une telle législation.

A ce sujet, il est une notion sur laquelle on devrait réfléchir en tant que « donnée à caractère personnel » protégée par le texte du projet de loi: c'est la notion de solvabilité des particuliers. Cette notion est le point de rencontre de deux préoccupations légitimes: celle du particulier qui a le droit de voir respecter la confidentialité de l'importance et du contenu de son patrimoine, et celle de la société qui, dans certaines circonstances — liées à la responsabilité contractuelle ou extra-contractuelle de ce particulier — doit pouvoir savoir si celui-ci est solvable ou non. Je pense que la notion même de solvabilité exprime bien la conjonction de ces intérêts: solvable ne veut pas dire qu'on a épuisé la question de savoir ce que possédait tel individu, mais uniquement si ce qu'il possédait était apte à faire face, *in concreto*, à ses responsabilités pécuniaires.

C'est une matière où des données peuvent être légitimement réunies, une matière où l'on conçoit aussi que soit organisé, au bénéfice des personnes concernées, le droit à l'information, à l'accès et à la rectification. Le texte prévoit qu'une demande de rectification peut être, au besoin, soumise au président du Tribunal de première instance. Nous verrons à l'usage quels vont être les effets de la loi en ce domaine.

Il est heureux que le texte prévoit, en son article 3, paragraphe 2, secundo, que la loi ne s'applique pas « aux traitements portant exclusivement sur des données à caractère personnel qui font l'objet d'une publicité en vertu d'une disposition légale ou réglementaire ». J'en déduis qu'il reste possible, sans subir les contraintes de la loi, de constituer et de mettre à jour, par exemple, la liste des personnes qui ont été en faillite ou ont fait banqueroute.

De nombreuses sociétés du secteur tertiaire, s'occupant de financements, d'assurances, de recouvrement de créances, sont en effet concernées par la détention d'une information de qualité sur les cocontractants potentiels et les débiteurs éventuels et ne sont pas désireuses de devoir préalablement « négocier » cette information avec les intéressés et, le cas échéant, « diligenter » une procédure devant le président du tribunal de première instance.

Les sociétés industrielles, qui ne sont pas a priori suspectes d'atteintes à la vie privée et veulent pouvoir garder et développer des relations d'affaires normales, sont aussi intéressées par l'application de l'article 17, paragraphe 8, qui prévoit l'exemption de déclaration pour des catégories de traitements automatisés qui ne présentent pas de risques d'atteinte à la vie privée, et souhaitent qu'une concertation puisse intervenir à ce sujet.

Bref, tout le monde plaide déjà pour une application raisonnable de cette loi, tant le texte qui nous est soumis rend tout possible.

Puisque l'exécutif a entendu garder de larges prérogatives en ce qui concerne l'application de cette loi, et particulièrement la définition des catégories d'activités qu'elle vise directement, je plaide aussi pour qu'on passe le plus rapidement possible d'une vision abstraite des choses à une vision beaucoup plus concrète. Si l'on ne dit pas avec précision qui peut faire quoi, et si la loi reste d'une application trop générale, je crains que ne se développe à son encontre une ingénierie qui la vide de son efficacité.

Je terminerai par quelques remarques plus pratiques.

En raison du principe de finalité inscrit à l'article 5, la loi, me semble-t-il, interdit que des organismes publics — par exemple l'Office de la circulation routière — communiquent des informations à des tiers, qui pourraient, le cas échéant, en faire un usage commercial. Si effectivement, de telles « fuites » peuvent paraître choquantes dans certains cas, elles peuvent l'être moins dans d'autres où le service public, dépositaire *qualitate qua* d'une information d'intérêt général, pourrait être amené à la communiquer. Cette question pourrait être utilement réglée dans le cadre de l'article 44.

Autre remarque. L'article 10, paragraphe 1er, alinéa 2, prévoit que « le Roi fixe le montant, les conditions et les modalités du paiement d'une redevance préalable pour couvrir les seuls frais administratifs » dans le cas de la communication de données à des personnes intéressées. Je suppose que le fait de dire que la rede-

vance est destinée à couvrir les frais administratifs signifie qu'on cherchera à défrayer le maître du fichier du prix de revient des formalités qui lui sont imposées. On comprend, en effet, que la redevance ne doive pas dépasser ce prix de revient, mais en revanche, il est indispensable qu'elle en couvre le montant, à défaut de quoi il s'agirait d'un impôt déguisé. Pourriez-vous nous dire, monsieur le Vice-Premier ministre, si vous partagez ce point de vue, et nous préciser sur la base de quels critères cette redevance sera fixée?

Je terminerai, monsieur le Président, en exprimant ma satisfaction d'avoir vu accepter ce matin, en commission de la Justice, mon amendement tendant à ce que tout usage d'un fichier automatisé porte le numéro d'identification de ce fichier. Cette mesure permettra bien sûr d'identifier les fichiers utilisés et je crois qu'elle sera par elle-même dissuasive d'un certain nombre d'abus. *(Applaudissements.)*

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Pataer.

De heer Pataer. — Mijnheer de Voorzitter, met enigszins gemengde gevoelens neem ik in dit debat het woord. Enerzijds ben ik blij opnieuw te mogen meedraaien in de Senaat en vooral opnieuw deel uit te maken van het bruisende wetgevende laboratorium dat de commissie voor de Justitie toch wel is. Ik heb ook een goed gevoel, omdat ik, al is het dan in de allerlaatste fase, kan meewerken aan de totstandkoming van een reglementering waarvan ikzelf de noodzaak altijd met overtuiging heb bepleit. Jammer genoeg moet ik anderzijds toegeven dat de relatieve haast waarmee wij werken, vooral de jongste dagen, mij een gevoel van onbehagen geeft.

Ik vermoed dat ik niet alleen sta met de bedenking dat het niet bevorderlijk is voor degelijk parlementair werk nu over te gaan tot de uitwerking van een wettelijke bescherming van een deelaspect van de persoonlijke levenssfeer, omdat we dat nu eenmaal moeten doen.

Ik weeg mijn woorden, maar alludeer er uiteraard op dat het Verdrag van de Raad van Europa, dat door België in 1982 werd ondertekend en door de Senaat in april 1991 werd goedgekeurd, nog steeds niet van kracht is, omdat wij over die materie nog geen interne wet hebben uitgewerkt. De Schengenovereenkomst met het daarbij behorende informatiesysteem kan eveneens slechts in werking treden wanneer wij een interne wetgeving over dat onderwerp hebben uitgewerkt. Er is eveneens een Europese richtlijn in de maak die, zij het vanuit een andere logica, op een aantal punten zelfs verder gaat dan onderhavig ontwerp. De bespreking van deze richtlijn — of moet ik zeggen « nabespreking » — zal voor de Belgische gesprekspartners een andere inhoud krijgen naargelang dit ontwerp al dan niet wet is geworden. De wetten op het Rijksregister van 1983, op de Kruispuntbank van 1990 en op het consumentenkrediet van 1991 kunnen pas echt als voltooid worden beschouwd, indien onderhavig wetsontwerp wordt aangenomen. Ik maak hier natuurlijk allusie op de oprichting van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Ik heb een wat zonderlinge praktijk vastgesteld, namelijk dat de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer tweemaal een advies heeft geformuleerd over het ontwerp, één voor de Kamer en één voor de Senaat. Het komt niet zoveel voor dat een adviserende instantie twee adviezen formuleert afhankelijk van de assemblee waartoe men zich richt. Dit heeft blijkbaar te maken met de wijze waarop deze wetgeving tot stand is gekomen en tot stand aan het komen is.

Ik stel eveneens vast dat de relatieve haast waarmee we nu werken sporen heeft nagelaten. Denken we maar aan de vrij talrijke technische amendementen en technische amendementen op technische amendementen die wij tot morgen toe hebben besproken en goedgekeurd. De rapporteur heeft hierover ook gesproken. Met enige spijt stel ik vast dat er nog altijd artikelen zijn die bijna onleesbaar zijn gebleven, meer bepaald artikel 20 waarvan wij morgen nog een stukje hebben gewijzigd. Jammer genoeg zijn sommige alinea's van het overigens uitstekende verslag van de rapporteur, ook nogal gebrekkig geformuleerd, wat de verstaanbaarheid niet ten goede komt.

Dat een en ander verstrekkende gevolgen kan hebben, illustreer ik met twee voorbeelden. Ten eerste, na de discussie die wij, ook nog deze voormiddag, gevoerd hebben over het begrip « verwerking », of het nu « bewerking » of misschien « behandeling » moet zijn blijft de zaak onduidelijk. De heer Goovaerts heeft er daarnet op gewezen dat in Europese context het woord « behandeling » wordt gebruikt. In onderhavig wetsontwerp wordt « verwerking » gebruikt. Dit is op zijn minst een probleem van terminologie. Ten tweede, bij lezing van het verslag is het mij niet helemaal duidelijk of videobanden al dan niet onder toepassing van de wet vallen, meer bepaald van artikel 1, paragraaf 2.

Ook al is het opzet van het ontwerp relatief beperkt — de persoonlijke levenssfeer bevat veel meer dan in het wetsontwerp is opgenomen — de betekenis ervan is zeer groot. Het is evident dat de grondwettelijke bepalingen over de onschendbaarheid van de woning en over het briefgeheim reeds lang niet meer volstaan om de bescherming te geven waarover het hier gaat.

Het wettelijke vastleggen van verschillende fundamentele rechten in verband met het samenstellen en het verwerken van alle gegevensbestanden vormt ongetwijfeld een mijlpaal in de uitbouw van onze wetgeving, zelfs van onze rechtsstaat. Het recht op weten, het recht op toegang, het recht op verbetering en het recht op verhaal zijn inderdaad fundamenteel en horen bijna thuis in onze Grondwet.

In artikel 5 van dit wetsontwerp hebben wij een sleutelbegrip opgenomen dat erg belangrijk zal blijken, het finaliteitsbeginsel, dat ongetwijfeld de toetssteen zal zijn voor eventuele interpretatieproblemen bij de toepassing van andere artikelen.

Het ontwerp bevat ook een sleutelement in het geheel, de oprichting van een Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, die enorme verantwoordelijkheden zal moeten dragen. Niet alleen de wetgever, maar alle burgers zullen erop kunnen terugvallen wanneer zij geconfronteerd worden met de toepassing van de wetgeving en vooral met de verdere verfijning van deze toepassing.

Bovendien lijkt het mij enorm belangrijk te beseffen dat dit ontwerp van wet als het ware een onderdeel vormt van een geheel van Europese voorschriften inzake de bescherming tegen het misbruiken van geïnformateerde persoonsgegevens. De nood aan een regeling is groot op een moment dat de vrije markt van kapitalen, goederen en diensten in aantocht is.

Ook en vooral werkt de ontwikkeling van de technologie heel verleidelijk. Er is de internationale handel in persoonsgegevens, maar er zijn ook openbare diensten die meer en meer beschikken over middelen om veel verder te gaan dan wij ons zelfs maar kunnen voorstellen. Er is bovendien een onmiskenbare neiging steeds meer gegevens over personen in te zamelen, als het ware te ontfuselen, om ze nadien op een zeer rationele manier voor, maar soms ook tegen dezelfde personen te gebruiken.

Ik haal een voorbeeld aan dat ik recentelijk heb horen vertellen: kinderen kijken soms naar TV-programma's waarin een clown hen vraagt de telefoon te nemen en een bepaald nummer te draaien; zonder administratieve poespas krijgen zij nadien grote hoeveelheden speelgoedreclame toegestuurd. Via hun telefoonnummer kon de betrokken firma dus hun adres te weten komen, met alle « reclamegevolgen » van dien.

Er zijn telemarketing-ondernemingen die automatische oproepsystemen gebruiken om aan produktpromotie te doen. Er zijn computerprogramma's die geregeld gebruik maken van inbraaksystemen in personal computers. Er zijn kredietkaartmaatschappijen en postorderbedrijven die adressenbestanden gebruiken en verkopen. Resultaten van medische en andere onderzoeken worden verzameld en gebruikt voor allerlei doeleinden, en dit zonder medeweten of goedkeuren van de betrokkenen. Werkgevers willen steeds meer weten over hun werknemers en onderwerpen ze aan allerhande screenings die in een bestand worden bewaard en wellicht ook ter beschikking worden gesteld van collega's.

Het gevolg hiervan is dat wij ongevraagd worden opgebeld. Onze brievenbussen puilen ongevraagd uit van « verrassingsbrieven » via direct mailing en het faxtoestel — ook dit van de senatoren — laat soms midden in de nacht vervelende fluittonen horen.

Hoe dit verhelpen? De wetgever moet het recht creëren om de burger zelf te laten beslissen wat hij over zichzelf aan anderen kwijt wil. De burger moet tot op zekere hoogte ook kunnen beslissen welke informatie hij wenst te ontvangen. Vertrouwelijkheid, wederkerigheid en anonimiteit zijn vitaal voor intermenselijke relaties. Iedereen weet het wel, maar ik wens het nog eens te onderstrepen: alleen in autoritaire regimes krijgt *big brother* echt vrij spel.

Er is natuurlijk het vrij verkeer van informatie, waar onder andere de pers zo gevoelig voor is. Hoe is dit recht te verzoenen met de bescherming van de persoonlijke grondrechten? Het aanleggen van gegevensbanken moet afhankelijk worden gemaakt van registratie en toelating, maar ook van kennisname en goedkeuring door de betrokken personen. Hierop kunnen vanzelfsprekend de nodige uitzonderingen worden gemaakt. Ik denk in de eerste plaats aan de overheid, wil die ons land nog kunnen besturen. Dit is de filosofie van het ontwerp. Ik kan dat goedkeuren, ook al zijn een aantal begrippen van dit ontwerp — zoals de heer Cerexhe heeft onderstreept — voor interpretatie vatbaar, en moeten dit wellicht ook blijven. Ik denk in de eerste plaats aan het begrip «persoonlijke levenssfeer» waarover professor Rigaux, een eminente kenner van het onderwerp, in zijn boek heeft gezegd dat het eigenlijk niet te bepalen is.

Het ontwerp is ruim opgevat, maar dekt nog niet alle risico's die kunnen opdoemen. Ik noem er enkele, zoals het risico verbonden aan het verzamelen en verwerken van gegevens voor louter intern gebruik, met als voorbeeld het ledenbestand van politieke partijen. Deze bestanden zijn niet geïsoleerd door het ontwerp, maar de vraag rijst of het begrip «ledenbestand» in alle omstandigheden even correct zal worden ingevuld. Ik kan me voorstellen dat er partijen bestaan of ontstaan die ook lijsten aanleggen van sympathisanten of mensen die er op enige wijze een relatie mee hebben, maar toch niet als lid kunnen worden geregistreerd. Wat gebeurt ermee? Hoe kunnen we dat soort risico's opvangen?

Er zijn ook de risico's verbonden aan het collecteren van gegevens. Voorafgaande controle is verre van perfect, zoniet onbestaande.

Ik wijs op een tegenstrijdigheid tussen de tekst van ons ontwerp enerzijds en de tekst van het Verdrag van de Raad van Europa anderzijds. Artikel 5, a), van dit verdrag bepaalt dat gegevens eerlijk en rechtmatig moeten worden verkregen. De tekst van ons ontwerp is op dat vlak minder duidelijk.

Ten derde, er zijn ook risico's verbonden aan het verwerken van gegevens die voortkomen uit bronnen die voor het publiek toegankelijk zijn. In artikel 3, paragraaf 2, 2°, zijn die enigszins uitgesloten uit de toepassingsfeer van het ontwerp. Toch zijn gevaren in dat verband niet denkbeeldig. Wij kunnen ons echter gelukkig prijzen dat er een commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bestaat, die vele zaken in de gaten zal kunnen houden en waarbij de burgers, indien nodig, klacht zullen kunnen indienen.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil tot slot nog enkele kleine tekstkritieken naar voren brengen.

Ten eerste, ik ben het gedeeltelijk eens met bepaalde collega's die erop wezen dat er een vrij ruime delegatie van bevoegdheden in het ontwerp is opgenomen. Zeer vele zaken worden immers krachtens de wet geregeld, dus bij koninklijk besluit. Wij moeten deze zaak natuurlijk ook niet overdrijven. Zoals ik reeds zegde, zal de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een belangrijke rol spelen bij het onder controle houden van de uitvoerende macht. Maar artikel 6, dat handelt over het opslaan en het verwerken van zeer gevoelige gegevens als overtuiging, ras, ethnische oorsprong enzovoort en dat ook krachtens de wet kan worden uitgewerkt, gaat mijns inziens iets te ver. Ik sta hiermee niet alleen, want ook de Raad van State sprak zich in dezelfde zin uit in zijn advies aan de Kamer.

Ten tweede, er geldt een uitzonderingsregime voor de bestanden van de bestuurlijke politie. Daar heb ik toch een vraag bij. De bestuurlijke politie houdt zich ook bezig met de preventieve

recherche, zoals het opsporen van potentiële ordeverstoorders. De bepaling van artikel 11 ter zake zou ons in bepaalde omstandigheden vrij ver kunnen leiden.

Ten derde, het ontwerp geeft indirect een wettelijke basis aan het strafregister, dat als dusdanig wordt vernoemd in artikel 8, paragraaf 4, evenals aan de Staatsveiligheid en aan de veiligheidsdiensten van het ministerie van Landsverdediging. Noch het strafregister, noch de Staatsveiligheid, noch de veiligheidsdiensten van het ministerie van Landsverdediging zijn op het ogenblik bij wet afdoende geregeld. Die regelingen zijn weliswaar aangekondigd, maar zij bestaan nog niet. De noties worden nochtans opgenomen in het ontwerp op de persoonlijke levenssfeer. Dit geeft volgens mij een wettelijke erkenning aan deze instellingen. Dit was beter via een aangepaste wetgeving gebeurd.

Ten vierde, het recht op aanvulling van onvolledige informatie wordt niet expliciet geregeld in artikel 12. In dat artikel is er, in coördinatie met artikel 5, wel sprake van de mogelijkheid om onjuiste gegevens te verbeteren. Het aanvullen van gegevens is echter nog iets anders dan het verbeteren. Het is jammer dat men dit niet in de tekst van het ontwerp heeft verwerkt.

Ten vijfde, het Parlement krijgt bij het samenstellen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer misschien wel een vrij belangrijke, maar toch onrechtstreekse rol toebedeeld. De leden worden voorgedragen door de Ministerraad en het Parlement kan uit de voorgedragen leden een keuze maken. Persoonlijk had ik verkozen dat de samenstelling van de commissie analoog zou geschieden aan die van de evaluatiecommissie voor de abortuswetgeving, die rechtstreeks door het Parlement wordt samengesteld.

Ten zesde, ik stel vast dat in artikel 29, paragraaf 3, wordt bepaald dat de commissie adviezen verstrekt die geacht worden gunstig te zijn wanneer die commissie niet binnen de 60 dagen een advies heeft geformuleerd. Men had dit ook omgekeerd kunnen formuleren, waardoor men eventueel had kunnen concluderen dat er een ongunstig advies was wanneer dat advies niet tijdig wordt verstrekt.

Mijnheer de Voorzitter, de onrust die blijkt te groeien in kringen van de direct-marketing is heilzaam. Het is goed dat men daar beseft dat het weldra veel moeilijker zal zijn om hun bestanden samen te stellen. Het risico dat hun gegevensbanken zullen verschromelen, lijkt mij geen reden tot treurnis, integendeel.

Het ontwerp, ik verwijs even naar artikel 5, is «toereikend, ter zake dienend en zeker niet overmatig». Ik deel dan ook namens mijn fractie mede dat wij akkoord gaan om dit ontwerp op te nemen in ons wetgevingsarsenaal. Of moet ik hier spreken over ons wetgevingsbestand of ficher van wettelijke bepalingen? Ook al heeft de verwerking van sommige artikelen ons wat moeite gekost, dit ontwerp is in elk geval, ik citeer uit artikel 1, paragraaf 2: «logisch gestructureerd» en de neerslag van onze werkzaamheden zal ongetwijfeld dikwijls «systematisch worden geraadpleegd». (Applaus.)

M. le Président. — La parole est à M. Vaes.

M. Vaes. — Monsieur le Président, mes honorés collègues ont déjà largement examiné l'importance et l'enjeu du projet de loi que nous devons voter aujourd'hui, après le vote intervenu à la Chambre. Je serai relativement bref mais adresserai néanmoins quelques questions et réflexions générales au ministre, dans le cadre de cette dernière intervention.

Cette loi, certainement importante, est nécessaire si nous voulons respecter nos engagements internationaux, ce qui n'est pas négligeable. Dans de nombreux domaines, la Belgique est à la traîne au niveau de ses obligations internationales. Je souhaite que, non seulement tous nos retards soient progressivement réduits, mais que nous soyons aussi un modèle de dynamisme et d'efficacité dans notre façon de ratifier, dans le droit national, nos engagements internationaux.

Je rappelle ce que M. Pataer et d'autres ont souligné, à savoir qu'il convient de situer ce projet dans un contexte plus large où la protection de la vie privée des personnes dépasse le problème du traitement des données personnelles par l'informatique.

Il était à mes yeux souhaitable — nous l'avions demandé à la commission et au ministre — de joindre une annexe qui aurait posé l'ensemble des problèmes ayant trait à la vie privée des gens de façon à situer correctement la relativité et les limites sans nier l'intérêt de cette loi sur la protection de la vie privée contre la manipulation des données personnelles.

D'autres dispositions légales de notre arsenal constitutionnel ou législatif, comme le secret professionnel, les écoutes téléphoniques, les droits de la presse, la déontologie des détectives, le respect du domicile et de la correspondance, relèvent également, sous d'autres aspects, de la protection des personnes.

Il n'est peut-être pas inutile de rappeler que le problème que nous examinons aujourd'hui est particulièrement sensible de par ses multiples dimensions.

Premièrement, la vie privée est, en elle-même, un élément auquel les personnes sont de plus en plus sensibles, notamment en liaison avec l'augmentation du pouvoir de l'Etat et des administrations, d'une part, et du pouvoir des entreprises privées, d'autre part, à disposer et à utiliser des données personnelles. Il est donc normal et souhaitable que les citoyens sachent comment, en notre qualité de parlementaires, nous comptons clarifier les protections et les garanties que leur offre notre régime démocratique.

Un deuxième problème, également politique, consiste à définir un équilibre entre ces exigences de protection de la personne et d'autres objectifs de gestion efficace de l'Etat. Pour des raisons de sécurité publique, de gestion efficace ou de liberté d'information de la presse, il convient de trouver le juste milieu entre les droits des personnes à la confidentialité et à la protection de leur intimité et la nécessité de disposer d'un certain nombre d'informations, de les traiter et éventuellement de les communiquer à différentes personnes pour gérer efficacement différentes obligations qui relèvent du service public. Cette recherche d'équilibre fait partie de la difficulté du présent projet.

*M. Seeuws, vice-président,
prend la présidence de l'assemblée*

Un troisième aspect montre le point sensible: le domaine de l'informatique en pleine évolution est très complexe. Un informaticien, avec lequel j'évoquais le problème il y a plusieurs mois à propos de l'examen de ce projet, me disait que la meilleure sinon la seule protection à l'égard de la vie privée est d'avoir un minimum de fichiers. La seule multiplication de fichiers, couplée au pouvoir de l'informatique, représente, en soi, la menace de pouvoir cibler et «interconnecter» différentes informations qui concernent les personnes. C'est donc dans le développement même de la technologie que nous trouvons un nouveau défi à l'égard de la protection de la vie privée.

Une quatrième dimension est liée à l'aspect international. Actuellement, à la différence d'il y a quelques dizaines d'années, il est possible non seulement de gérer de façon plus ou moins déontologique des données personnelles dans notre pays, mais aussi de les transmettre au niveau mondial sans aucune difficulté. Nous sommes donc confrontés à un autre défi, défi propre à l'Europe mais aussi au monde entier: garantir les personnes contre une utilisation abusive de données personnelles au niveau non plus seulement national, mais bien international, défi ô combien complexe que le projet Schengen tente plus ou moins de maîtriser.

Dernier aspect qui démontre la sensibilité à ce projet: les enjeux financiers, que M. Barzin a d'ailleurs largement rappelés, enjeux liés à l'utilisation par les entreprises privées d'un très grand nombre de données personnelles qui, lorsqu'elles sont «interconnectées» et rassemblées, créent ce que l'on appelle un «ciblage» extrêmement précis d'un certain nombre de citoyens, pour le meilleur et pour le pire, devrais-je.

M. Barzin a dit n'être pas dérangé par la réception de publicités pour des nouvelles voitures, sachant que l'OCR a révélé la marque de son véhicule. Pour ma part, cela me dérange, ce qui démontre donc que des sensibilités très différentes peuvent exister en ce qui

concerne le droit légitime ou non des entreprises d'exploiter ces possibilités de «ciblages» très personnalisés par recoupements de données personnelles.

Ainsi, cet enjeu éthique, politique, international, technique et économique montre toute l'importance d'examiner sur le fond, comme le Sénat et la Chambre l'ont fait je crois, les dispositions de ce projet de loi.

Je soulignerai rapidement les points forts qui nous paraissent créer la qualité et les éléments positifs de ce projet: les articles 2, 4, 5, 9, 10, 16 et 18 relatifs, en deux mots, à la déontologie de base, aux finalités légitimes et contrôlées, aux obligations et devoirs à respecter par le maître du fichier à l'égard des personnes visées et au pilier d'organisation concrète du système qui repose largement sur la Commission de la protection de la vie privée.

Je tiens à remercier le ministre pour son ouverture d'esprit puisqu'il a bien voulu examiner sur le fond un certain nombre d'objections et de propositions émises par les membres de la commission. Je crois me rappeler qu'il a prévu — ce qui est une preuve d'intelligence — 30 millions de frais de fonctionnement au budget 1993 pour la Commission de la protection de la vie privée, ce qui assure un minimum de suivi concret aux obligations importantes que la commission devra remplir pour mettre progressivement en application le projet dont nous disposons.

J'en viens aux critiques, mais je ne reprendrai pas toutes celles qui ont été émises.

Notre première critique consiste en une interrogation qui suscite pour nous certaines réticences. En fonction de l'article 21, la logique est que tout est permis, dans l'état actuel des choses, jusqu'à ce que le Roi ou la loi intervienne pour limiter, déterminer la légitimité d'un certain nombre de traitements, d'interconnexions ou de manipulations de fichiers. On est donc manifestement dans un système de régularisation de fait et officielle des pratiques actuelles. A la limite, seuls une plainte, un avis de la commission ou la pression d'un groupe de citoyens qui se sentirait visé par certaines pratiques pourraient amener le Conseil des ministres à prendre des dispositions plus restrictives de cette liberté de principe.

Ce point est sans doute critiquable sur le plan de la philosophie. Les écologistes auraient préféré une approche davantage préventive plutôt que répressive car cette dernière se fonde toujours sur la plainte ou sur le cas par cas.

J'en viens à un deuxième reproche. On n'a pas assez insisté sur la spécificité et sur les exigences propres des fichiers publics. Je rappellerai, comme M. Cerexhe, je crois, que l'essentiel des libertés constitutionnelles reconnues chez nous ont été développées, garanties et exprimées avec force pour se prémunir contre les abus de pouvoir de l'Etat. Dans cette optique, il me semble particulièrement crucial de relever la spécificité et l'importance du traitement des fichiers publics, qu'ils soient liés ou non à la sûreté nationale. Bon nombre de fichiers importants sont traités par les pouvoirs publics; prenons l'exemple des fichiers de la sécurité sociale qui ont d'ailleurs été largement gérés par la Banque-carrefour.

Une objection concernait également le délai d'application de la loi. En effet, pour être applicable, l'accord de Schengen doit pouvoir s'appuyer, dans tous les pays, sur une législation efficace en matière de protection de la vie privée. Je doute que l'on puisse considérer la présente loi comme suffisante en termes de garanties de protection de la vie privée des individus dans le cadre du traitement et de la transmission internationale des données les concernant. En effet, en principe, la loi n'entrera en vigueur que dans dix-huit mois, sauf mesure particulière prise préalablement par le ministre en vertu des nouvelles dispositions de l'article 52.

Quatrième point: le fait que la Commission de la protection de la vie privée dispose d'un tel pouvoir est lié à une certaine forme de dérive des gouvernements actuels. Beaucoup de pouvoirs sont, en effet, concentrés dans les mains de l'exécutif. Ce dernier est conscient du fait qu'il a besoin d'être conseillé avant la prise de certaines décisions. Dès lors, de plus en plus souvent, nos structures politiques, publiques et institutionnelles s'entourent de commissions d'avis dont la mission consiste à éclairer l'exécutif. D'une certaine manière, elles court-circuitent néanmoins le Parlement.

Par conséquent, globalement, la conception structurelle des lois offre un certain nombre de principes d'orientation et affirme des garanties et des droits aux citoyens ou à d'autres acteurs concernés. Cependant, au niveau des choix précis de mise en application, qui constituent effectivement les garanties, ces lois reposent sur le pouvoir de l'exécutif, conseillé ou non par des commissions consultatives ad hoc.

A mon sens, nous devons observer cette modification de notre régime institutionnel et rester vigilants. Dans la mesure du possible, les droits du Parlement doivent, en outre, être préservés. Pour ces raisons, j'estime que certains amendements sont justifiés en ce sens qu'ils précisent des éléments de la loi, évitant ainsi d'abandonner la totalité du pouvoir au ministre. Le gouvernement a manifestement posé ce choix dans une matière dont je connais la complexité. Néanmoins, cette observation me paraissait devoir être formulée afin de nous permettre de déterminer le régime dans lequel nous progressons.

Le ministre et le gouvernement ont été sensibles aux problèmes d'application. Ils se sont enquis de la façon dont les systèmes fonctionnent dans les pays étrangers, en France notamment. Par ailleurs, ils ont craint la surcharge de la Commission de la protection de la vie privée. En fonction de ces éléments, le ministre a, dès lors, déclaré qu'il reportait, de deux ans environ, l'application de la loi. Je crois néanmoins que cette surcharge ne doit pas être exagérée et que, dès à présent, on pourrait, par exemple, demander à tous les détenteurs de fichiers — publics et privés — d'envoyer une première déclaration, démarche qui permettrait de débayer le terrain, si je puis m'exprimer ainsi.

En d'autres termes, dans les mois à venir, l'article 17 pourrait déjà, d'une certaine manière, entrer en application afin que chacun, tant au niveau du public que du privé, se mobilise sur le plan de la communication et de la transparence des fichiers traités.

Je crois enfin déceler un certain déséquilibre dans la conception de la loi. J'ai attiré l'attention de la commission sur le fait que l'article 18 porte sur une des obligations et missions essentielles de la Commission de la protection de la vie privée — dont il ne sera question, à proprement parler, que quelques articles plus loin —, à savoir de tenir ce que l'on pourrait appeler « le fichier des fichiers ». Cet article important est plus que laconique alors que d'autres consacrent parfois 10 ou 15 lignes pour éclairer de simples détails comme le point de savoir comment il faut prêter serment ou qui remplace le président en cas d'absence. Et n'est-il pas paradoxal que cet article essentiel ne fasse pas partie de la section traitant de la Commission de la protection de la vie privée ?

Par ailleurs, le texte est extrêmement laconique au niveau de la précision et des principes qui doivent guider l'organisation de ce fichier des fichiers, qui est la base de l'accès des personnes à l'information qui les concerne. On peut donc reprocher, sur le plan légistique, ce déséquilibre de conception dans l'organisation structurelle de la loi.

Nous avons critiqué objectivement les faiblesses de la loi que certains de nos collègues ont également soulignées et qui nous entraînent à déposer trois amendements supplémentaires en séance publique. Ces amendements nous donneront l'occasion de préciser certains principes qui nous semblent insuffisamment soulignés par le projet actuel.

Le premier amendement vise à une meilleure lisibilité de l'objet de la loi. Le deuxième tend à ce que les citoyens puissent faire opposition à la transmission à des tiers des informations qu'ils ont données. Le dernier amendement vise à ce que le citoyen puisse connaître l'origine des données personnelles le concernant, dont dispose un maître de fichier, qui les aurait obtenues d'un autre maître de fichier, dans un cadre commercial ou non.

En conclusion, nous soutiendrons donc ce projet, que nous attendions depuis longtemps. Nous approuvons les principes généraux qui le dirigent mais formulons une série d'objections sur l'organisation structurelle de la loi. Je rappelle mon objection — partagée par M. Pataer — au fait que l'absence de prise de position dans les délais par la commission vaut accord. Cet élément de principe peut effectivement être contesté.

Nous émettons aussi des critiques sur le caractère flou des dispositions, ce qui implique une incertitude d'interprétation. Mais d'un point de vue global, ce projet était nécessaire et nous le soutiendrons.

Je terminerai mon intervention par sept demandes brèves et précises s'adressant au ministre.

Il s'agit, tout d'abord, de rendre la loi la plus lisible et accessible possible aux usagers, c'est-à-dire tant aux personnes qu'aux maîtres de fichier. J'ai essayé d'imaginer quelles directives il faudrait donner à mon parti si la loi était votée et je me suis rendu compte qu'il était difficile de les consigner en une page.

Ensuite, je demande au ministre de veiller à ce que le rapport annuel de la commission soit précis en ce qui concerne les interventions de celle-ci dans le cadre de chacun des articles. En effet, dans certains cas, elle doit examiner des plaintes, dans d'autres, elle doit adresser des réquisitions aux maîtres de fichier dont les déclarations sont insuffisantes et, dans d'autres encore, elle doit remettre des avis, d'initiative ou à la demande du ministre. Ce rapport annuel est une garantie parlementaire de contrôle de l'application de la loi, mais ce contrôle dépendra de la clarté et de la qualité du rapport.

Par ailleurs, il convient de confirmer, si possible par arrêté royal, les codes de déontologie sectoriels déjà existants. A titre d'exemple, Belgapress et un certain nombre d'associations caritatives assurant des collectes de fonds ont déjà un code de déontologie relatif aux pratiques des maîtres de fichier. Le ministre doit être informé le plus complètement possible sur ces codes de déontologie; il doit évaluer leur pertinence et voir dans quelle mesure ils ont reçu l'assentiment de la majorité des professionnels du secteur. Il est opportun de soutenir éventuellement — et cela dans les meilleurs délais — leur approbation par arrêté royal, qui indiquerait, secteur par secteur, des règles plus précises de référence, et pour les maîtres de fichier, et pour les personnes concernées.

En outre, le ministre ne doit pas tarder à étudier et à préciser les normes de sécurité informatique mentionnées dans l'article 16, paragraphe 3. Je les ai évoquées ce matin. La sécurité du traitement — de l'accès, de l'effacement et de la mémoire — est un problème très sensible en matière de gestion des fichiers. De l'avis même des informaticiens, il conviendrait d'accélérer l'examen de cette proposition.

J'insiste également pour que le ministre assure une formation déontologique, technique et de gestionnaire pour tous les responsables de fichiers publics. En tant que parlementaires, il nous appartient d'insister pour que l'administration publique et les organismes publics détenteurs de fichiers soient irréprochables dans la façon dont ils gèrent les informations, dont ils les communiquent à d'autres et dont ils rendent leur système d'information accessible aux personnes. Cette logique abonde tout à fait dans le sens souhaité par Ecolo, c'est-à-dire une plus grande publicité des actes administratifs, de manière à assurer une meilleure transparence des services publics. Il revient au ministre d'assurer dès que possible la formation, et je dirais l'excellence, des détenteurs de fichiers publics.

Je demande également que soit étudiée d'urgence la législation spécifique aux données médicales. Je ne suis pas le seul à m'être plaint de l'insuffisante protection et du flou existant en la matière. Je pense par exemple aux questions que peut poser l'employeur à son futur employé concernant son état de santé. Il s'agit là d'un domaine très sensible.

En ce qui concerne la liberté de la presse, il convient de trouver un juste équilibre entre la liberté de l'information et la protection de la vie privée. Dans les meilleurs délais, le ministre devra, d'une part, investiguer le code de déontologie de la profession journalistique et, d'autre part, faire des propositions, avec la Commission de la protection de la vie privée, sur une loi sectorielle concernant la presse.

Pour terminer, monsieur le ministre, je crois qu'il est important que vous preniez l'initiative d'une information et d'un débat — je demanderai à M. le président Lallemand de nous soutenir dans cette demande — et ceci avant que vous ne décidiez d'une position définitive sur le projet de directive européenne, troisième mouture, qui va bientôt aboutir — nous en avons longuement débattu en commission — et qui ne correspond pas entièrement à votre

projet. Il serait donc important que la commission de la Justice, Chambre et Sénat, puisse en débattre avec vous avant de savoir quelle position sera défendue au niveau européen. Sur cette base, je me réserve le droit, avec mon collègue Frans Lozie, de défendre ponctuellement les trois amendements dont je viens de parler. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones. — Mijnheer de Voorzitter, ik zal zeer in het kort het standpunt van mijn fractie tegenover dit ontwerp toelichten.

Dit ontwerp wil orde brengen in de gegevensbestanden die betrekking hebben op personen, niets meer of niets minder. Ik sluit mij aan bij de heren Pataer en Vaes die hebben aangedrongen op wetgevend werk voor de andere domeinen van de bescherming van de privacy, slecht vertaald als persoonlijke levenssfeer. Dit ontwerp wil, via een aantal waarborgen, personen beschermen die worden opgenomen in bestanden.

In de eerste plaats moet de betrokkene daarvan op de hoogte worden gebracht.

Ten tweede beschikt hij over het recht van kennismaking en verbetering van deze gegevens, de uitzonderingen niet te na gesproken.

Ten derde legt het ontwerp een structurele verantwoordelijkheid op aan de houder van een bestand. Deze moet een aantal verplichtingen naleven, zoniet riskeert hij sancties.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, die ingevolge dit ontwerp zal worden opgericht, krijgt een grote rol toebedeeld en zal dit ontwerp concreet moeten uitvoeren.

De Volksunie is niet razend enthousiast over dit ontwerp, maar benadert het wel positief. Ik meen dat wij ter zake een consequente houding hebben aangenomen, wat niet kan worden gezegd van andere fracties. Aangezien de heer Goovaerts hier op het ogenblik niet meer aanwezig is, zal ik daarover kort gaan, maar ik stel vast dat hij met zijn verwijzing naar de burger bijna demagogisch wordt en nogal afwijkt van de houding van zijn partijgenoot in de Kamer, de heer Platteau. Onze fractie heeft in de twee assemblees dezelfde houding aangenomen.

De heer Van Belle. — Kamer en Senaat zijn twee verschillende vergaderingen.

De heer Erdman. — Intussen was er wellicht een verruiming in de geesten.

De heer Loones. — De heer Platteau verwees met fierheid naar de vaders van dit ontwerp, namelijk de heren Vanderpoorten en Gol. Het ontwerp dat wij vandaag bespreken stemt overigens in grote mate overeen met het ontwerp destijds ingediend door de heer Gol. In de benadering van de heer Goovaerts zoeken wij tevergeefs naar dezelfde fierheid.

Bij onze benadering van dit ontwerp wegen wij de rechten en plichten van het individu af tegen die van de gemeenschap.

De heer Van Belle. — Dat heeft de heer Goovaerts ook gedaan.

De heer Loones. — Het is natuurlijk gemakkelijker, eens er een basis is, een volgende stap te zetten. Dit ontwerp betekent in elk geval een zeer grote stap naar wat ik zou noemen het subjectivisme in ons recht, het verdedigen van de particuliere belangen van een privaat persoon tegenover de even behartenswaardige belangen van de gemeenschap. In dit ontwerp staat in ieder geval de bescherming van de individuele rechten voorop en dat is een goed uitgangspunt. Elk individu heeft het recht om te weten welke gegevens er over hem worden verzameld en wat daarmee gebeurt. Ik ben ook erg verheugd dat deze morgen nog het amendement werd aanvaard van de heer Barzin, dat geïnspireerd is door vroegere besprekingen in de commissie en waardoor elk stuk een identificatie moet krijgen, zodat zijn herkomst en eventuele bewerking steeds kan worden nagegaan.

Wij blijven echter erg bezorgd voor de effectieve toepassing van de wet. Twee elementen zijn hierbij van belang. In de eerste plaats is er de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, waarvan onder meer artikel 23 de organisatie en werking regelt. Het feit dat de voorzitter een magistraat is, dat hij voor zijn ambtstermijn van zes jaar uit zijn hiërarchisch kader wordt vrijgemaakt en dat zijn remuneratie in verhouding staat tot de belangrijkheid van zijn taak, garandeert een totaal onafhankelijke werking.

De uitvoeringsbesluiten waarnaar wij met belangstelling, maar ook met waakzaamheid uitkijken, zijn een tweede belangrijk element.

Deze wet is een voorwaarde voor de inschakeling van ons land in het internationale rechtsgebeuren, de Schengen-ruimte, de Europese Gemeenschap en de Raad van Europa. Ons land bengelt hier opnieuw aan het staartje. Deze wet is dan ook slechts een eerste stap die door nog vele andere zal moeten worden gevolgd. De VU-fractie is bereid hieraan mee te werken. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Belle.

De heer Van Belle. — Mijnheer de Voorzitter, het wetsontwerp op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dat de privacy van de burger dient te beschermen tegen een willekeurig gebruik van gegevens over zijn persoon is onverminderd van toepassing op de vrije pers. Volgens ons is dat op zijn minst een gevaarlijk addertje onder het gras.

België heeft nog steeds geen wetgeving op de privacy. Daaraan moet dringend wat worden gedaan, al was het maar om tegemoet te komen aan belangrijke internationale verbintenissen zoals het akkoord van Schengen. Andere ons omringende landen beschikken wel reeds over een dergelijke wetgeving. Duitsland heeft de wet van 17 januari 1977, in Frankrijk kent men de wet van 6 januari 1978 betreffende de informatica, de registers en de vrijheden en in Nederland is er de wet op de persoonsregistratie. Al die wetgevingen hebben één zaak gemeen: zij bepalen uitdrukkelijk dat de informatiegaring ten behoeve van de vrije pers niet onder hun toepassing valt. In ons land is dat niet het geval en daardoor zal de pers het in de toekomst veel moeilijker krijgen. Als een journalist van een krant informatie over een persoon inzamelt, dan moet hij immers de betrokkene daarvan in kennis stellen, hem erop wijzen dat hij het bestand, waarin die gegevens zijn opgeslagen, kan inzien en eventueel verbeteren.

Dit wetsontwerp was er zeker nodig. Toegepast op het privé-bedrijf, op de politiediensten, verschaft het ontegensprekelijk een bevredigende bescherming van het privé-leven van de burger. Wanneer wij anderzijds hetzelfde wetsontwerp specifiek toepassen op de vrije pers stellen wij een aanzet van ondermijning van de fundamentele vrijheden van onze democratische samenleving vast.

Mijnheer de minister, ik ga wat dieper in op de toepassing op de vrije pers. Welke persoonsgegevens mogen in de regel niet meer worden verwerkt? Ik begin met artikel 6. Wanneer de wet op de vrije pers van toepassing zou zijn, zijn onderzoeken naar handelingen van vakbonden, mutualiteiten of politieke organen voor een journalist geen onvoorwaardelijke gegevens meer. Het zal immers van de welwillendheid van de regering en van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer afhangen of deze onderzoeken nog wettelijk zijn. Ik verwijs in dit verband naar een bijzonder goed werk van professor Dirk Voorhoof met als titel *Recht op informatie, garingsvrijheid en zwijgplicht voor de journalistiek*. Professor Voorhoof verwijst juist naar de nood aan transparantie en openbaarheid ten opzichte van de journalist. Het wetsontwerp daarentegen wenst alles gedekt te houden.

Indien artikel 7 van toepassing zou zijn op de vrije pers, vraag ik mij af of de sportliefhebbers het zouden waarderen het nieuws over de conditie van hun favoriete sportbeoefenaars te moeten missen. De gekwetste sportman zou immers, strikt genomen, telkens een bijzondere schriftelijke toestemming moeten geven voor de verwerking van de gegevens over zijn lichamelijke toestand. Bovendien zou de Koning, althans de regering, de pers nog toelating moeten verlenen om deze gegevens effectief aan de lezers mede te delen.

Ingevolge artikel 8 zou de journalist, opnieuw tenzij de regering het welwillend toelaat, niet meer in staat zijn persoonsgegevens bij te houden — ik spreek dan nog niet over de publicatie ervan — met betrekking tot geschillen die aan de uitspraak van een rechtbank zijn onderworpen. Ik denk hierbij speciaal aan de weerslag op de rubrieken over assisenzaken in bepaalde dagbladen. Ook geen gegevens meer over personen die reeds werden veroordeeld voor een bepaald misdrijf.

In dit verband wijs ik eveneens op de gevolgen van artikel 17, paragraaf 4. De commissie wordt hierdoor in staat gesteld om, in het kader van haar controle- en onderzoeksbevoegdheid «andere» gegevens op te eisen dan die welke verplicht in de opgaaf moeten worden opgenomen. Onder die andere gegevens valt onder meer de oorsprong van de persoonsgegevens. Voor de erkenning van een journalistiek zwijgrecht wordt al lang gestreden, maar de pers dreigt nu in ons land een ernstige nederlaag te lijden.

In ons land escaleerde deze strijd in 1984 in de zaak-Coene, die sommigen zich nog zullen herinneren.

Mijnheer de minister, komt artikel 17, paragraaf 4, neer op een bepaling die het de overheid mogelijk maakt om de informatiebron van een journalist na te trekken via de omweg van de wetgeving op de bescherming van de privacy? Indien dit recht bestaat en kan worden misbruikt, heb ik ernstige twijfels over deze wet. In dat geval kunnen immers maatregelen worden getroffen tegen de informant. De informanten zullen zich dan ongetwijfeld tweemaal bedenken alvorens gegevens door te spelen aan een journalist. Het voortbestaan van de kritische pers komt dan, nog sterker dan tevoren, op de helling te staan.

In Duitsland heeft men reeds lang aanvaard dat journalisten nooit kunnen worden verplicht om hun bronnen kenbaar te maken. Deze bescherming ligt trouwens in de lijn van een wereldwijde tendens om een deontologische plicht van geheimhouding in hoofde van de journalist te erkennen.

Heeft de commissie de bevoegdheid om over te gaan tot een ernstige belangenafweging tussen de persvrijheid, enerzijds, en de bescherming van de privacy, anderzijds? Het is niet overdreven te zeggen dat deze problematiek in een ruimer maatschappelijk kader moet worden geplaatst en dat dit de taak is van de wetgever, na een bezinning over elk probleem afzonderlijk.

Misschien zullen er zich niet onmiddellijk absurde situaties voordoen, maar het behoort wel tot de mogelijkheden. Wij moeten noodzakelijkerwijze besluiten dat er iets aan de wetgeving schort. Er kunnen zich twee situaties voordoen: ofwel moeten de journalisten de wet voortdurend overtreden, ofwel moet de regering telkens bijzondere regelingen uitwerken om de pers zo min mogelijk bij de vrije uitoefening van haar taak te hinderen. Dit laatste is mogelijk krachtens artikel 9, laatste lid, van het wetsontwerp, of meer algemeen krachtens artikel 44.

Wij kunnen de overtreding van de wet uiteraard niet goedpraten. De autonome regelingsbevoegdheid van de regering inzake persvrijheid kunnen wij echter evenmin aanvaarden. Het spreekt vanzelf dat een koninklijk besluit niet de bescherming kan bieden van een wet. Daarenboven behoort de persvrijheid niet tot het bevoegdheidsdomein van de Koning — dit wil zeggen de regering — in tegenstelling tot de situatie in het verleden. In ons democratisch bestel is de persvrijheid een grondwettelijk beschermd recht, waarbij men slechts kan aanvaarden dat de wetgever dit recht — indien nodig — nader uitwerkt, in elk geval steeds in overeenstemming met de bepalingen van de Grondwet.

Terloops wijs ik erop dat de recente wet die het beroep van privé-detectives regelt, expliciet bepaalt dat journalisten niet onder de toepassing van de wet vallen. Hierdoor konden grondwettelijke problemen worden vermeden. Thans wil men de journalisten dus beschouwen als om het even welke andere doorsnee bestandhouder.

Men zou kunnen vermoeden dat het om een dwaling gaat, wat echter niet het geval is. Dat de wet op de privacy eveneens in een regeling van de activiteiten van de pers moet voorzien, is daarentegen uw bewuste keuze, mijnheer de minister. Dit blijkt uit uw antwoord op een aantal vragen die ik u aangaande deze materie in de commissie heb gesteld.

Ik citeer het antwoord van de minister: «Hoewel de media deelnemen aan de vrijheid van meningsuiting en het informatie-recht, zijn sommige onder hen niet in staat om hun rol met de nodige strengheid te vervullen die men rechtvaardig mag verwachten en bijgevolg misbruiken plegen.»

Ik interpreteer dit zo: aangezien de pers misbruik kan maken van haar grondwettelijke vrijheid, moet de regering over de mogelijkheden beschikken om deze vrijheid aan banden te leggen, om te beginnen langs de wetgeving op de privacy. Ik kan niet anders dan hieruit besluiten dat, indien wij deze verregaande en ongrondwettelijke inmenging van de uitvoerende macht in de zogenaamde vierde macht tolereren, onze honderd tweeënzestig jaar oude democratische vrijheden duidelijk hun beste tijd hebben gehad. Laten we niet vergeten dat het voorlopig bewind na de omwenteling precies tegen dit soort wetten heeft gereageerd met de bedoeling de persvrijheid voor altijd veilig te stellen.

Dit blijkt reeds uit het decreet op de pers van 16 oktober 1930, het uitgangspunt voor de Belgische persvrijheid. Het blijkt nog veel duidelijker uit de bijzondere bescherming die de Belgische grondwetgever van 7 februari 1831 heeft uitgewerkt. Allereerst voerde de Grondwet het stelsel van de successieve aansprakelijkheid in met de bedoeling elke privé-censuur van personen die samenwerken met schrijvers, te vermijden. Met de wet op de privacy kan men echter dit stelsel omzeilen, aangezien de houder van het informatiebestand, de bron van informatie voor de schrijver dus, nu kan worden vervolgd. Hetzelfde geldt voor de verspreider van informatie. Dit gaat de weg op van privé-censuur, wat zeker wij niet kunnen aanvaarden.

Ik ben er volkomen van overtuigd dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer een uitermate belangrijk thema en een recht is. Het verdient inderdaad al onze inzet. De bescherming van de persvrijheid verdient dit echter evenzeer en ik hoop dat niemand dit ontkent. Het is dus noodzakelijk een juist evenwicht te vinden en beide zoveel mogelijk te beschermen en te verzoenen.

Het is niet onbelangrijk aan te stippen dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in België, in tegenstelling tot in Nederland, geen grondwettelijk principe is, maar dat de persvrijheid wel grondwettelijk wordt beschermd. In geen enkel opzicht is het dan ook toelaatbaar dat een wettelijk gefundeerd principe afbreuk doet aan een grondwettelijk beschermde vrijheid. Door de hiërarchie van de rechtsnormen te miskennen, wordt de Grondwet opnieuw geschonden. De grondwetgever heeft bovendien een bijzonder rechtsregime uitgewerkt voor het bestraffen van persmisdrijven. Er zijn de reeds aangehaalde successieve aansprakelijkheid en de bevoegdheid van de jury. Indien de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer eveneens van toepassing is op de vrije pers, dan zal het aantal persmisdrijven onvermijdelijk toenemen.

Betekent dit anderzijds dat de privacy niet zou mogen worden beschermd tegen een pers zonder scrupules? Uiteraard niet. In het recente verleden werden reeds verschillende wetsvoorstellen ingediend die de verhouding privacy-bescherming tegenover de vrije pers wettelijk wilde regelen. In 1985 waren er de wetsvoorstellen van de heren Deleecq, Suykerbuyk en mevrouw Smet en in 1988 het wetsvoorstel van de heer Desmedt. Deze voorstellen verwezen allen terecht naar het principe, geformuleerd in artikel 6 van het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden: «Een ieder, die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, wordt voor onschuldig gehouden totdat zijn schuld volgens de wet bewezen wordt.»

Deze discussie moet en kan uiteraard nu niet worden gevoerd, maar het is wel van primordiaal belang dat het Parlement hiertoe nog de kans krijgt. Zonder een voorafgaande, diepgaande gedachtenwisseling zou het zonder meer misdadig zijn om, al was het maar zijdelings, langs een zeer algemene wet zoals deze die wij nu bespreken, een breuk met het verleden te bewerkstelligen en klakkeloos de persvrijheid aan banden te leggen.

Ons land werd na de onafhankelijkheid geroemd om zijn liberale Grondwet. De persvrijheid werd door de grondwetgever uitdrukkelijk als één van de belangrijkste vrijheden beschouwd.

Het zou dan ook hoogst bevreemdend zijn indien precies in België, in tegenstelling tot onze burens, het Parlement — zij het via een omweg — deze vrijheid zou beknotten.

Wel staat vast dat de journalisten ter zake zelf een grote verantwoordelijkheid op zich moeten nemen en dat zij een deontologische code moeten in acht nemen. De pers is zich daarvan overigens heel bewust. Dit bleek duidelijk uit een artikel dat op 20 september 1992 is verschenen in de kranten van *De Standaard*-groep. Ik citeer uit deze tekst: « De redactie van deze krant blijft geloven in kwaliteitsjournalistiek en laat zich niet meeslepen op de golven van sensatiejournalistiek. Het is en blijft haar overtuiging dat een krant in haar informatieke, duidende en opiniërende opdracht trouw moet blijven aan waarden waarop zij gegrondvest is. Het is en blijft haar overtuiging dat een krant ook een democratische en opvoedende taak heeft. Het is en blijft haar overtuiging dat de pers het maatschappelijk gebeuren kritisch moet blijven volgen. Maar dat betekent niet dat zij in het privéleven van wie dan ook gaat graven, enkel en alleen omdat dit sappige verhalen oplevert. »

Ik ben ervan overtuigd dat de overgrote meerderheid van de media dit standpunt deelt. Men moet zeker geen bevredigende oplossing van het probleem verwachten van een algemene wet die a priori de rol van de kritische pers in het gedrang brengt en uiteindelijk de persvrijheid op de helling zet.

Mijnheer de minister, ik heb dan ook met de heer Goovaerts volgend amendement ingediend bij artikel 3: « Aan § 2 van dit artikel een 5° toe te voegen, luidende: 5° de verwerkingen van persoonsgegevens uitsluitend ten dienste van de informatievoorziening van de pers. » Een dergelijke reglementering geldt trouwens ook in Frankrijk en in Nederland. Ook de Europese richtlijn die de minister in de commissie voor de Justitie heeft aangehaald, gaat in die richting.

Het is onze overtuiging dat er een addertje onder het gras schuilt indien de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer onverkort van toepassing is op de bestanden van de vrije pers.

De PVV-fractie zal het ontwerp niet goedkeuren hoewel het positieve elementen bevat. Omdat het een stap is in de goede richting — wijlen minister Vanderpoorten heeft de grondslagen gelegd van dit ontwerp van wet, waarvoor we hem nog steeds dankbaar zijn — zullen we ons bij de stemming over dit ontwerp onthouden. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman. — Mijnheer de Voorzitter, ik veronderstel dat vele leden nu hun privé-leven beschermen en dus geen belangstelling hebben voor het debat dat hier vandaag wordt gehouden.

Ik zou tekort schieten in mijn plicht indien ik de rapporteur niet in eigen naam en in naam van mijn fractie zou faciliteren voor het werk dat hij heeft geleverd. Het is hem niet eenvoudig gemaakt, rekening houdend met de beslissing die de Senaat vanochtend heeft genomen.

Hij heeft op uitstekende wijze mondeling verslag uitgebracht over de werkzaamheden van vanochtend in de commissie voor de Justitie. Hij heeft bovendien, een tweede schriftelijk verslag moeten maken in aanvulling van het eerste, omdat dat verslag inderdaad als leidraad moet dienen niet alleen voor de burger en de rechtsanalysten, maar vooral voor de commissie die een sleutelrol speelt in de structuur van dit ontwerp.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, het is enigszins te betreuren dat er geen algemene wet werd gemaakt op de bescherming van de privacy of de persoonlijke levenssfeer, of hoe men het ook wil noemen want er worden allerlei benamingen gebruikt en sommigen huiveren voor het gebruik van anglicismen.

Het ontwerp is beperkt. Mijn eerste vraag is in hoever u in publikaties van uw departement de mogelijkheid zal bieden om een vergelijking te maken van de verschillende wetgevingen die op deze materie betrekking hebben en een inventaris op te stellen van de procedures die de burger kan volgen om zichzelf te beschermen.

We moeten toch proberen om zoveel mogelijk informatie te verstrekken als financieel mogelijk is.

Deze wet was misschien niet ontstaan zonder de druk van de Schengen-akkoorden. Rekening houdend met de ontwerpen van 1976 van wijlen minister Vanderpoorten zouden we waarschijnlijk

lijik nog een aantal jaren hebben kunnen discussiëren alvorens tot een wet te komen. Dan zou er « rustig » worden voortgewerkt, al is het niet met een « train de sénateurs » want men kan de Senaat dat tempo niet verwijten. Wel hebben we een onnauwkeurigheid van de Kamer kunnen vaststellen.

De heer Swaelen treedt opnieuw als voorzitter op

Het gaat hier wel degelijk enkel en alleen over de verwerking van persoonsgegevens. Daarstraks werd de aandacht erop gevestigd dat het hier een bijzonder aspect betrof. Collega Cerexhe en ook anderen hebben erop gewezen dat wij open moeten staan voor andere methoden, zoals audiovisuele en andere technische systemen, die het mogelijk zullen maken om een inbreuk te plegen op de persoonlijke levenssfeer van iedere burger.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, ik ben toch enigszins ongerust. U hebt de voorzorg genomen om in een budgettaire post te voorzien voor de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Waarop is de grootte van dit bedrag berekend? De taken die nu aan de commissie worden opgedragen, zijn immers zeer ruim en veel breder dan de taken die oorspronkelijk in artikel 12 van de wet van 8 augustus 1983 met betrekking tot het Rijksregister werden opgesomd.

Er wordt aan de commissie een zeer ruime adviserende opdracht gegeven. Zeker in de eerste fase van de uitvoering van de wet zal vaak van dat advies worden gebruik gemaakt. Volgens de artikelen 29 en 30 worden van de commissie ook aanbevelingen verwacht. De uitstekende contacten die de leden van de commissie voor de Justitie hebben gehad met de leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, hebben aangetoond dat het hier gaat om personen van een hoog gehalte, die de materie volkomen beheersen en die bekommerd zijn om een goede toepassing van een goede wetgeving. Hun aanbevelingen zullen, zeker in het begin, zeer gefundeerd zijn en het opstellen ervan zal veel tijd en ook veel mankracht vergen.

Volgens artikel 31 van het ontwerp zal de commissie ook klachten moeten behandelen. De commissie en ook uzelf hebben bepaalde cijfers vooropgesteld. Voortgaand op de Franse ervaring mogen wij aannemen dat in de eerste fase van de toepassing van de wet vele klachten zullen worden ingediend. De commissie zal hierbij adviezen moeten geven, moeten bemiddelen en nadien mogelijk ook aanbevelingen moeten schrijven. Ik vermeld dan nog niet alle andere taken van de commissie, zoals het bijhouden van het register, de eventuele opvolging van aangiften of het opvolgen van niet-aangiften, enzovoort.

Wanneer ik dit alles zo opsom dan rijzen er bij mij vragen, ten eerste wanneer ik vaststel dat de commissieleden er niet voltijds werken. Wanneer wij de leden van die commissie hebben ontmoet, dan hebben wij vastgesteld dat het voor hen niet zo gemakkelijk zou zijn om de keuze te maken om hun huidige betrekking op te zeggen en voltijds voor de commissie te gaan werken. Alleen de voorzitter van de commissie werkt er voltijds. Het is een magistraat die dus de keuze heeft gemaakt. Alle andere leden en de plaatsvervangers nemen hun werk in de commissie als een bijkomende taak op zich, hoe consciëntieus en scrupuleus zij die ook zullen uitvoeren. Wij zullen dus afhankelijk zijn van de mogelijkheden die hun geboden worden om de opdrachten van de commissie efficiënt en vooral tijdig uit te voeren. Zullen er op termijn naast de voorzitter ook geen andere leden voltijds moeten werken voor de commissie?

Een tweede vraag betreft de budgettaire middelen. Er is een bepaald bedrag uitgetrokken op de begroting. Ik heb daarstraks zeer summier opgave gedaan van de taken die voor de commissie zijn weggelegd. Het vervullen daarvan vereist niet alleen de inzet van de leden, maar ook logistieke steun. Het ontwerp bepaalt dat de leden van de commissie door deskundigen zullen worden bijgestaan en dan spreken wij nog niet over de hele waaier van administratief personeel, medewerkers, opzoekteams, bibliothecarissen, personeel voor het bijhouden van fiches enz. Ieder van ons die met fiches werkt weet hoe moeilijk het is om ze degelijk bij te houden.

De leden van de commissie zullen immers niet alleen regelmatig verslag moeten uitbrengen aan Kamer en Senaat, maar zij moeten ook hun eigen materie aanpassen, op de voet volgen en actueel

houden. Ik vraag mij af in hoeverre de budgettaire middelen die werden uitgetrokken voldoende zullen zijn. Ook hier blijkt weer eens een tamelijk ernstige Belgische kwaal, namelijk het goedkeuren van zeer goede wetten zonder te zorgen voor de nodige infrastructuur voor de uitvoering ervan.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, u zult mij antwoorden dat u reeds maatregelen hebt genomen vooruitlopend op de eventuele goedkeuring van het ontwerp. Dat is juist. Ik stel alleen de vraag op welke basis zij zijn berekend, in hoeverre zij in de toekomst voldoende zullen zijn en of wij bereid zijn de nodige maatregelen ook voor later te nemen.

Tijdens de bespreking in de commissie werd door mij geopperd dat het reglement van inwendige orde van de commissie zou moeten worden gepubliceerd. Dat voorstel werd door de voorzitter van de commissie aanvaard als een mogelijkheid om de bevolking voor te lichten. Hoever is men daarmee gevorderd en zal het eventueel samen met de wet in het *Belgisch Staatsblad* kunnen worden gepubliceerd?

Een volgende vraag gaat over de intenties van de regering om met betrekking tot andere facetten van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer initiatieven te nemen. Bij het voorbereiden van dit wetsontwerp vond ik toevallig een wetsvoorstel van de heer Suykerbuyk ter bescherming van de privacy van verdrachten, dat in 1985 werd ingediend, nadien overgenomen door de heer Weckx en in 1986 opnieuw ingediend in de Senaat. Sindsdien heb ik daarover niets meer gehoord. Het is wellicht nuttig en nodig dat op andere vlakken initiatieven worden genomen. Collega Van Belle heeft hier daarstraks de bescherming van de pers, in al haar facetten, gevraagd, al kan de pers als eerste worden gevisieerd met betrekking tot de bescherming van de privacy van verdrachten. Ik spreek hier niet over veroordeelden.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, ik zie met belangstelling uw antwoord tegemoet omdat er bij gebreke aan een algemene wet misschien op andere terreinen, nog initiatieven kunnen worden genomen. U zult mij wellicht antwoorden dat uw diensten nog altijd hopen een algemene wet tot stand te kunnen brengen. Daarvoor kunt u dan op onze steun rekenen. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — La proposition de loi de M. Suykerbuyk dont vous parlez est-elle bien celle qui a été déposée à la Chambre en 1986?

M. Erdman. — Non, il s'agit de celle de 1985.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Je vous répondrai ultérieurement sur ce point.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Lozie.

De heer Lozie. — Mijnheer de Voorzitter, men kan moeilijk beweren dat dit ontwerp een gemakkelijke bevalling meemaakt. Iedereen is er nochtans van overtuigd dat er in deze materie snel moet worden opgetreden. In de commissie was het al gauw duidelijk dat de tekst ons overgezonden door de Kamer, niet volmaakt was en het was er nooit helemaal duidelijk of dit ontwerp al dan niet nog naar de Kamer moest worden teruggezonden. Die onzekerheid is niet bevorderlijk voor het eindresultaat. Nu blijkt dat het ontwerp toch weer naar de Kamer moet, hadden we de tekst wel ingrijpender kunnen wijzigen. De terugzending naar de commissie waarover vanmorgen werd beslist, gaf ons hiervoor uiteraard onvoldoende tijd.

Volgens de titel wil dit ontwerp in de eerste plaats de persoonlijke levenssfeer beschermen tegen misbruiken voortvloeiend uit de verwerking van persoonsgegevens, maar in feite gaat het een andere weg op. In principe is elke automatische verwerking van gegevens toegestaan, tenzij ze uitdrukkelijk verboden is. Men gaat daarbij zeer ver. Op grond van artikel 6 van het ontwerp kan men zelfs persoonsgegevens met betrekking tot ras, etnische afstamming, seksueel gedrag of overtuiging op politiek, levensbe-

schouwelijk of godsdienstig vlak in databanken opslaan en verwerken, zij het alleen voor doelstellingen die bij wet of koninklijk besluit worden vastgesteld na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Die opening, gecreëerd door artikel 6, is mij niet duidelijk omdat ik de maatschappelijke relevantie van dit soort gegevens niet inzie. Zulks houdt te grote risico's in voor inmenging in het privé-leven. De voorwaarden die hiervoor door de Ministerraad zullen worden bepaald, zullen moeilijk te controleren zijn. Iedereen die vertrouwd is met de verwerking van gegevens via computerbestanden weet dat een sluitende controle onmogelijk is.

Ook inzake medische gegevens voldoet de wet niet helemaal aan de noden van de burger. De burger heeft er belang bij dat zijn medisch dossier volledig en accuraat wordt bijgehouden. Als daardoor minder medische toepassingen nodig blijken kan dat zelfs maatschappelijk nuttig zijn. Terecht is artikel 7 strenger, want niets raakt meer iemands privé-leven dan een medisch dossier. Hier blijkt echter wel een ander groot gebrek, namelijk het gebrek aan informatie voor de betrokkenen. Alleen bij het ontstaan van het bestand moet de betrokkene worden verwittigd. In het desbetreffende hoofdstuk worden een hele reeks uitzonderingen op de meldingsplicht aangestipt. In latere stadia is de kennisgeving niet meer nodig. Alleen via de omweg van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan nog de oorsprong van het bestand worden teruggevonden. Van een ongelukkige betutteling van de burger gesproken!

Ondanks de vele computerbewerkingen kan de betrokkene steeds rechtstreeks over de bron van een bestand worden geïnformeerd. Men kiest echter voor de omweg van de commissie met alle gevolgen van dien. De aanvaarding deze morgen van het amendement op artikel 18 van collega Barzin heeft hieraan slechts gedeeltelijk een oplossing gegeven. Heeft de burger te allen tijde het volledige en rechtstreekse informatierecht omtrent zijn eigen medisch dossier? Ik betwijfel dit ten eerste. Collega Vaes heeft daarom over deze materie een amendement ingediend.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zal zeker een belangrijke rol spelen, maar de manier waarop de regering de amendementen van deze commissie heeft behandeld, laat het ergste vermoeden voor de ernst waarmee zij haar toekomstige adviezen zal onderzoeken. Bovendien kunnen sommige sectoren uit de persoonlijke levenssfeer door afzonderlijke wetten aan de bevoegdheid van de commissie worden onttrokken. Dit kan het geval zijn, als men komt tot een eigen ethische code voor medische gegevens, een eigen wetgeving voor persgegevens, een aparte wet in verband met de toegankelijkheid van en de controle op de staatsveiligheid, enzovoort. In sommige sectoren zou de burger daardoor het recht op informatie dat hij in principe bij deze wet verwerft, weer verliezen.

Onduidelijk ook is de houding die de minister zal aannemen ten opzichte van de Europese richtlijn in wording. Werkt hij in dezelfde richting als dit ontwerp van richtlijn? Wat zal zijn houding zijn indien de richtlijn een andere richting uitgaat? Zal het Parlement daarop nog tijdig kunnen inspelen?

Een laatste kritiek op het ontwerp viseert de onduidelijkheid over het tijdstip waarop een en ander van kracht wordt. Deze wet is voor ons land een noodzaak — al is het maar om het akkoord van Schengen te kunnen uitvoeren — maar deze materie vergt nog heel wat bijkomend wetgevend en uitvoerend werk. De timing daarvan is allesbehalve duidelijk. Ook hierover zal collega Vaes een amendement indienen. Voor ons mag de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer morgen al haar activiteiten starten en het Parlement liefst geregeld over haar bevindingen informeren. Ik heb echter het gevoel dat er voor te veel zaken een blanco cheque aan de minister wordt gegeven en dat het Parlement in de eerstvolgende jaren in deze materie passief zal worden gehouden. Ik wil de minister daarom tot spoed aanspooren.

Het is zeer belangrijk dat deze wet er snel komt, al was het alleen maar om uit nieuwe ervaringen te leren hoe we ze kunnen verbeteren. Wellicht krijgen we hiervoor nog een gelegenheid, als het ontwerp andermaal van de Kamer terug naar de Senaat komt. Ondanks al onze bedenkingen wensen de groenen dit proces van verbetering van de wet zeker niet te vertragen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken. — Mijnheer de Voorzitter, uiteraard verdient elke bescherming van de persoonlijke levenssfeer de meest sterke ondersteuning.

Mevrouw Maes. — Dat geldt dan ook voor die van mevrouw D'Hondt!

De heer Verreycken. — Mijn uiteenzetting over dit dossier kan dan ook zeer beknopt zijn en beperkt worden tot enkele randbemerkingen, die niet zullen worden aangetast door de irrelevante snieren van mevrouw Maes. Het Vlaams Blok zal dit wetsontwerp goedkeuren. (*Protest van mevrouw Maes.*) Omdat echter tussen goedkeuring en afkeuring... (*Geroep van mevrouw Maes.*)

Ik verzoek mevrouw Maes mij te laten uitspreken en indien zij per sé nu het woord wil voeren, laat ik haar graag het spreekgestoelte.

De Voorzitter. — Mevrouw Maes, de heer Verreycken is aan het woord.

De heer Verreycken. — Dank u, mijnheer de Voorzitter.

Wij zullen dit wetsontwerp goedkeuren na afloop van het voorziene pingpongspel tussen de Kamer en de Senaat. Omdat echter tussen goedkeuring en afkeuring enkel een besluitloze onthouding staat, wil ik een voorwaardelijk ja hier toelichten.

Wij vragen ons af of een burger, die als lid van een als subversief verklaarde organisatie in een bestand van de Staatsveiligheid werd opgenomen, deze opname op enigerlei wijze zal kunnen aanvechten en een schrapping zal kunnen eisen.

Wie een schrapping kan eisen uit enig commercieel bestand, dat enkel kan leiden tot het toezenden van ongevraagde publiciteit, moet zeker schrapping kunnen eisen uit een bestand dat kan leiden tot het vullen van nieuwe moordende spooktreinen. Tenslotte berust de klassering als zijnde «subversief» enkel op de arbitraire visie van gelegenheidsmachthebbers.

Een tweede opmerking betreft het misbruik dat politici, en dus ook ministers, kunnen maken, en in het verleden reeds maakten, van hun inzagemogelijkheden in sommige gegevensbanken. Zo moesten wij het hier meemaken dat de minister van Binnenlandse Zaken meerdere collega's van mijn partij om de oren sloeg met vertrouwelijke gegevens uit hun verleden, die hij enkel kon putten uit vertrouwelijke bestanden die niet voor de openbaarheid bestemd waren. Hij gebruikte gegevens die volkomen irrelevant waren voor de beoordeling van hun mandaatsactiviteiten. Het oogmerk van dit herospitten van politiek geïnspireerde aanklachten en vermoedens kan dan ook enkel plat electoralisme geweest zijn.

Samengevat geven wij dus een voorwaardelijk ja omwille van twee concrete bedenkingen.

Ten eerste vraag ik de minister niet langer toe te laten dat lijsten van zogeheten subversieven worden opgemaakt, enkel op grond van de politieke overtuiging van de opdrachtgevende minister. Dit lijkt mij aanleiding te kunnen geven tot een misbruikbaar gegevensbestand. In dit verband heb ik een concrete vraag. Hoe kan iemand controleren of hij op een dergelijke staatslijst voorkomt? Hoe kan iemand deze opname aanvechten? Ik meen dat het onterecht is dat artikel 3 van dit ontwerp sommige Orwelliaanse lijsten bevoordeelt en uitsluit van enige schrappingsmogelijkheid. Het is niet geoorloofd dat men die diensten de vrije hand laat.

Ten tweede vraag ik de ministers om artikel 5 van dit wetsontwerp, namelijk «persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden en mogen niet worden gebruikt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden», naar de geest en de letter ervan toe te passen. Ik vraag dit opdat ministers niet langer een loopje zouden kunnen nemen met het respect voor de persoonlijke levenssfeer van politiek andersdenkenden en van politieke mandatarissen.

Indien met de twee voorgaande bedenkingen geen rekening wordt gehouden, dreigt de plompheld van sommige ministers de democratische ventiefunctie van mijn partij onmogelijk te

maken. Ik zal het alvast gemeend betreuren dat daardoor buitenlandse voorbeelden ook hier school zouden maken. Ik zou het ook betreuren dat de signalen van de kiezers worden bestraft door het opnemen van Vlaamse signaalgevers in gegevensbestanden van de Belgische Staatsveiligheid.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen met deze twee concrete voorbeelden het voorwaardelijke ja van mijn partij voldoende te hebben toegelicht. Ik hoop dat de minister het opmaken van lijsten die het hebben van een politieke overtuiging bestraffen, zal tegen gaan. Indien de minister van een eventuele terugzending naar de Kamer dan ook nog gebruik wil maken om zijn collega's te wijzen op de geest van deze wet, zal het respect voor de persoonlijke levenssfeer van iedereen, ook van politieke mandatarissen, gediend zijn. (*Applaus.*)

M. le Président. — La parole est à M. Wathélet, Vice-Premier ministre.

M. Wathélet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, je tiens à apporter quelques éléments de réponse aux questions soulevées par les différents intervenants. Je me placerai toutefois sur un plan relativement général et, pour ce qui concerne les amendements, dans la mesure où ils sont fort semblables à ceux qui ont été déposés en commission, je renverrai les honorables membres aux réponses que j'ai déjà apportées en commission à leur sujet.

En premier lieu, je tiens à souligner que le projet me paraît urgent. Après dix-sept ans, l'urgence prend, il est vrai, une connotation toute relative. Le premier projet date en effet de 1975 et fut élaboré sous la houlette de mon prédécesseur, M. Vanderpoorten.

Après un tel délai, il est donc urgent de conclure. Il est toujours possible de parfaire mais, comme je le dis souvent, en matière législative ou politique, à force de rechercher l'idéal, on n'aboutit souvent qu'à conserver le pire!

J'ai voulu éviter cet écueil en portant à bout de bras ce projet à la Chambre et au Sénat, avec la collaboration des membres de ces assemblées. Je tiens à remercier particulièrement le rapporteur, M. Vandenberghe, à la fois de son rapport écrit, de son rapport oral et de sa contribution plus qu'importante au débat; de même, je tiens à remercier M. le Président et tous nos collègues qui ont œuvré pour que ce projet, qui est encore entaché de certaines imperfections, puisqu'il s'agit d'une matière nouvelle, puisse aujourd'hui aboutir au Sénat. Il aurait déjà pu être adopté par cette assemblée si un «mauvais texte» n'avait été voté à la Chambre, à la suite d'erreurs matérielles.

Le projet est urgent parce qu'il date de dix-sept ans, mais aussi parce que la Belgique est pratiquement le dernier pays européen à adopter cette loi sur la protection de la vie privée à l'égard des fichiers informatiques.

Par ailleurs, nous vivons dans un régime où nous avons dû, de bric et de broc, organiser cette Commission pour la protection de la vie privée à l'occasion de législations particulières, en attendant que la législation générale vienne coiffer l'ensemble du système. Je pense au Registre national, à la Banque-carrefour, au crédit à la consommation. Il est donc temps d'adopter une législation générale puisque nous votons aujourd'hui un texte qui institue une Commission pour la protection de la vie privée, laquelle existe déjà dans les faits.

Last but not least, nous devons encore ratifier les accords de Schengen et c'est le dernier élément qui nous manque pour pouvoir le faire.

En deuxième lieu, au-delà de cette urgence, je suis conscient du fait qu'il s'agit d'une législation partielle, dans la mesure où elle ne protège que partiellement la vie privée. Nous devons donc élaborer d'autres textes — MM. Cerexhe et Erdman y ont d'ailleurs fait allusion —, notamment en ce qui concerne la protection de la vie privée contre les écoutes téléphoniques ou les observations.

Ceux qui voudraient que l'on établisse une législation générale seraient probablement proches, s'ils étaient animés de mauvaises intentions, de la manœuvre dilatoire. Dois-je vous rappeler que ce projet sur les écoutes téléphoniques et les observations existe déjà? Il est prêt dans mon cabinet depuis le 1er août 1990; il a été

approuvé par le gouvernement en août 1991; il a été transmis à cette date au Conseil d'Etat et l'avis de ce dernier vient de me parvenir.

Le cheminement législatif impose donc que l'on abandonne une fois pour toutes la volonté de procéder à des réformes globales qui apportent peut-être une grande satisfaction intellectuelle mais qui, au niveau de la pratique, n'aboutissent généralement à rien.

Je dois aujourd'hui adapter ce projet à l'avis du Conseil d'Etat, repasser au Conseil des ministres, avant de venir enfin à la Chambre et au Sénat. Nous sommes donc loin du compte. Procédons par petits pas. Il s'agit d'une protection partielle, j'en conviens, mais elle est essentielle et cela ne nous dispense pas de continuer. Ce serait une erreur que d'attendre la législation générale avant d'adopter le présent projet.

En troisième lieu, au niveau de la compréhension de cette loi par le public, tout texte juridique doit, selon moi, avoir une cohérence et chaque concept doit être clairement défini dans la législation elle-même, surtout lorsque des dispositions pénales sont arrêtées. Cependant, le danger est de voir utiliser des mots techniques — et en matière d'informatique, c'est inévitable — ou des mots apparemment très simples — pour répondre, par exemple, à la volonté de M. Goovaerts d'avoir une loi lisible par tous —, mais qui aient dans cette législation une acception différente de celle qu'ils ont dans le langage commun ou courant.

Le meilleur exemple dans cette loi est le mot «fichier». Ce dernier a retenu l'attention des commissaires et des membres du gouvernement des heures durant. En effet, nous nous demandions quelle en était la signification exacte, les acceptions qu'il pouvait avoir dans d'autres législations et comment nous pouvions, face à l'évolution des technologies, le justifier encore dans la législation que nous votons aujourd'hui. Puisque nous pouvions amender le texte et que la navette se révélait indispensable, nous avons découvert en fin de compte qu'il valait mieux laisser tomber totalement ce mot «fichier» qui était probablement le mieux compris de la population, mais qui n'était pas du tout adapté à l'évolution de l'informatique.

Par ailleurs, il apparaît aujourd'hui qu'un mot comme «*verwerking*», que nous avons utilisé pendant bien des séances, devrait éventuellement être remplacé. De deux choses l'une: ou bien on s'est trompé pendant des heures et des heures sur un terme qui paraissait acceptable par tout le monde et, dans ce cas, on aurait dû le signaler au départ; ou bien aujourd'hui, nous devons l'accepter comme un terme parfaitement compréhensible. Mais on ne peut pas plaider à la fois pour une chose et pour son contraire!

Au niveau du néerlandais, j'aurais sans doute préféré que l'on optât dès le début pour le terme «*privé-leven*», plus facile à retenir pour moi que le terme «*persoonlijke levenssfeer*». Or, je viens d'apprendre que ce dernier ne constitue peut-être pas tout à fait le terme idéal. En effet, notre rapporteur, éminent connaisseur de sa langue, a utilisé tout à l'heure «*privé-leven*», ce qui m'arrange beaucoup. Mais, par ailleurs, on a également parlé de «*privacy-bescherming*». Donc, de toute façon, le vocabulaire change. Bien sûr, dans l'explication que nous devons donner de la loi, il faudra recourir à d'autres mots que des termes techniques, et ce en fonction du vocabulaire utilisé par la population.

Mais quand une application pénale est possible — et ce n'est pas à des avocats, à des juristes, à des notaires, que je dois l'apprendre —, les mots doivent être précis et avoir, au niveau de la loi, une définition qui convient à cette législation. Cependant, cela ne nous dispense pas — et j'aimerais que M. Goovaerts ne déforme pas les propos que j'ai tenus ce matin — comme responsables politiques, tant au gouvernement qu'au Parlement, d'informer le plus largement et le plus clairement possible la population sur le contenu de la législation et sur ses droits ou ses devoirs nouveaux.

A cet égard, la proposition de M. Goovaerts me semble excellente. Eussions-nous un minitel en Belgique que ce serait une très bonne formule! D'ailleurs, j'accepterais volontiers de ne pas y faire paraître ma photo ou ma signature, ce que je ne fais pas,

monsieur Goovaerts, même lorsqu'il s'agit d'expliquer la loi sur les loyers. Je vous rassure donc. Je n'en fais pas de publicité personnelle, et ce d'autant moins que les budgets de la Justice ou des Affaires économiques ne me permettent pas de financer une brochure. Cependant, s'il y avait un sponsor parmi les lobbies que vous accusez, peut-être pourrais-je me mettre d'accord avec lui et avec vous pour assurer cette information de la population!

Le télétexte est également une idée géniale, mais cette possibilité n'existe qu'à la BRT et non à la RTBF. De plus, il n'existe pas encore de chaîne belge de langue allemande. Donc, nous devons encore améliorer nos moyens, même si les idées que vous évoquez sur le plan technique me paraissent tout à fait acceptables.

A défaut de minitel ou de télétexte, en tout cas dans un premier temps, nous devons nous baser sur les formules traditionnelles d'information par le canal du gouvernement, du Parlement, de la presse, d'une brochure, des débats, tout en sachant que la loi prévoit l'information nécessaire du public par ceux à qui nous imposons de nouveaux devoirs. Ceux qui tiennent aujourd'hui des «traitements automatisés» — ou des «fichiers», pour reprendre le vocabulaire commun ou unanimement accepté par la population — devront informer les gens du fait que leur nom est repris dans ce traitement automatisé. Ils devront, dans chacune de leur publication et lors de leurs contacts avec la population, informer cette dernière des droits nouveaux créés par cette loi. Donc, l'information du public est nécessaire. Mais il faut aussi que le texte soit juridiquement utilisable puisqu'il est sujet à des contestations et à des procès pénaux éventuels. Cela ne signifie pas que nous devions aller plus loin dans la modification du vocabulaire. La loi peut être claire en tant que telle. Aujourd'hui, elle est explicable à la population.

En parlant du citoyen, il faut garder raison. La loi est fondée sur un équilibre. Je constate d'ailleurs que la contradiction ne manque pas. D'un côté, M. Goovaerts a terminé son discours sur la protection du citoyen — un discours plein de tranches — en employant des mots très évocateurs. Il a parlé de «lobbies» que, personnellement, je n'ai ni vus ni entendus. Ils ne nous ont pas écrit et n'ont pas demandé d'audition à la commission! Donc, je ne vois pas de quels lobbies il s'agit. C'est vouloir pousser la protection du citoyen beaucoup plus loin que la loi elle-même.

D'un autre côté, M. Van Belle veut créer une exception générale pour la presse, quelle que soit d'ailleurs la protection que l'on puisse prévoir à l'égard du citoyen. M. Erdman a souligné à bon escient qu'une protection de la vie privée était indispensable vis-à-vis des personnes suspectées. M. Goovaerts va dans ce sens mais M. Van Belle exige une exception totale pour la presse. Et ce matin, ils ont voté de concert l'amendement de M. Barzin disant que ni le nom, ni le prénom, ni l'adresse n'étaient des données à caractère personnel.

L'essentiel à mon avis est de conserver un certain équilibre entre la protection de la vie privée des citoyens — protection variable selon le caractère plus ou moins confidentiel des données, les données médicales réclamant par exemple une protection spéciale — et les exigences d'organisation de notre société assez complexe.

A l'intention de M. Goovaerts, je soulignerai la nécessité de pouvoir garder un libre marché concurrentiel. Nous ne pouvons pas, au niveau de l'organisation de notre société, de notre économie, être aveugles devant les intérêts nécessaires représentés par cette vie économique, même pour protéger la vie privée de l'individu. Il faut pouvoir respecter un équilibre en la matière.

En ce qui concerne la presse, je garderai la disposition et l'équilibre tels qu'ils sont prévus dans la législation. C'est d'ailleurs la raison pour laquelle nous n'avons envisagé de devoir communiquer l'origine des données que de manière partielle, c'est-à-dire à la demande de la Commission pour la protection de la vie privée. Ce matin, j'ai rejeté en commission — comme je le fais d'ailleurs en séance publique — un amendement de M. Vaes visant à rendre obligatoire, à chaque instant, la communication de l'origine des données. J'estime que la communication des sources de ces données, spécialement pour la presse, est inacceptable pour certains secteurs. Pour d'autres, que la pratique nous révélera, ce procédé

pourrait être envisagé. Dans ce domaine, nous faisons confiance à la Commission pour la protection de la vie privée, qui est présidée par un magistrat et est composée d'experts.

Par ailleurs, monsieur Erdman, la proposition de loi de M. Suykerbuyk sur la presse n'a pas été traitée à la Chambre, à l'époque, à la demande expresse de la presse. M. Bauwens, président de l'Association des journalistes de l'époque, devait déclarer qu'il élaborerait un code déontologique et que, dès lors, il n'était pas nécessaire que les parlementaires votent une loi en la matière. Voici un an ou deux, lors d'un colloque sur les relations entre presse et justice, nous avons assisté à la même réaction: le refus de tout texte de loi sous prétexte d'élaboration d'un code déontologique. Or, nous n'avons toujours pas ce code.

Nous savons bien qu'il ne faut pas sous-estimer la difficulté de sa rédaction pour la presse elle-même, ni celle que nous aurions d'ailleurs à l'imposer par la voie législative, d'autant que la presse nous demande explicitement de ne pas le faire. C'est dire que le sujet est difficile mais qu'il n'y a pas de raison suffisante pour annihiler toute protection de la vie privée des individus lorsqu'il s'agit de presse, surtout dans les cas soulignés par M. Erdman, notamment lorsqu'une personne est non pas condamnée, mais éventuellement suspectée.

En ce qui concerne un certain nombre de demandes qui m'ont été adressées, notamment par MM. Goovaerts et Vaes, à propos de l'information, je répondrai qu'il convient effectivement d'informer le plus rapidement possible, avec les moyens dont on dispose, et, demain, avec des techniques de plus en plus modernes.

Par ailleurs, nous demanderons un rapport précis à la commission. Soyez rassurés: le problème ne se posera pas au départ. En effet, la commission, comme toute nouvelle institution, sera portée par l'enthousiasme de sa naissance et établira certainement des rapports étoffés. La qualité des rapports suivants dépendra de l'intérêt que nous leur porterons. Si nous ne les lisons et ne les analysons pas, s'ils n'aboutissent pas à des modifications législatives éventuellement proposées, leur qualité va sans nul doute s'estomper.

Je suis d'accord pour préparer le plus rapidement possible, par arrêté royal — mais ce n'est pas simple —, des normes sectorielles et de sécurité. C'est la raison pour laquelle une délégation importante est laissée au Roi.

Quant à la directive européenne, monsieur Vaes, je défendrai à ce niveau les thèses que j'ai défendues au Parlement belge. Cela ne signifie pas que je refuserai un certain nombre de modifications. Dans ce cas, je serais disposé à en débattre avec les commissions compétentes du Parlement national qui auront discuté le projet. Il sera intéressant d'avoir alors un échange de vues.

Par ailleurs, la directive publiée aujourd'hui au *Journal officiel des Communautés européennes* et qui a été présentée ce matin comme un élément nouveau qui devrait encore susciter notre réflexion pendant plusieurs semaines ou plusieurs mois n'est en fait qu'un projet établi par la commission.

Je vous en avais transmis le texte à une époque où il était encore confidentiel. Là se situe la seule différence; le contenu est donc identique. Ce projet de directive n'a été discuté que jusqu'à l'article 8. Les autres articles n'ont encore fait l'objet d'aucune discussion avec les membres du Conseil des Communautés européennes. L'article 15, plus précisément, qui concerne l'obligation de suppression, n'a pas encore été discuté au niveau du Conseil. La directive en est donc à un stade embryonnaire. Dès lors, nous devons adopter cette loi, les autres pays ayant déjà légiféré à cet égard.

Au niveau européen, je défendrai notre législation nationale, sans préjudice de compromis possibles — car nous sommes douze —, des démonstrations faites ou d'échanges internationaux nouveaux. Je me verrai peut-être dans l'obligation d'accepter un certain nombre de modifications sur lesquelles je reviendrai en temps utile.

Au niveau de la formation, monsieur Vaes, je vous le concède, les fonctionnaires et nos administrations doivent donner l'exemple dans l'application de la loi sur la protection de la vie privée. Il conviendra donc d'assurer la formation de nos fonctionnaires. Cette tâche relève du ministre de la Fonction publique.

En ce qui concerne le budget, monsieur Erdman, vous avez reconnu que ce projet a bénéficié de circonstances plus favorables par rapport à d'autres qui ont été votés alors qu'aucun budget n'était encore prévu, contrairement au cas présent. Les paradoxes ne nous gênent en général pas. Lorsque l'on considère, d'une part, la difficulté à dépenser l'argent dont on dispose en fonction du budget et, d'autre part, la dette publique, c'est-à-dire l'argent dépensé alors qu'on n'en disposait pas, on est en droit de se poser de nombreuses questions. Il en va de même quant à savoir si l'on n'est pas plus à l'aise avec les lois que l'on promet qu'avec celles qui ont été votées. Cela ne modifie pas mon intention de faire voter le texte définitif à la Chambre lorsqu'il l'aura été au Sénat.

Le budget a été calculé en fonction d'un cadre de départ, des avis émis par la Commission de la protection de la vie privée et des besoins immédiats en matière de Registre national, de Banque-carrefour et de crédit à la consommation.

Pour le reste, vous savez comme moi que toute nouvelle institution, portée par l'enthousiasme du départ, estime souvent son personnel et ses moyens logistiques insuffisants, ses missions trop peu nombreuses. La vitesse de croisière ne nous est pas encore connue.

Ce problème se pose dans d'autres institutions. Je crois qu'au départ, nous devons obliger la commission à travailler avec les moyens dont elle dispose et avoir ensuite un débat de fond. En fonction de la pratique, il lui appartiendra de nous démontrer si ses moyens sont trop importants — n'ayons pas d'illusions — ou insuffisants. Il est vrai que dans ma carrière ministérielle, je n'ai connu aucun service qui estimait ses moyens trop importants.

J'en viens aux problèmes financiers en général. Après avoir répondu sur le budget, j'aborderai à présent le domaine de la redevance, monsieur Barzin.

Je vous rappelle qu'à l'origine, le texte stipulait: «Le Roi peut fixer le montant...». Or, une de vos collègues, Mme Stengers, qui a d'ailleurs largement contribué à ce que le projet puisse être voté à la Chambre, nous a demandé d'en faire une obligation pour le Roi afin d'être sûr que les entreprises recevront une compensation financière lorsqu'elles doivent communiquer des données.

Dès lors, la Chambre a adopté un compromis: un montant devra être payé lorsque l'on demande une consultation des données. Cette exigence avait été émise, à juste titre, par le groupe PRL à la Chambre et je l'ai acceptée. Il faut toutefois signaler qu'elle est maintenant vivement contestée par le groupe PVV. Ce compromis prévoyait également que le montant ne puisse pas dépasser les seuls frais administratifs. Je suis donc parfaitement d'accord avec vous. Ce ne serait évidemment pas techniquement un impôt puisqu'il s'agirait d'une recette pour l'entreprise, mais la philosophie est qu'une entreprise doit pouvoir se faire rembourser des frais mais ne peut pas réaliser de bénéfices par ce biais. Elle ne peut pas non plus, par un montant exorbitant, empêcher l'exercice d'un droit reconnu par cette loi au citoyen.

Il est difficile de préciser aujourd'hui comment l'arrêté royal sera rédigé. Nous nous inspirerons certainement des législations étrangères. Nous déciderons sans doute d'un système de forfait variant selon certains critères: nombre de personnes utilisées, importance du temps consacré à la consultation. Il faudra à tout le moins tenir compte des frais de timbres, d'enveloppes, d'expédition. De toute façon, notre arrêté ne pourra pas sortir des limites de l'article 10, paragraphe 1er. Nous n'aurions plus alors de base légale, ce qui entraînerait possibilité d'annulation par le Conseil d'Etat. Je vous dirai, à titre d'information, que septante-cinq francs sont aujourd'hui réclamés aux organismes qui veulent consulter le Registre national. Il s'agit d'une référence et le montant à venir ne sera pas forcément celui-là.

J'en viens à un autre aspect financier, que M. Goovaerts a évoqué: celui de la contribution. Dans les amendements, j'ai d'ailleurs repris une partie de la thèse qu'il avait émise lors de nos débats en septembre. L'article 17, paragraphe 9, prévoit le paiement d'une contribution par traitement. Nous avons fait en sorte que le Roi puisse moduler le montant de cette contribution selon l'importance du traitement déclaré, ce que vous demandiez, monsieur Goovaerts. Mais aujourd'hui, vous êtes allé plus loin et je ne puis vous suivre.

Toutefois, je crois pouvoir vous rassurer sur un point : faudra-t-il payer une seule fois pour des traitements à finalités multiples ? Premièrement, il appartiendra à la Commission de la protection de la vie privée d'apprécier cette question. Deuxièmement, elle a déjà estimé, dans un avis, qu'il y avait traitement dès lors qu'une finalité était poursuivie. Troisièmement, confrontée à un traitement à finalités multiples, elle devrait appliquer la jurisprudence définie dans cet avis. Il y aura donc autant de traitements qu'il y a de finalités. Il faudra une déclaration par traitement et par finalité, et le paiement s'effectuera pour chaque traitement déclaré.

De plus, il faut aussi considérer l'article 17, paragraphe 7, qui indique que toute modification entraîne une nouvelle déclaration, et donc un nouveau paiement. Tout cela, bien entendu, sous réserve de l'interprétation de la Commission de la protection de la vie privée, qui aura toujours le droit de fixer sa jurisprudence alors que nous aurons, nous aussi, le droit de réagir par la voie législative.

J'en viens à quelques autres remarques qui ont été émises. Je ne parlerai plus des amendements qui ont déjà été discutés en commission. Ainsi, en ce qui concerne le droit de l'intéressé de s'opposer à la communication, j'ai indiqué comment notre projet instaurait un équilibre entre différents intérêts. En ce qui concerne les amendements visant à indiquer les objectifs de la loi dans le corps même de celle-ci, j'ai précisé les raisons pour lesquelles je m'opposais à cette disposition.

J'en viens à quelques autres questions posées par MM. Erdman, Pataer et Vaes.

J'attire l'attention de M. Erdman sur le fait que la publication du règlement d'ordre intérieur est en cours. Le texte paraîtra donc incessamment au *Moniteur belge*.

Par ailleurs, la Sûreté et le Service général de renseignements du ministère de la Défense nationale ont une existence légale. Ils sont cités nommément dans la loi sur le contrôle des services de police et des services de renseignements. Il serait aberrant de nier, aujourd'hui, l'existence de la Sûreté dont les fonctionnaires sont payés par un budget approuvé chaque année par le Parlement. Enfin, pour répondre à votre question, cette Sûreté fera l'objet — comme les autres services de l'Etat dont l'objectif légitime est la protection de la nation et de ses valeurs démocratiques — de ce que nous avons appelé « le contrôle indirect » exercé par les citoyens. La Commission de la protection de la vie privée répondra au citoyen, non pas sur le point de savoir s'il est fiché ou non ni sur celui de savoir ce que l'on dit de lui, mais sur celui de savoir si la loi est ou n'est pas respectée.

Par conséquent, si la Sûreté, ou le Service de renseignements de l'Etat, dispose d'un listing automatisé de personnes faisant partie de mouvements subversifs dangereux pour la sécurité de l'Etat, il est clair que le contrôle indirect aboutira probablement, comme la Commission de la protection de la vie privée l'indique, à la conclusion selon laquelle la Sûreté est parfaitement dans son droit, puisqu'il s'agit en fait de sa finalité légitime. Le citoyen ne dispose, dès lors, pas de la possibilité de prétendre que la loi n'est pas respectée.

Concernant les données sensibles, le texte instaure, bien sûr, l'interdiction de principe de leur traitement.

Enfin, je ne peux pas suivre MM. Pataer et Vaes lorsqu'ils proposent de considérer, quand la Commission de la protection de la vie privée ne rend pas d'avis dans un certain délai, que cet avis est défavorable. Nous prônons l'inverse, car nous travaillons sur base d'une logique d'efficacité. Notre but ne consiste pas à empêcher le cheminement normal des choses. A force de chercher l'idéal, on peut finalement ne garder que le pire. C'est ainsi qu'à force de discuter pendant dix-sept années d'un projet de loi visant à mieux protéger le citoyen, nous avons privé celui-ci d'une législation adéquate durant des années. M. Van Belle a relevé à cet égard les dates de publication des lois similaires dans d'autres pays, dont la France qui dispose d'une loi y relative depuis 1978.

Pour ce qui est des avis de la Commission de la protection de la vie privée, celle-ci doit s'organiser pour les rendre dans le délai imposé par la loi. Si tel n'est pas le cas, cela signifie que la commission n'a pas estimé le sujet suffisamment important pour rendre un avis. Ce dernier est donc réputé favorable. Si vous dites que lorsqu'elle ne rend pas son avis dans le délai requis, il est réputé défavorable,

que se passera-t-il ? A la moindre difficulté, le délai sera dépassé et les avis seront réputés défavorables. Je m'oppose à une telle option. Il faut inciter la commission à donner un avis, mais il faut également permettre l'avancement du travail. A force de consultations, de concertations, d'avis, de contrôles administratifs et budgétaires, rien ne se passe. Si, au contraire, les avis sont réputés favorables parce que le délai a été dépassé et qu'un arrêté royal est publié alors qu'il n'apparaît pas souhaitable sur le plan politique ou sur celui de l'opportunité, le contrôle politique et démocratique ainsi que la possibilité d'une modification législative existent. Je crois donc que nous devons également privilégier l'efficacité.

Enfin, la pratique sera très instructive. La crainte que celle-ci nous révèle un nombre beaucoup plus important de difficultés d'application par rapport à celles envisagées dans le cadre de la discussion — nécessairement théorique — que nous avons eue nous a d'ailleurs incités à prévoir, à de nombreux endroits, une délégation au Roi, afin de pouvoir adapter les dispositions législatives aux réalités.

C'est aussi la raison pour laquelle j'ai accepté l'amendement de M. Vaes, ce dernier ayant fait remarquer, à l'occasion de la première lecture, qu'il était préférable de rendre possible une entrée en vigueur progressive de la loi.

En effet, une mise en vigueur de la loi dans sa totalité serait probablement précoce pour certaines dispositions tandis qu'elle entraînerait un retard tout à fait inutile pour d'autres dispositions. Je rappelle que la loi sera de toute façon mise intégralement en vigueur — le texte que vous allez voter l'imposera — dit-huit mois après sa publication au *Moniteur belge*.

Je vous remercie, monsieur le Président, chers collègues, d'avoir contribué à améliorer le projet. Nous avons eu des contacts informels avec la Chambre afin que, d'une part, la navette vers la Chambre soit très rapide et que, d'autre part, une nouvelle navette vers le Sénat soit évitée. J'ai proposé les modifications nécessaires à la commission de la Chambre. Nous avons fait en sorte que les amendements adoptés ce matin en commission — et dont le vote sera, je l'espère, confirmé en séance publique — soient acceptés par la commission de la Justice de la Chambre. Par conséquent, nous pouvons espérer le vote et la publication de cette loi avant la fin de l'année, ce qui devrait nous permettre de nous conformer aux obligations internationales en la matière. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Goovaerts.

De heer Goovaerts. — Mijnheer de Voorzitter, ik zal zeer bondig antwoorden op wat de minister heeft gezegd.

Ik laat mij daarbij niet leiden door de lichte zenuwachtigheid van de minister, die mede de oorzaak moet zijn van zijn overtuiging dat er in de PVV-fractie enige contradictie is ontstaan. Dat het amendement van de heer Barzin door ons werd goedgekeurd, vond ik niet meer dan logisch. Indien niet, zouden wij immers het telefoonboek, met adres en naam, hebben afgeschaft.

Mijnheer de minister, u beweert dat de Europese Gemeenschap een richtlijn heeft opgesteld die bijna niet werd besproken. Mag ik u erop wijzen dat deze richtlijn reeds een herziening is, waaraan zeer ernstig is gewerkt, en dat het dus niet gaat om een eerste ontwerp ?

U hebt ook gezegd : « Vous inculpez certaines personnes. »

Ik heb niemand beschuldigd en dat is ook nooit mijn bedoeling geweest. Toen ik u voorstelde teletekst te gebruiken als een middel om de burger te laten weten dat er informatiebestanden bestaan en dat hij daaraan inlichtingen kan vragen, dan deed ik dit voorstel vanuit een zin voor creativiteit en hoopte ik dat u voor enige creatieve aansluiting daarop zou zorgen.

Tenslotte heb ik enige kritiek geleverd op de bedragen die moeten worden betaald. Ik vraag u zelf de rekening te maken. Een aantal bestanden zullen worden aangegeven. Vermenigvuldigd dit aantal met het bedrag dat per bestand wordt gevraagd en u bekomt de som die u in één keer zal ontvangen. In ruil daarvoor moet u echter een commissie oprichten en een hele organisatie rechthouden, zoals de heer Erdman terecht heeft opgemerkt. U zal, met andere woorden, één keer geld ontvangen, maar in de

jaren die volgen, zullen slechts weinig nieuwe bestanden worden aangegeven en zal u al snel een enorme financiële put hebben. (Applaus.)

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles.

Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen.

Je signale qu'une série d'amendements, signés par moins de trois membres, ont été présentés à différents articles du projet de loi en discussion.

Bij verschillende artikelen van het ontwerp van wet dat wij thans bespreken, zijn amendementen ingediend die door minder dan drie leden zijn ondertekend.

Puis-je considérer que ces amendements sont appuyés?

Worden deze amendementen gesteund? (Talrijke leden staan op.)

Ces amendements étant régulièrement appuyés, ils feront partie de la discussion.

Aangezien deze amendementen reglementair worden gesteund, maken ze deel uit van de bespreking.

MM. Vaes et Lozie proposent l'insertion d'un article premier (nouveau) libellé comme suit:

« Faire précéder l'article 1er par un nouvel article, rédigé comme suit:

« *Objet de la présente législation*

La présente loi organise un ensemble de mesures visant à garantir l'équilibre entre le droit des personnes physiques à la protection de leur vie privée contre la collecte, l'enregistrement et le traitement automatisé de données concernant leur vie privée et les missions ou intérêts jugés légitimes des personnes publiques ou privées responsables des fichiers contenant des données à caractère personnel.

De telles garanties doivent aussi permettre, pour les mêmes finalités, de faciliter la libre circulation de certaines informations à caractère personnel entre les pays de la Communauté européenne. »

« *Vóór artikel 1 een nieuw artikel in te voegen, luidende:*

« *Doel van deze wetgeving*

Deze wet bevat een aantal maatregelen die een evenwicht beogen te garanderen tussen, enerzijds, het recht van natuurlijke personen op bescherming van hun persoonlijke levenssfeer tegen het verzamelen, de registratie en de geautomatiseerde verwerking van gegevens betreffende hun persoonlijke levenssfeer en, anderzijds, de legitiem geachte taken of belangen van de publiek- of privaatrechtelijke personen die verantwoordelijk zijn voor de bestanden die persoonsgegevens bevatten.

Dergelijke garanties moeten er ook voor zorgen dat, met hetzelfde doel, het vrije verkeer van bepaalde persoonsgegevens tussen de landen van de Europese Gemeenschap wordt vergemakkelijkt. »

La parole est à M. Vaes.

M. Vaes. — Monsieur le Président, M. Lozie et moi-même croyons opportun de redéposer cet amendement pour une question de principe. Le *Moniteur belge*, seule source d'accès du public aux lois et aux arrêtés royaux, n'inclut qu'exceptionnellement l'exposé des motifs ou le rapport au Roi. Forts de cette constatation et souhaitant que les lois soient plus transparentes pour l'ensemble des citoyens et pas seulement pour les juristes avertis, nous proposons — et cette innovation législative pourrait être utile — de commencer les lois par un court article rappelant leur objectif principal. C'est dans cet esprit que nous proposons l'insertion préalable de cet article. De cette manière, toute personne abordant le projet de loi ou la loi pourra se rendre compte de l'objectif visé et de la structure dudit projet ou de ladite loi.

Il s'agit donc d'un amendement destiné à rendre la législation accessible aux citoyens.

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, j'ai répondu notamment à cet amendement, mais, pour tous les autres, je me réfère à ce qui a été dit en commission.

M. le Président. — La parole est à M. Vaes.

M. Vaes. — Monsieur le Président, le ministre a répondu simplement qu'il suffit de se référer à l'exposé des motifs de la loi. Justement, il n'a pas répondu à l'objection puisque la publication au *Moniteur belge* ne rend pas l'exposé des motifs accessible à la population.

M. le Président. — La parole est à M. Wathelet, Vice-Premier ministre.

M. Wathelet, Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Affaires économiques. — Monsieur le Président, je maintiens ce que j'ai dit en commission et que je viens de redire à la tribune: il ne me paraît pas opportun d'indiquer, dans le corps même de la loi, les objectifs de celle-ci.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement est réservé.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

L'article premier est ainsi libellé:

Chapitre 1er. — Définitions, principe et champ d'application

Article 1er. § 1er. Pour l'application de la présente loi, on entend par « traitement » le traitement automatisé ou la tenue d'un fichier manuel.

§ 2. Par « fichier », on entend un ensemble de données à caractère personnel, constitué et conservé suivant une structure logique devant permettre une consultation systématique.

§ 3. Est dénommé « traitement automatisé », tout ensemble d'opérations réalisées en tout ou en partie à l'aide de procédés automatisés et relatif à l'enregistrement et la conservation de données à caractère personnel, ainsi qu'à la modification, l'effacement, la consultation ou la diffusion de ces données.

§ 4. Par « tenue d'un fichier manuel », on entend l'enregistrement, la conservation, la modification, l'effacement, la consultation ou la diffusion de données à caractère personnel sous forme d'un fichier sur un support non automatisé.

§ 5. Sont réputées « à caractère personnel », les données relatives à une personne physique identifiée ou identifiable.

§ 6. Par « maître du fichier », on entend la personne physique ou morale ou l'association de fait compétente pour décider de la finalité du traitement ou des catégories de données devant y figurer.

Lorsque la finalité du traitement ou les catégories de données devant y figurer sont déterminées par la loi, le maître du fichier est la personne physique ou morale déterminée par la loi pour tenir le fichier.

Le maître du fichier, personne physique, qui n'a pas de domicile en Belgique doit, pour permettre l'exercice des droits visés aux articles 10 et 12, élire domicile en Belgique.

Le maître du fichier, personne morale ou association de fait, dont le siège est situé à l'étranger, doit désigner un représentant en Belgique auprès duquel pourront être exercés les droits visés aux articles 10 et 12.

§ 7. Par « gestionnaire du traitement », on entend la personne physique ou morale ou l'association de fait à qui sont confiées l'organisation et la mise en œuvre du traitement.

Hoofdstuk I. — Begripsomschrijvingen, beginsel en werkingssfeer

Artikel 1. § 1. Voor de toepassing van deze wet wordt onder « verwerking » verstaan de geautomatiseerde verwerking of het houden van een manueel bestand.

§ 2. Onder «bestand» wordt een geheel van persoonsgegevens verstaan, samengesteld en bewaard op een logisch gestructureerde wijze met het oog op een systematische raadpleging ervan.

§ 3. Onder «geautomatiseerde verwerking» wordt verstaan elk geheel van bewerkingen die geheel of gedeeltelijk langs geautomatiseerde weg zijn uitgevoerd en betrekking hebben op de registratie en de bewaring van persoonsgegevens, alsook op de wijziging, de uitwissing, de raadpleging of de verspreiding van deze gegevens.

§ 4. Onder het «houden van een manueel bestand» wordt verstaan de registratie, de bewaring, de wijziging, de uitwissing, de raadpleging of de verspreiding van persoonsgegevens in de vorm van een bestand op een niet-geautomatiseerde drager.

§ 5. Geacht worden «persoonsgegevens» te zijn, de gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die is of kan worden geïdentificeerd.

§ 6. Onder «houder van het bestand» wordt de natuurlijke persoon of de rechtspersoon of de feitelijke vereniging verstaan die bevoegd is om te beslissen over het doel van de verwerking of over de soorten gegevens die erin moeten voorkomen.

Indien het doel van de verwerking of de soorten gegevens die erin moeten voorkomen bij de wet zijn bepaald, is de houder van het bestand de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die bij de wet is aangewezen om het bestand te houden.

De houder van het bestand, natuurlijke persoon, die geen woonplaats in België heeft moet, om toe te laten dat de rechten bedoeld in de artikelen 10 en 12 uitgeoefend worden, woonplaats in België kiezen.

De houder van het bestand, rechtspersoon of feitelijke vereniging, waarvan de zetel zich in het buitenland bevindt, moet een vertegenwoordiger in België aanwijzen bij dewelke de rechten bedoeld in de artikelen 10 en 12 kunnen uitgeoefend worden.

§ 7. Onder «bewerker» wordt de natuurlijke persoon of de rechtspersoon of de feitelijke vereniging verstaan aan wie de organisatie en de uitvoering van de verwerking worden toevertrouwd.

M. Barzin propose l'amendement que voici :

« Compléter le § 5 de cet article par les mots « à l'exception de ses nom, prénoms et adresse. »

« Aan het slot van § 5 van dit artikel toe te voegen de woorden « , met uitzondering van diens naam, voornamen en adres. »

La parole est à M. Barzin.

M. Barzin. — Monsieur le Président, cet amendement tend à dire que les nom, prénoms et adresse ne font pas partie des données protégées par la loi. Sont en effet protégées par la loi, comme le dit son intitulé, les données qui concernent la vie privée. Manifestement, les nom, prénoms et adresse d'une personne ne rentrent pas dans cette catégorie puisque, par définition, ils servent à identifier l'individu et ont de ce fait une dimension publique.

Par conséquent, le simple fait d'aligner des noms et des adresses ne devrait pas justifier l'application de la loi.

M. le Président. — M. le ministre a annoncé qu'il se réfère à ce qui a été dit ce matin en commission au sujet des amendements.

Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman. — Mijnheer de Voorzitter, dat amendement is vanmorgen inderdaad in de commissie besproken, maar ik heb nog altijd niet begrepen wat de bedoeling is van de heer Barzin. Wanneer hij hier zonder meer verkondigt dat het adres een publiek gegeven is, moet hij toch professioneel weten dat dit juist één van de elementen is die gekoppeld zijn aan de privacy! Recente gebeurtenissen waarbij publieke personen betrokken waren, personen die in hun eigen woning worden bedreigd, doen mij des te meer veronderstellen dat de heer Barzin zelf niet de draagwijdte van zijn amendement beseft.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article premier sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 1 worden aangehouden.

L'article 2 est ainsi libellé :

Art. 2. Toute personne physique a droit au respect de sa vie privée lors du traitement des données à caractère personnel qui la concernent.

Art. 2. Iedere natuurlijke persoon heeft bij de verwerking van persoonsgegevens die op hem betrekking hebben, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.

De heren Van Belle en Goovaerts stellen volgend amendement voor :

« Dit artikel aan te vullen met een tweede lid, luidende :

« Niemand kan, tegen zijn wil, gedwongen worden in een bestand voor te komen. Eenieder heeft het recht, op elk ogenblik en op eigen initiatief, doorhaling te bekomen van de gegevens die in een bestand nopens hem of haar opgenomen zijn. »

« Compléter cet article par un deuxième alinéa rédigé comme suit :

« Personne ne peut, contre sa volonté, être forcé à figurer dans un fichier. Chacun a le droit, à tout moment et de sa propre initiative, d'obtenir la radiation des données le concernant reprises dans un fichier. »

Het woord is aan de heer Goovaerts.

De heer Goovaerts. — Mijnheer de Voorzitter, in dit amendement gaat het om een principe. Wij zijn er voorstander van dat het recht om in een bestand al dan niet opgenomen te worden in handen zou zijn van de burgers en niet van de behandelaars van bestanden.

Op het ogenblik kan de burger alleen maar vragen of er informatie over hem bestaat en moet hij voor die inlichting betalen. Wij zeggen dat niemand tegen zijn wil gedwongen kan worden in een bestand voor te komen en dat eenieder op elk ogenblik het recht heeft op eigen initiatief doorhaling te bekomen van de gegevens die in een bestand nopens hem of haar opgenomen zijn. Ik vind dit een essentieel recht van de burgers. Zoals de tekst van artikel 2 nu luidt, is het de burger immers niet mogelijk te eisen dat gegevens in een bestand worden doorgehaald. Ik vind dit een fundamentele aantasting van de privacy.

M. le Président. — La parole est à M. Vaes.

M. Vaes. — Monsieur le Président, j'estime que c'est le rôle du Parlement de réfléchir aux amendements déposés par les collègues. Je considère que cet amendement est excessif, même s'il participe de la préoccupation, clairement exprimée dans la loi allemande, qui consiste à prévoir une possibilité de demander la radiation d'une information qui n'est pas imposée par la loi. Cet amendement est excessif dans la mesure où, précisément, un certain nombre d'informations doivent se trouver dans les fichiers publics pour permettre de remplir des missions de service public. C'est pourquoi on ne peut donner à un citoyen un droit absolu d'empêcher qu'une donnée figure dans un fichier prévu par la loi. La formulation de cet amendement ne peut être acceptée telle quelle, même si, à la limite, son fond n'est pas totalement à rejeter. Dans l'état actuel des choses, je compte m'abstenir en ce qui concerne cet amendement de MM. Van Belle et Goovaerts.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 2 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 2 sont réservés.

L'article 3 est ainsi libellé :

Art. 3. § 1er. La présente loi s'applique :

1° A la tenue d'un fichier manuel en Belgique ;

2° A tout traitement automatisé, même si tout ou partie des opérations est effectué à l'étranger, pourvu que ce traitement soit directement accessible en Belgique par des moyens propres au traitement.

§ 2. La présente loi ne s'applique pas :

1° Aux traitements des données à caractère personnel gérés par des personnes physiques qui, de par leur nature, sont destinés à un usage privé, familial ou domestique et conservent cette destination ;

2° Aux traitements portant exclusivement sur des données à caractère personnel qui font l'objet d'une publicité en vertu d'une disposition légale ou réglementaire;

3° Aux traitements portant exclusivement sur des données à caractère personnel dont la personne à laquelle elles se rapportent assure ou fait assurer la publicité, pour autant que le traitement respecte la finalité de cette publicité;

4° Aux traitements de données à caractère personnel effectués conformément à la loi du 4 juillet 1962 relative à la statistique publique, à l'exception de ceux qui sont visés à l'article 2, c, alinéa 2, et aux articles qui y réfèrent, ainsi qu'à l'article 5.

§ 3. Les articles 4, 6 à 10, 12, 14, 15, 17, 18, 20 et 31, §§ 1er à 3, ne sont pas applicables aux traitements de données à caractère personnel, nécessaires pour l'exercice de leurs missions, gérés par l'administration de la Sécurité de l'Etat du ministère de la Justice et le Service général du renseignement et de la sécurité du ministère de la Défense nationale.

La Commission de la protection de la vie privée est seule compétente pour assurer l'exercice du droit d'accès et de rectification de la personne concernée conformément à l'article 13.

Art. 3. § 1. Deze wet is van toepassing:

1° Op het houden van een manueel bestand in België;

2° Op elke geautomatiseerde verwerking, ook als de bewerkingen geheel of gedeeltelijk in het buitenland worden gedaan, maar die verwerking in België rechtstreeks toegankelijk is met behulp van middelen die aan de verwerking eigen zijn.

§ 2. Deze wet is niet van toepassing op:

1° De verwerkingen van persoonsgegevens, beheerd door natuurlijke personen, die wegens hun aard bestemd zijn voor privé-, gezins- of huishoudelijk gebruik en die bestemming behouden;

2° De verwerkingen waarbij uitsluitend persoonsgegevens worden aangewend die ingevolge een wets- of reglements-bepaling onder een voorschrift van openbaarmaking vallen;

3° De verwerkingen waarbij uitsluitend persoonsgegevens worden aangewend waarvan de betrokkene de openbaarmaking verricht of doet verrichten, voor zover de verwerking de finaliteit van deze openbaarmaking eerbiedigt;

4° De verwerkingen van persoonsgegevens die overeenkomstig de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek worden verricht, met uitzondering van die bedoeld in artikel 2, c, tweede lid, en in de artikelen die ernaar verwijzen, alsook in artikel 5.

§ 3. De artikelen 4, 6 tot 10, 12, 14, 15, 17, 18, 20 en 31, §§ 1 tot 3, zijn niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun opdrachten, beheerd door het bestuur Veiligheid van de Staat van het ministerie van Justitie en de Algemene Dienst inlichting en veiligheid van het ministerie van Landsverdediging.

Alleen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is bevoegd om de uitoefening te waarborgen van het recht van toegang en op verbetering van de betrokken persoon, overeenkomstig artikel 13.

De heren Van Belle en Goovaerts stellen volgend amendement voor:

« Aan § 2 van dit artikel een 5° toe te voegen, luidende:

« 5° De verwerkingen van persoonsgegevens uitsluitend ten dienste van de informatievoorziening van de pers. »

« Compléter le § 2 de cet article par un 5° rédigé comme suit :

« 5° Aux traitements de données à caractère personnel exclusivement destinées à l'information de la presse. »

Het woord is aan de heer Van Belle.

De heer Van Belle. — Mijnheer de Voorzitter, mijn uiteenzetting in de algemene beraadslaging was voldoende gestoffeerd. Ik acht het dus niet nodig een uitvoerige verantwoording van het amendement te geven.

Ons amendement is vooral gestoeld op grondwettelijke redenen, en ik stel er prijs op dat het wordt behouden.

De wet mag niet van toepassing zijn op de verwerking van persoonsgegevens uitsluitend ten dienste van de informatie aan de pers.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 3 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 3 sont réservés.

L'article 4 est ainsi libellé:

Chapitre II. — Collecte, enregistrement et conservation des données à caractère personnel

Art. 4. § 1er. Lorsque des données à caractère personnel sont recueillies sur le territoire belge, en vue d'un traitement effectué ou non en Belgique, auprès de la personne qu'elles concernent, celle-ci doit être informée:

1° De l'identité et de l'adresse du maître du fichier, de son représentant éventuel en Belgique et, le cas échéant, du gestionnaire du traitement;

2° Le cas échéant, de la base légale ou réglementaire de la collecte des données;

3° De la finalité pour laquelle les données recueillies seront utilisées;

4° Lorsqu'il s'agit d'un traitement automatisé, de la possibilité d'obtenir des renseignements complémentaires auprès du registre public visé à l'article 18;

5° De son droit d'accéder aux données et du droit de demander la rectification de celles-ci.

Le présent paragraphe n'est pas applicable aux traitements de données à caractère personnel visés à l'article 11, 2° à 4°.

§ 2. Est interdite sur le territoire belge, la collecte, en vue de leur traitement en dehors de ce territoire, de données à caractère personnel dont le traitement n'est pas autorisé en Belgique en vertu des articles 6, 7 et 8.

Hoofdstuk II. — Verzameling, registratie en bewaring van persoonsgegevens

Art. 4. § 1. Indien bij een persoon op het Belgisch grondgebied persoonsgegevens worden verzameld die op hem betrekking hebben, en wel, met het oog op de verwerking ervan al of niet op het Belgisch grondgebied, moet die persoon in kennis worden gesteld van:

1° De identiteit en het adres van de houder van het bestand, van zijn eventuele vertegenwoordiger in België en in voorkomend geval van de bewerker;

2° In voorkomend geval van de wettelijke of reglementaire basis van de verzameling van de gegevens;

3° De doeleinden waarvoor de verzamelde gegevens zullen gebruikt worden;

4° De mogelijkheid om aanvullende inlichtingen te bekomen bij het openbaar register bedoeld in artikel 18, indien het een geautomatiseerde verwerking betreft;

5° Zijn recht van toegang tot die gegevens, alsmede het recht om de verbetering ervan aan te vragen.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens bedoeld in artikel 11, 2° tot 4°.

§ 2. Op het Belgisch grondgebied is verboden de verzameling, met het oog op de verwerking ervan buiten dit grondgebied, van persoonsgegevens waarvan de verwerking krachtens de artikelen 6, 7 en 8 in België niet is toegestaan.

MM. Vaes et Lozie proposent l'amendement que voici:

« Au § 1er de cet article, remplacer le 5° par ce qui suit:

« 5° De son droit d'accéder aux données, de faire opposition à leur communication à des tiers sous forme personnalisée, et du droit de demander la rectification de celles-ci. »

« In § 1 van dit artikel, het 5° te vervangen als volgt:

« 5° En zijn recht verzet aan te tekenen tegen de mededeling, de geïndividualiseerde vorm, van die gegevens aan derden. »

La parole est à M. Vaes.

M. Vaes. — Monsieur le Président, je voudrais attirer l'attention sur le fait que, dans les documents qui nous ont été distribués, le texte néerlandais de l'amendement doit être rectifié et com-

plété. En effet, il convient de lire: «en zijn recht verzet aan te tekenen tegen de mededeling onder geïndividualiseerde vorm...» au lieu de «en zijn recht verzet aan te tekenen tegen de mededeling, de geïndividualiseerde vorm...». De plus, la fin de la phrase n'a pas été traduite. Ce texte doit donc être complété.

Pour ce qui concerne le fond, comme je l'ai déjà dit dans mon exposé général, il est essentiel qu'au moment de la collecte de données, la personne interrogée puisse disposer du droit de demander que les renseignements fournis ne soient communiqués à personne sans son consentement. Cela rejoint l'esprit du premier amendement proposé à l'article 2 par MM. Van Belle et Goovaerts. Il s'agit d'un droit préventif de refuser le régime actuellement mis en œuvre par le gouvernement, où tout est permis. La personne interrogée doit pouvoir exercer son jugement critique. Cela me paraît élémentaire. C'est pourquoi je maintiens cet amendement qui se situe bien dans l'esprit de la loi, en précisant d'ailleurs le droit d'initiative et de jugement critique d'une personne qui confie des données la concernant.

De Voorzitter. — De heren Van Belle en Goovaerts stellen volgend amendement voor:

«In § 1 van dit artikel na het woord «persoon» en vóór de woorden «in kennis worden gesteld» in te voegen het woord «schriftelijk.»

«Au premier alinéa du § 1er de cet article, remplacer le mot «informée» par les mots «informée par écrit.»

Het woord is aan de heer Van Belle.

De heer Van Belle. — Mijnheer de Voorzitter, in hoofdstuk II, met betrekking tot de verzameling, de registratie en de bewaring van persoonsgegevens wordt vermeld dat de burger in kennis moet worden gesteld van bepaalde gegevens. Men voegt er echter niet aan toe op welke manier dit moet gebeuren.

Het amendement strekt ertoe om na het woord «persoon» en vóór de woorden «in kennis worden gesteld» het woord «schriftelijk» in te voegen.

De wet moet klaar en duidelijk zijn. Iedereen moet weten op welke manier hij op de hoogte kan worden gebracht van de gegevens.

De minister verwijst naar het verslag over de bespreking van het ontwerp van wet, maar niemand is verplicht om dat verslag te lezen en bovendien beschikt niet iedereen daarover.

De Voorzitter. — De stemming over de amendementen en de stemming over artikel 4 worden aangehouden.

Le vote sur les amendements et le vote sur l'article 4 sont réservés.

Art. 5. Les données à caractère personnel ne peuvent faire l'objet d'un traitement que pour des finalités déterminées et légitimes et ne peuvent pas être utilisées de manière incompatible avec ces finalités; elles doivent être adéquates, pertinentes et non excessives par rapport à ces finalités.

Art. 5. Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden en mogen niet worden gebruikt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Zij dienen, uitgaande van die doeleinden, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Le traitement de données à caractère personnel relatives aux origines raciales ou ethniques, à la vie sexuelle, aux opinions ou activités politiques, philosophiques ou religieuses, aux appartenances syndicales ou mutualistes n'est autorisé qu'aux fins déterminées par ou en vertu de la loi.

Lorsque les fins visées à l'alinéa 1er sont déterminées en vertu de la loi, la Commission de la protection de la vie privée rend un avis préalable.

L'alinéa 1er n'interdit pas à une association de fait ou une association dotée de la personnalité juridique de tenir un fichier de ses propres membres.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres après avis de la Commission de la protection de la vie privée, prévoir des conditions particulières relatives au traitement des données visées à l'alinéa 1er.

Art. 6. De verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot het ras, de etnische afstamming, het seksueel gedrag of de overtuiging of activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het lidmaatschap van een vakbond of ziekenfonds is slechts voor de door of krachtens de wet vastgestelde doeleinden toegestaan.

Wanneer de doeleinden bedoeld in het eerste lid krachtens de wet worden vastgesteld, brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vooraf advies uit.

Het eerste lid houdt voor feitelijke verenigingen of verenigingen met rechtspersoonlijkheid niet het verbod in om een bestand bij te houden van hun eigen leden.

De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bijzondere voorwaarden stellen betreffende de verwerking van de gegevens bedoeld in het eerste lid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Les données médicales à caractère personnel ne peuvent être traitées que sous la surveillance et la responsabilité d'un praticien de l'art de guérir. Sont considérées comme données médicales toutes données à caractère personnel dont on peut déduire une information sur l'état antérieur, actuel ou futur de la santé physique ou psychique, à l'exception des données purement administratives ou comptables relatives aux traitements ou aux soins médicaux.

Toutefois, ces données peuvent être traitées, hors la surveillance et la responsabilité d'un praticien de l'art de guérir, avec le consentement spécial donné par écrit par l'intéressé.

Les personnes qui interviennent dans le traitement de ces données ou qui y accèdent doivent être désignées nominativement par le responsable du traitement. Le contenu et l'étendue de l'autorisation d'accès sont définis pour chaque personne autorisée. Dans le registre régulièrement tenu à jour, il est fait mention des personnes désignées nominativement, ainsi que du contenu et de l'étendue de l'autorisation.

Sauf dérogation prévue par ou en vertu de la loi, il est interdit de communiquer ces données à des tiers. Elles peuvent toutefois être communiquées à un praticien de l'art de guérir et à son équipe médicale moyennant consentement spécial donné par écrit par l'intéressé ou en cas d'urgence aux fins de son traitement médical.

Lorsque la dérogation visée à l'alinéa 4 est prévue en vertu de la loi, la Commission de la protection de la vie privée rend un avis préalable.

Art. 7. De medische persoonsgegevens mogen uitsluitend onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van een beoefenaar van de geneeskunst worden verwerkt. Alle persoonsgegevens waaruit informatie kan worden afgeleid omtrent de vroegere, huidige of toekomstige fysieke of psychische gezondheidstoestand, met uitzondering van de louter administratieve of boekhoudkundige gegevens betreffende de geneeskundige behandeling of verzorging, worden als medische persoonsgegevens beschouwd.

Die gegevens kunnen evenwel zonder het toezicht en buiten de verantwoordelijkheid van een beoefenaar van de geneeskunst worden verwerkt indien de betrokkene een bijzondere schriftelijke toestemming heeft verleend.

De personen die betrokken zijn bij de verwerking van die gegevens of die er toegang toe hebben, moeten bij name worden aangewezen door de persoon die verantwoordelijk is voor de verwerking. De inhoud en de reikwijdte van de toegangsmachtiging worden voor iedere gemachtigde persoon vastgesteld. In het regelmatig bijgehouden register wordt melding gemaakt van de bij name vermelde personen en van de inhoud en de reikwijdte van de machtiging.

Behoudens afwijking door of krachtens de wet is het verboden deze gegevens aan derden mede te delen. Met de bijzondere schriftelijke toestemming van de betrokkene of in spoedgevallen met het oog op zijn medische behandeling kunnen zij evenwel worden medegedeeld aan een beoefenaar van de geneeskunst en aan diens medische ploeg.

Voor de krachtens de wet vastgestelde afwijking, bedoeld in het vierde lid, brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vooraf advies uit.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. § 1er. Le traitement des données à caractère personnel n'est autorisé qu'aux fins déterminées par ou en vertu de la loi lorsqu'elles ont pour objet:

1° Les litiges soumis aux cours et tribunaux ainsi qu'aux juridictions administratives, sous réserve de l'article 15;

2° Les infractions dont une personne est soupçonnée ou dans lesquelles elle est impliquée;

3° Les infractions pour lesquelles une personne a été condamnée, ainsi que les peines prononcées à son égard;

4° Les détentions et les mises à la disposition du gouvernement prévues par les articles 13 et 14 de la loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité, par l'article 380bis, 3°, du Code pénal ainsi que par les articles 7, 25, 27, 54 et 67 de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers;

5° Les mesures d'internement et de mise à la disposition du gouvernement ordonnées par application des lois du 9 avril 1930 et du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude;

6° Les décisions de détention préventive prises sur la base des lois du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive et du 30 mars 1891 concernant l'arrestation, à bord de navires belges, des individus poursuivis ou condamnés par la justice belge;

7° Les invitations à payer une somme d'argent en vue d'éteindre l'action publique pour certaines infractions prévues à l'article 216bis du Code d'instruction criminelle;

8° Les mesures prises à l'égard des mineurs par application de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse ou des décrets et ordonnances en matière de protection de la jeunesse pris par les organes visés à l'article 59bis, §§ 2bis et 4bis, de la Constitution;

9° Les déchéances de la puissance parentale, ainsi que les mesures d'assistance éducative prononcées ou ordonnées par les tribunaux de la jeunesse ou les chambres de la jeunesse près les cours d'appel, en application de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse;

10° Les arrêts de grâce, les mesures d'effacement des condamnations prévues par les articles 619 et 620 du Code d'instruction criminelle, ainsi que les mesures de réhabilitation prévues par les articles 621 et suivants du même code;

11° Les arrêts ordonnant la libération conditionnelle;

12° Les renvois de l'armée, de la police, de la gendarmerie ou du service de l'objection de conscience;

13° Les déchéances ou interdictions prononcées par les cours et tribunaux ou frappant des personnes condamnées par les cours et tribunaux;

14° La suspension du prononcé de la condamnation, ordonnée par application de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation;

15° Les mesures prises à l'égard des malades mentaux par application de la loi du 26 juin 1990 relative à la protection de la personne des malades mentaux;

16° Les mesures ou sanctions prévues par le Roi qui sont prononcées à l'égard d'une personne.

Lorsque les fins visées à l'alinéa 1er sont déterminées en vertu de la loi, la Commission de la protection de la vie privée rend un avis préalable.

§ 2. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, prévoir des conditions particulières relatives au traitement des données visées au § 1er.

§ 3. Les données visées au § 1er, alinéa 1er, 1°, peuvent faire l'objet de traitements par des personnes physiques ou morales de droit public ou de droit privé aux seules fins de gestion de leur propre contentieux.

§ 4. Les données visées au § 1er, alinéa 1er, 3°, 4°, 5° et 7° à 14° peuvent faire l'objet de traitements par le casier judiciaire central tenu au ministère de la Justice.

Les données visées au § 1er, alinéa 1er, 3°, 4°, 7°, 9°, 10° et 11° peuvent faire l'objet de traitements par les casiers judiciaires communaux.

§ 5. Moyennant avis préalable donné par écrit à l'intéressé, tout ou partie de données à caractère personnel énoncées au § 1er peuvent faire l'objet de traitements ou catégories de traitements par des personnes physiques ou morales de droit public ou de droit privé, désignées par arrêtés royaux délibérés en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée.

Les arrêtés royaux énumèrent limitativement les types de données autorisées, les catégories de personnes autorisées à traiter ces données, ainsi que l'utilisation qu'elles peuvent en faire.

§ 6. Les données mentionnées au § 1er peuvent être traitées sous la surveillance et la responsabilité d'un avocat, quand elles concernent les besoins de la défense des intérêts de ses clients et à condition que l'accès en soit réservé à l'avocat lui-même, à ses collaborateurs et préposés, ainsi qu'à son remplaçant et son successeur.

Art. 8. § 1. De verwerking van persoonsgegevens is slechts geoorloofd voor de door of krachtens de wet vastgestelde doeleinden wanneer die betrekking hebben op:

1° De geschillen voorgelegd aan de hoven en rechtbanken, alsook aan de administratieve gerechten, onder voorbehoud van artikel 15;

2° De misdrijven waarvan een persoon wordt verdacht of waarin hij is betrokken;

3° De misdrijven waarvoor een persoon is veroordeeld, alsmede de straffen die tegen hem zijn uitgesproken;

4° De opsluiting en de terbeschikkingstelling van de regering op grond van de artikelen 13 en 14 van de wet van 27 november 1891 tot beteugeling van de landloperij en de bedelarij, van artikel 380bis, 3°, van het Strafwetboek, alsmede van de artikelen 7, 25, 27, 54 en 67 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

5° De interneringsmaatregelen en terbeschikkingstellingen van de regering op grond van de wetten van 9 april 1930 en van 1 juli 1964 tot de bescherming van de maatschappij tegen abnormalen en gewoontemisdadigers;

6° De beslissingen inzake voorlopige hechtenis genomen op grond van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis en van 30 maart 1891 betreffende de aanhouding, aan boord van Belgische schepen, van door het Belgisch gerecht vervolgte of veroordeelde personen;

7° De verzoeken tot betaling van een geldsom met het oog op het verval van de strafvordering voor sommige misdrijven, bedoeld in artikel 216bis van het Wetboek van strafvordering;

8° De maatregelen die op grond van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming ten aanzien van minderjarigen zijn genomen of van de decreten en ordonnances inzake jeugdbescherming genomen door de organen bedoeld in artikel 59bis, §§ 2bis en 4bis, van de Grondwet;

9° De ontzettingen uit de ouderlijke macht, alsmede de maatregelen van opvoedingsbijstand die door de jeugdrechtbanken of de jeugdkamers bij de hoven van beroep, op grond van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, zijn uitgesproken of gelast;

10° De gratiebesluiten, de maatregelen inzake uitwissing van veroordelingen bepaald in de artikelen 619 en 620 van het Wetboek van strafvordering, alsmede de maatregelen inzake herstel in eer en rechten omschreven in de artikelen 621 en volgende van datzelfde wetboek;

11° De besluiten die de voorwaardelijke invrijheidstelling gelasten;

12° De wegzendingen uit het leger, uit de politie, uit de rijkswacht of uit de dienst gewetensbezwaarden;

13° De vervallenverklaringen of de ontzettingen die door de hoven en rechtbanken zijn uitgesproken of die gelden ten aanzien van de door hoven en rechtbanken veroordeelde personen;

14° De opschorting van de uitspraak van de veroordeling, gelast op grond van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie;

15° De maatregelen genomen ten aanzien van de geesteszieken op grond van de wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieken;

16° De door de Koning bepaalde maatregelen of sancties die betreffende een persoon zijn uitgesproken.

Wanneer de doeleinden bedoeld in het eerste lid vastgesteld worden krachtens de wet, brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer hierover vooraf advies uit.

§ 2. De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bijzondere voorwaarden stellen betreffende de verwerking van de gegevens bedoeld in § 1.

§ 3. De gegevens bedoeld in § 1, eerste lid, 1°, mogen door natuurlijke personen of door publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen uitsluitend voor het beheer van hun eigen geschillen worden verwerkt.

§ 4. De gegevens bedoeld in § 1, eerste lid, 3°, 4°, 5° en 7° tot 14° mogen door het centraal strafregister, gehouden op het ministerie van Justitie, worden verwerkt.

De gegevens bedoeld in § 1, eerste lid, 3°, 4°, 7°, 9°, 10° en 11° mogen door de gemeentelijke strafregisters worden verwerkt.

§ 5. Met voorafgaande schriftelijke kennisgeving aan de betrokkene mogen de in § 1 vermelde persoonsgegevens geheel of gedeeltelijk het voorwerp zijn van verwerking van gegevens of van categorieën van verwerking van gegevens door natuurlijke personen dan wel door privaot of publiekrechtelijke personen, aangewezen bij in ministerraad overlegde koninklijke besluiten, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De koninklijke besluiten stellen een beperkende opsomming vast van de soorten gegevens die mogen worden opgenomen, van de categorieën van personen die gemachtigd zijn die gegevens te verwerken, alsmede van het gebruik dat zij ervan mogen maken.

§ 6. De in § 1 vermelde gegevens kunnen onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van een advocaat verwerkt worden, wanneer ze de bescherming van de belangen van zijn cliënten betreffen en op voorwaarde dat alleen de advocaat, zijn medewerkers en aangestelden, alsmede zijn plaatsvervanger en zijn opvolger daartoe toegang hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre III. — Le droit d'information, d'accès et de rectification

Art. 9. Lorsqu'une personne est enregistrée pour la première fois dans un traitement déterminé, elle en est immédiatement informée, sauf dans les cas suivants:

1° Il a été fait application de l'article 4, § 1er, alinéa 1er;

2° Le traitement se situe dans une relation contractuelle entre la personne concernée et le maître du fichier;

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1992-1993
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1992-1993

3° Le traitement se situe dans une relation entre la personne concernée et le maître du fichier, réglée par ou en vertu d'une loi, d'un décret ou d'une ordonnance.

L'information comprend les données énumérées à l'article 4, § 1er, alinéa 1er.

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, sur avis de la Commission de la protection de la vie privée, dispenser certaines catégories de traitements de l'application du présent article ou prévoir que certaines catégories de traitements pourront s'y conformer par une procédure d'information collective, dans les conditions et selon les modalités qu'il détermine.

Hoofdstuk III. — Het recht van kennisgeving, toegang en verbetering

Art. 9. Wanneer een persoon voor het eerst in een bepaalde verwerking wordt geregistreerd, moet hem daarvan onverwijld kennis worden gegeven, behalve in de volgende gevallen:

1° Artikel 4, § 1, eerste lid, werd toegepast;

2° De verwerking kadert in een contractuele relatie tussen de betrokken persoon en de houder van het bestand;

3° De verwerking kadert in een relatie tussen de betrokken persoon en de houder van het bestand, geregeld door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

In die kennisgeving worden de in artikel 4, § 1, eerste lid, opgesomde gegevens vermeld.

De Koning kan, bij een in Ministerraad overlegd besluit, op advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalde categorieën van verwerking vrijstellen van de toepassing van dit artikel of voorschrijven dat bepaalde categorieën van verwerking door een procedure van collectieve informatieverstrekking daarmee in overeenstemming kunnen worden gebracht, onder de voorwaarden en op de wijze die Hij bepaalt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. § 1er. Toute personne justifiant de son identité a le droit d'obtenir communication des données qu'un traitement contient à son sujet. Elle est avertie de la faculté d'exercer les recours prévus aux articles 12 et 14 et, éventuellement, de consulter le registre public prévu à l'article 18. A cette fin, l'intéressé adresse une demande datée et signée au maître du fichier ou à toute autre personne désignée par le Roi.

Les renseignements sont communiqués sans délai et au plus tard dans les quarante-cinq jours de la réception de la demande. Le Roi fixe le montant, les conditions et les modalités du paiement d'une redevance préalable pour couvrir les seuls frais administratifs.

§ 2. Il ne doit être donné suite à une demande qu'à l'expiration d'un délai de douze mois, à compter de la date d'une demande antérieure d'une même personne à laquelle il a été répondu ou de la date à laquelle les données lui ont été communiquées d'office.

Dans des cas exceptionnels ou lorsqu'a eu lieu une modification des données, la Commission de la protection de la vie privée peut imposer le respect de délais inférieurs à douze mois.

§ 3. Les données visées à l'article 7 sont communiquées à l'intéressé par l'intermédiaire d'un médecin choisi par lui.

Art. 10. § 1. Elke persoon die zijn identiteit bewijst, heeft het recht kennis te krijgen van de hem betreffende gegevens die in een verwerking zijn opgenomen. Hij wordt in kennis gesteld van de mogelijkheid om de in de artikelen 12 en 14 bedoelde beroepen in te stellen en, eventueel, inzage te nemen van het in artikel 18 bedoelde openbare register. Daartoe richt de betrokkene een gedagtekend en ondertekend verzoek aan de houder van het bestand of aan iedere andere persoon die de Koning aanwijst.

De inlichtingen worden onverwijld en ten laatste binnen vijftien-veertig dagen na ontvangst van het verzoek medegedeeld. De Koning bepaalt het bedrag, de voorwaarden en de wijze van betaling van een voorafgaande heffing om alleen de administratiekosten te dekken.

§ 2. Aan een aanvraag moet geen gevolg worden gegeven dan na verloop van twaalf maanden, te rekenen van de dagtekening van een vroegere aanvraag van dezelfde persoon waarop is geantwoord of te rekenen van de dagtekening waarop de gegevens hem ambtshalve zijn medegedeeld.

In buitengewone gevallen of wanneer een wijziging van de gegevens heeft plaatsgevonden, kan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer verplichten dat termijnen van minder dan twaalf maanden in acht worden genomen.

§ 3. De gegevens bedoeld in artikel 7 worden aan de betrokkene medegedeeld door toedoen van een door hem gekozen geneesheer.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Les articles 9 et 10, §§ 1er et 2, ne s'appliquent pas :

1° Aux traitements de données à caractère personnel rendues anonymes dans le but exclusif d'établir et de diffuser des statistiques anonymes. Les intéressés continueront à avoir accès au fichier tant que les données à caractère personnel n'auront pas perdu ce caractère;

2° Aux traitements de données à caractère personnel gérés par des autorités publiques en vue de l'exercice de leurs missions de police judiciaire;

3° Aux traitements de données à caractère personnel gérés par les services de police visés à l'article 3 de la loi organique du 18 juillet 1991 du contrôle des services de police et de renseignements, en vue de l'exercice de leurs missions de police administrative;

4° Aux traitements de données à caractère personnel gérés en vue de l'exercice de leurs missions de police administrative, par d'autres autorités publiques qui ont été désignées par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres après avis de la Commission de la protection de la vie privée.

Art. 11. De bepalingen van de artikelen 9 en 10, §§ 1 en 2, zijn niet van toepassing:

1° Op de verwerkingen van persoonsgegevens die anoniem zijn gemaakt met de uitsluitende bedoeling anonieme statistieken op te maken en te verspreiden. Zolang de persoonsgegevens van individuele aard zijn, blijven de belanghebbenden toegang hebben tot het bestand;

2° Op de verwerkingen van persoonsgegevens beheerd door openbare overheden met het oog op de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie;

3° Op de verwerkingen van persoonsgegevens beheerd door de politiediensten bedoeld in artikel 3 van de wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten, met het oog op de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie;

4° Op de verwerkingen van persoonsgegevens beheerd, met het oog op de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie, door andere openbare overheden die aangewezen zijn bij een in ministerraad overlegd koninklijk besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. § 1er. Toute personne a le droit d'obtenir sans frais la rectification de toute donnée à caractère personnel inexacte qui la concerne.

Toute personne a également le droit d'obtenir sans frais la suppression ou l'interdiction d'utilisation de toute donnée à caractère personnel la concernant qui, compte tenu du but du traite-

ment, est incomplète ou non pertinente ou dont l'enregistrement, la communication ou la conservation sont interdits ou encore qui a été conservée au-delà de la période autorisée.

§ 2. Pour exercer ce droit, l'intéressé adresse une demande datée et signée au maître du fichier ou à toute autre personne désignée par le Roi.

§ 3. Dans le mois à compter de la demande introduite sur base du § 2, le maître du fichier communique les rectifications ou suppressions de données effectuées sur base du § 1er aux personnes auxquelles les données inexactes, incomplètes ou non pertinentes ont été communiquées, pour autant qu'il connaisse encore les destinataires de cette information.

Le maître du fichier conservera l'identité des destinataires de cette information pendant une période de douze mois.

Le Roi peut, après avis de la Commission de la protection de la vie privée et par arrêté délibéré en Conseil des ministres, prévoir des dérogations pour certaines catégories de traitements.

§ 4. Le présent article ne s'applique pas aux traitements de données à caractère personnel visés à l'article 11, 2° à 4°.

Art. 12. § 1. Eenieder is gerechtigd alle onjuiste persoonsgegevens die op hem betrekking hebben kosteloos te doen verbeteren.

Eenieder is tevens gerechtigd kosteloos de verwijdering van of het verbod op de aanwending van alle hem betreffende persoonsgegevens te bekomen die, gelet op het doel van de verwerking, onvolledig of niet ter zake dienend zijn, of waarvan de registratie, de mededeling of de bewaring verboden zijn, of die na verloop van de toegestane duur zijn bewaard.

§ 2. Om dat recht uit te oefenen dient de belanghebbende een gedagtekend en ondertekend verzoek in bij de houder van het bestand of bij iedere andere persoon die de Koning aanwijst.

§ 3. Binnen een maand te rekenen van het tijdstip van indiening van het verzoek op grond van § 2, deelt de houder van het bestand de verbeteringen of verwijderingen van gegevens, gedaan op grond van § 1, mede aan de personen aan wie de onjuiste, onvolledige of niet ter zake dienende gegevens zijn medegedeeld, voor zover hij nog kennis heeft van de bestemmingen van de mededeling.

De houder van het bestand bewaart de identiteit van de bestemming van deze mededeling gedurende een periode van twaalf maanden.

De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en bij een in ministerraad overlegd besluit, voor bepaalde categorieën van verwerking in afwijkingen voorzien.

§ 4. Dit artikel is niet van toepassing op de verwerkingen van persoonsgegevens bedoeld in artikel 11, 2° tot 4°.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. Toute personne justifiant de son identité a le droit de s'adresser sans frais à la Commission de la protection de la vie privée pour exercer son droit d'accès et de rectification à l'égard :

1° Des traitements de données à caractère personnel visés à l'article 11, 2° à 4°;

2° Des traitements gérés par l'administration de la Sûreté de l'Etat du ministère de la Justice ou par le Service général du renseignement et de la sécurité du ministère de la Défense nationale.

Le Roi détermine, après avis de la Commission de la protection de la vie privée et par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les modalités d'exercice de ces droits.

La Commission de la protection de la vie privée communique uniquement à l'intéressé qu'il a été procédé aux vérifications nécessaires.

Art. 13. Eenieder die doet blijken van zijn identiteit, is gerechtigd zich kosteloos tot de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te wenden, teneinde zijn recht van toegang en op verbetering uit te oefenen ten aanzien van:

1° De verwerkingen van persoonsgegevens bedoeld in artikel 11, 2° tot 4°;

2° De verwerkingen van gegevens beheerd door het bestuur Veiligheid van de Staat van het ministerie van Justitie of door de Algemene Dienst inlichting en veiligheid van het ministerie van Landsverdediging.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en bij een in Minister-raad overlegd besluit, de wijze waarop deze rechten worden uitgeoefend.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer deelt uitsluitend aan de betrokkene mede dat de nodige verificaties werden verricht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. § 1er. Le président du tribunal de première instance, siégeant comme en référé, connaît de toute demande relative au droit accordé par ou en vertu de la loi, d'obtenir communication de données à caractère personnel, et de toute demande tendant à faire rectifier, supprimer ou interdire d'utiliser toute donnée à caractère personnel inexacte ou, compte tenu du but du traitement, incomplète ou non pertinente, dont l'enregistrement, la communication ou la conservation sont interdits ou encore qui a été conservée au-delà de la période autorisée.

§ 2. Le président du tribunal du domicile du requérant est compétent pour les demandes visées au § 1er. Si le requérant n'a pas de domicile en Belgique, le président du tribunal du domicile du maître du fichier, personne physique, est compétent. Si le maître du fichier est une personne morale, le président du tribunal du siège social ou du siège administratif est compétent.

L'ordonnance est prononcée en audience publique. Elle est exécutoire par provision, nonobstant appel ou opposition.

§ 3. La demande est introduite par requête contradictoire.

La requête contient à peine de nullité:

- 1° L'indication des jour, mois et an;
- 2° Les nom, prénom, profession et domicile du requérant;
- 3° Les nom, prénom et domicile de la personne à convoquer;
- 4° L'objet de la demande et l'exposé sommaire des moyens;
- 5° La signature du requérant ou de son avocat.

§ 4. La requête est envoyée par lettre recommandée au greffier de la juridiction ou déposée au greffe.

Après que, le cas échéant, les droits de mise au rôle ont été payés, les parties sont convoquées par le greffier sous pli judiciaire, à comparaître à l'audience fixée par le juge. Une copie de la requête est jointe à la convocation.

§ 5. L'action fondée sur le § 1er n'est recevable que si la demande visée à l'article 10, § 1er, ou celle visée à l'article 12, § 2, a été rejetée ou s'il n'y a pas été donné suite dans les quarante-cinq jours.

§ 6. Si des données inexactes, incomplètes ou non pertinentes, ou dont la conservation est interdite, ont été communiquées à des tiers, ou si une communication de données a eu lieu après l'expiration de la période durant laquelle la conservation de ces données était autorisée, le président du tribunal peut ordonner au maître du fichier d'informer ces tiers de la rectification ou de la suppression de ces données.

§ 7. Lorsqu'il existe des motifs impérieux de craindre la dissimulation ou la disparition des éléments de preuve pouvant être invoqués à l'appui d'une action prévue au § 1er, le président du tribunal de première instance, saisi par voie de requête unilatérale, signée et présentée par la partie ou son avocat, ordonne toute mesure de nature à éviter cette dissimulation ou cette disparition.

§ 8. Les dispositions des §§ 6 et 7 ne limitent en rien la compétence générale dont dispose en la matière le président du tribunal de première instance, siégeant en référé.

Art. 14. § 1. De voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zitting houdende zoals in kort geding, neemt kennis van de vorderingen betreffende het door of krachtens de wet verleende recht om kennis te krijgen van persoonsgegevens, alsook van de vorderingen tot verbetering, tot verwijdering of tot het verbieden van de

aanwending van onjuiste persoonsgegevens of die gelet op het doel van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn, dan wel waarvan de registratie, de mededeling of de bewaring verboden is of die langer bewaard werden dan de toegestane duur.

§ 2. De voorzitter van de rechtbank van de woonplaats van de eiser is bevoegd voor de in § 1 bedoelde vorderingen. Indien de eiser geen woonplaats in België heeft, is de voorzitter van de rechtbank van de woonplaats van de houder van het bestand, die een natuurlijke persoon is, bevoegd. Indien de houder van het bestand een rechtspersoon is, is de voorzitter van de rechtbank van de maatschappelijke of administratieve zetel bevoegd.

De beschikking wordt in openbare rechtszitting uitgesproken. Zij is uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande hoger beroep of verzet.

§ 3. De vordering wordt ingediend bij verzoekschrift op tegenpraak.

Het verzoekschrift vermeldt op straffe van nietigheid:

- 1° De dag, de maand en het jaar;
- 2° De naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de eiser;
- 3° De naam, de voornaam en de woonplaats van de op te roepen persoon;
- 4° Het voorwerp van de vordering en de korte samenvatting van de middelen;
- 5° De handtekening van de eiser of van zijn advocaat.

§ 4. Het verzoekschrift wordt bij aangetekende brief toegezonden aan de griffier van het gerecht of ter griffie neergelegd.

Nadat, in voorkomend geval de rolrechten zijn betaald, worden de partijen door de griffier bij gerechtsbrief opgeroepen om te verschijnen op de zitting die de rechter bepaalt. Bij de oproeping wordt een afschrift van het verzoekschrift gevoegd.

§ 5. De op grond van § 1 ingestelde vordering is pas ontvanke-lijk als het verzoek, bedoeld in artikel 10, § 1, of dat bedoeld in artikel 12, § 2, is afgewezen of als daaraan binnen vijftienveertig dagen geen gevolg is gegeven.

§ 6. Indien onjuiste, onvolledige of niet ter zake dienende gegevens of gegevens waarvan de bewaring verboden is aan derden zijn medegedeeld, dan wel wanneer een mededeling van gegevens heeft plaatsgehad na verloop van de tijd waarin de bewaring van die gegevens toegelaten is, kan de voorzitter van de rechtbank gelasten dat de houder van het bestand aan die derden van de verbetering of de verwijdering van die gegevens kennis geeft.

§ 7. Wanneer dwingende redenen de vrees doen rijzen dat bewijsmateriaal dat kan worden aangevoerd bij een in § 1 bedoelde vordering zou kunnen worden verheeld of verdwijnen, gelast de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg op eenzijdig verzoekschrift, ondertekend en ingediend door de partij of haar advocaat, elke maatregel ter voorkoming van die verheeling of verdwijning.

§ 8. De bepalingen van de §§ 6 en 7 houden geen beperking in van de algemene bevoegdheid ter zake van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, zetelend in kort geding.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. Dès la réception de la demande tendant à faire rectifier, supprimer ou interdire d'utiliser ou de divulguer des données à caractère personnel ou dès la notification de l'introduction de l'instance visée à l'article 14, et jusqu'à ce qu'une décision soit coulée en force de chose jugée, le maître du fichier doit indiquer clairement, lors de toute communication d'une donnée à caractère personnel, que celle-ci est contestée.

Art. 15. Onmiddellijk bij het ontvangen van het verzoek tot verbetering, verwijdering of verbod van gebruik of bekendmaking van persoonsgegevens of bij de kennisgeving van de instelling van het geding bedoeld in artikel 14 en tot een beslissing in

kracht van gewijsde is getreden, dient de houder van het bestand bij elke mededeling van een persoonsgegeven duidelijk aan te geven dat het gegeven betwist is.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IV. — De la gestion des traitements de données à caractère personnel

Art. 16. § 1er. Le maître du fichier ou, le cas échéant son représentant en Belgique, est tenu :

1° D'établir pour chaque traitement automatisé un état où sont consignés la nature des données traitées, le but du traitement, les rapprochements, les interconnexions et les consultations, ainsi que les personnes ou les catégories de personnes à qui les données à caractère personnel sont transmises;

2° De s'assurer de la conformité des programmes servant au traitement automatisé des données à caractère personnel avec les termes de la déclaration visée à l'article 17 ainsi que la régularité de leur application;

3° De faire toute diligence pour tenir les données à jour, pour rectifier ou supprimer les données inexacts, incomplètes, ou non pertinentes, ainsi que celles obtenues ou traitées en méconnaissance des articles 4 à 8;

4° De veiller à ce que l'accès au traitement soit limité aux seules personnes qui, en raison de leurs fonctions ou pour les besoins du service, ont directement accès aux informations enregistrées, à ce que ces personnes ne puissent effectuer des modifications, des ajouts, des effacements, des lectures, des rapprochements ou des interconnexions non prévus, non autorisés ou interdits;

5° De veiller à ce que les données à caractère personnel ne puissent être communiquées qu'aux catégories de personnes admises à y accéder.

§ 2. Le maître du fichier est également tenu de faire connaître aux personnes visées au § 1er, 4°, les dispositions de la présente loi, ainsi que toutes autres prescriptions relatives aux exigences particulières de la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel et ayant rapport avec la finalité du traitement.

§ 3. Afin de garantir la sécurité des données à caractère personnel, le maître de fichier ou, le cas échéant son représentant en Belgique, doit prendre les mesures techniques et organisationnelles requises pour protéger les fichiers contre la destruction accidentelle ou non autorisée, contre la perte accidentelle ainsi que contre la modification, l'accès et tout autre traitement non autorisé de données à caractère personnel.

Ces mesures doivent assurer un niveau de protection adéquat, compte tenu, d'une part, de l'état de la technique en la matière et des frais qu'entraîne l'application de ces mesures et, d'autre part, de la nature des données à protéger et des risques potentiels.

Sur avis de la Commission de la protection de la vie privée, le Roi peut édicter des normes appropriées en matière de sécurité informatique pour toutes ou certaines catégories de traitements.

Hoofdstuk IV. — Beheer over de verwerking van persoonsgegevens

Art. 16. § 1. De houder van het bestand of, in voorkomend geval zijn vertegenwoordiger in België, moet :

1° Voor elke geautomatiseerde verwerking een staat opmaken waarin worden vermeld de aard van de verwerkte gegevens, het doel van de verwerking, de onderlinge verbanden, de onderlinge verbandingen en de raadplegingen, alsmede de personen of de categorieën van personen aan wie de persoonsgegevens worden doorgegeven;

2° Zich ervan vergewissen of programma's voor de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming zijn met de vermeldingen in de aangifte waarvan sprake is in artikel 17 en dat er geen wederrechtelijk gebruik van wordt gemaakt;

3° Er nauwlettend over waken dat de gegevens worden bijgewerkt, dat de onjuiste, onvolledige en niet ter zake dienende gegevens, alsmede die welke zijn verkregen of verwerkt in strijd met de artikelen 4 tot 8, worden verbeterd of verwijderd;

4° Ervoor zorgen dat de toegang tot de verwerking beperkt blijft tot de personen die uit hoofde van hun taak of voor de behoeften van de dienst rechtstreeks toegang hebben tot de geregistreerde informatie en dat voor die personen het wijzigen, het toevoegen, het uitwissen of het lezen van gegevens, alsmede het tot stand brengen van onderlinge verbanden of onderlinge verbandingen onmogelijk is, indien zodanige bewerkingen niet voorgeschreven, niet toegestaan of verboden zijn;

5° Ervoor zorgen dat de persoonsgegevens alleen kunnen worden medegedeeld aan de categorieën van personen die gerechtigd zijn toegang te hebben.

§ 2. De houder van het bestand moet voorts aan de in § 1, 4°, bedoelde personen kennisgeven van de bepalingen van deze wet, alsmede van alle andere voorschriften in verband met de bijzondere vereisten inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer die bij het verwerken van persoonsgegevens worden gesteld en die betrekking hebben op het doel van de verwerking.

§ 3. Om de veiligheid van de persoonsgegevens te waarborgen, moet de houder van het bestand, of in voorkomend geval zijn vertegenwoordiger in België, de gepaste technische en organisatorische maatregelen treffen, die nodig zijn voor de bescherming van de bestanden tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, tegen toevallig verlies, evenals tegen de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren, rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

Op advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan de Koning voor alle of voor bepaalde categorieën van verwerkingen aangepaste normen inzake informatieveiligheid uitvaardigen.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — L'article 17 est ainsi libellé :

Chapitre V. — Déclaration préalable et publicité des traitements

Art. 17. § 1er. Avant la mise en œuvre d'un traitement automatisé de données à caractère personnel, une déclaration est faite auprès de la Commission de la protection de la vie privée, par le maître du fichier.

§ 2. La commission adresse dans les trois jours ouvrables un accusé de réception de la déclaration.

Si la déclaration est incomplète, la commission en informe le déclarant.

§ 3. La déclaration doit mentionner :

1° La date de la déclaration et, le cas échéant, la mention de la loi, du décret, de l'ordonnance ou de l'acte réglementaire décidant la création du traitement automatisé;

2° Les nom, prénoms et adresse complète ou la dénomination et le siège du maître du fichier et, le cas échéant, de son représentant en Belgique;

3° Les nom, prénoms et adresse complète ou la dénomination et le siège du gestionnaire du traitement automatisé;

4° La dénomination du traitement automatisé;

5° Le but poursuivi par le traitement automatisé;

6° Les catégories de données à caractère personnel qui sont traitées avec une description particulière des données visées aux articles 6 à 8;

7° Les catégories de personnes admises à obtenir les données;

8° Les garanties dont doit être entourée la communication des données aux personnes visées au 7°;

9° Les moyens par lesquels les personnes qui font l'objet des données en seront informées, le service auprès duquel s'exercera le droit d'accès et les mesures prises pour faciliter l'exercice de ce droit;

10° La période au-delà de laquelle les données ne peuvent plus, le cas échéant, être gardées, utilisées ou diffusées.

§ 4. Dans le cadre de ses pouvoirs de contrôle et d'enquête prévus à l'article 31 et 32, la Commission de la protection de la vie privée a le pouvoir d'exiger d'autres éléments d'information, notamment l'origine des données à caractère personnel, la technique d'automatisation choisie et les mesures de sécurité prévues.

§ 5. Chaque traitement automatisé doit faire l'objet d'une déclaration.

§ 6. En outre, si les données traitées sont destinées, même occasionnellement, à faire l'objet d'une transmission vers l'étranger, quel que soit le support utilisé, la déclaration doit mentionner:

1° Les catégories de données qui font l'objet de la transmission;

2° Pour chaque catégorie de données, le pays de destination.

Les indications visées à l'alinéa 1er doivent être mentionnées dans la déclaration, même si les opérations de traitement sont effectuées en Belgique à partir d'opérations réalisées à l'étranger.

§ 7. La suppression d'un traitement automatisé ou toute modification d'une des indications énumérées aux §§ 3 et 6 doit faire l'objet, selon le cas, d'une notification ou d'une déclaration préalable.

§ 8. Sur proposition ou sur avis de la Commission de la protection de la vie privée, le Roi peut exempter d'une déclaration les catégories de traitements automatisés de données à caractère personnel qui ne présentent manifestement pas de risque d'atteinte à la vie privée ou autoriser pour ces traitements l'établissement d'une déclaration réduite à certaines mentions.

§ 9. Lors de l'accomplissement d'une déclaration, le maître du fichier est tenu de verser une contribution au comptable institué auprès de la Commission de la protection de la vie privée conformément aux dispositions des lois sur la comptabilité de l'Etat. Le Roi règle le montant de cette contribution, qui ne peut excéder la somme de dix mille francs, en fonction du type de déclaration et de l'importance du traitement déclaré. Il règle également les modalités selon lesquelles elle doit être acquittée.

Hoofdstuk V. — Voorafgaande aangifte en openbaarheid van de verwerkingen

Art. 17. § 1. Alvorens een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens wordt gestart, wordt daarvan bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aangifte gedaan door de houder van het bestand.

§ 2. De commissie doet binnen drie werkdagen een ontvangstbewijs van de aangifte geworden.

Indien de aangifte onvolledig is, moet de commissie de aangever daarvan op de hoogte brengen.

§ 3. Deze aangifte moet vermelden:

1° De datum van de aangifte en in voorkomend geval, de wet, het decreet of de ordonnantie of de reglementaire akte waarbij de geautomatiseerde verwerking wordt ingesteld;

2° De naam, de voornamen en het volledig adres of de benaming en de zetel van de houder van het bestand en in voorkomend geval van zijn vertegenwoordiger in België;

3° De naam, de voornamen en het volledig adres of de benaming en de zetel van de bewerker;

4° De benaming van de geautomatiseerde verwerking;

5° Het doel van de geautomatiseerde verwerking;

6° De categorieën van de verwerkte persoonsgegevens met een bijzondere beschrijving van de gegevens bedoeld in de artikelen 6 tot 8;

7° De categorieën van personen die gerechtigd zijn de gegevens te verkrijgen;

8° De waarborgen die aan de mededeling van gegevens van de in 7° bedoelde personen verbonden moeten zijn;

9° De wijze waarop de personen op wie de gegevens betrekking hebben daarvan in kennis worden gesteld, de dienst waarbij het recht op toegang kan worden uitgeoefend en de maatregelen genomen om de uitoefening van dat recht te vergemakkelijken;

10° De termijn waarna, in voorkomend geval, de gegevens niet meer mogen bewaard, gebruikt of verspreid worden.

§ 4. In het kader van haar controle- en onderzoeksbevoegdheid bedoeld in artikel 31 en 32 is de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gemachtigd tot het opeisen van andere gegevens, met name de oorsprong van de persoonsgegevens, de gekozen automatiseringstechniek en de voorziene beveiligingsmaatregelen.

§ 5. Voor elke geautomatiseerde verwerking is een aangifte vereist.

§ 6. Wanneer de verwerkte gegevens, zelfs occasioneel, bestemd zijn om naar het buitenland te worden doorgezonden, moet, ongeacht de gebruikte gegevensdrager, daarenboven in de aangifte worden vermeld:

1° De categorieën van gegevens die worden doorgezonden;

2° Voor elke categorie van gegevens, het land van bestemming.

De in het eerste lid bedoelde vermeldingen moeten in de aangifte worden opgenomen, ook wanneer de verwerking van de gegevens in België geschiedt met als uitgangspunt bewerkingen die in het buitenland zijn uitgevoerd.

§ 7. Ingeval aan een geautomatiseerde verwerking een einde wordt gemaakt of enige vermelding voorgeschreven bij de §§ 3 en 6 wordt gewijzigd, moet daarvan naar gelang van het geval voorafgaandelijk kennis worden gegeven of aangifte worden gedaan.

§ 8. Op voordracht of op advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan de Koning bepaalde soorten geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens die kennelijk geen gevaar inhouden op het gebied van de schending van de persoonlijke levenssfeer, van die aangifte vrijstellen of toestaan dat voor die verwerkingen een tot bepaalde vermeldingen beperkte aangifte wordt gedaan.

§ 9. De houder van het bestand is gehouden, op het ogenblik van de verrichting van de aangifte, een bijdrage te storten aan de rekenplichtige aangesteld bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, overeenkomstig de bepalingen van de wetten op de rijkscomptabiliteit. De Koning stelt het bedrag van deze bijdrage, die tienduizend frank niet mag overschrijden, vast op grond van de aard van de aangifte en van de belangrijkheid van de opgegeven verwerking. Hij regelt tevens de modaliteiten voor de betaling ervan.

MM. Vaes et Lozie proposent l'amendement que voici:

« Au § 3 de cet article, remplacer le 6° par le texte suivant :

« 6° Les catégories et l'origine des énoncés à caractère personnel qui sont traitées avec une description particulière des données visées aux articles 6, 7 et 8; »

« In § 3 van dit artikel het 6° te vervangen als volgt :

« 6° De categorieën en de oorsprong van de verwerkte persoonsgegevens met een bijzondere beschrijving van de gegevens bedoeld in de artikelen 6, 7 en 8; »

La parole est à M. Vaes.

M. Vaes. — Monsieur le Président, je ne désire pas reprendre un long débat sur cette question. Le ministre a déclaré tout à l'heure en commission qu'il ne voulait pas accepter notre proposition. Nous persistons cependant à croire qu'il est utile que le citoyen puisse connaître l'origine des données personnelles figurant dans certains fichiers. C'est, je crois, une différence de conception politique: nous souhaitons que le citoyen jouisse d'une plus grande transparence à l'égard des informations qui le concernent.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 17 sont réservés.

De stemming over het amendement en de stemming over artikel 17 worden aangehouden.

Art. 18. Il est tenu auprès de la Commission de la protection de la vie privée un registre des traitements automatisés de données à caractère personnel.

L'inscription au registre contient les indications visées à l'article 17, §§ 3 et 6.

Ce registre est accessible au public selon les modalités arrêtées par le Roi.

Le numéro d'identification du traitement dans ce registre devra figurer sur toute pièce qui en matérialisera l'usage.

Art. 18. Bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt een register gehouden van de geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens.

Bij de inschrijving in dat register moeten de gegevens bedoeld in artikel 17, §§ 3 en 6 worden opgenomen.

Dat register staat ter inzage van eenieder op de wijze door de Koning bepaald.

Het identificatienummer van de verwerking in dat register moet vermeld staan op ieder stuk waarvoor ze gebruikt is.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. Lorsque la Commission de la protection de la vie privée estime qu'un fichier manuel est susceptible de porter atteinte à la vie privée, elle peut soit d'office soit sur requête d'une personne concernée enjoindre au maître du fichier de lui communiquer tout ou partie des informations énumérées à l'article 17.

Art. 19. Wanneer de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer meent dat een manueel bestand een mogelijke schending van de persoonlijke levenssfeer inhoudt, kan zij hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een betrokkene de houder van het bestand opleggen haar mededeling te verstrekken van het geheel of een gedeelte van de inlichtingen opgesomd in artikel 17.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 20. Lorsqu'un système spécifique d'autorisations ou de déclarations préalables de traitements de données prévoyant la mise à disposition d'un comité de surveillance particulier des informations visées à l'article 17, §§ 3 et 6, et l'inscription dans un registre public des informations visées à l'article 17, §§ 3 et 6, est prévu par ou en vertu de la loi, les obligations visées aux articles 17, 18 et 19 sont réputées accomplies lorsque l'ensemble de ces informations sont tenu de façon permanente à la disposition de la Commission de la protection de la vie privée.

L'article 17, § 9, est applicable.

Art. 20. Indien door of krachtens een wet wordt voorzien in een specifiek systeem van voorafgaande machtigingen of meldingen van verwerkingen van gegevens, dat voorziet in het ter beschikking stellen van een bijzonder toezichtsc comité van de inlichtingen vermeld in artikel 17, §§ 3 en 6, en in het inschrijven in een openbaar register van de meldingen bedoeld in artikel 17, §§ 3 en 6, wordt geacht aan de verplichtingen van de artikelen 17, 18 en 19 te zijn voldaan wanneer het geheel van deze informatie op permanente wijze ter beschikking wordt gehouden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Artikel 17, § 9, is van overeenkomstige toepassing.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VI. — Des interconnexions de traitements et des flux transfrontaliers de données

Art. 21. Les rapprochements, interconnexions ou tout autre forme de mise en relation de données à caractère personnel faisant l'objet de traitements peuvent être, en vue d'assurer le droit au

respect de la vie privée, interdits ou réglementés selon les modalités fixées par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, sur proposition ou après avis de la Commission de la protection de la vie privée.

Hoofdstuk VI. — Onderlinge verbindingen van verwerkingen en grensoverschrijdend verkeer van gegevens

Art. 21. De onderlinge verbanden, onderlinge verbindingen of enige andere wijze van in relatie brengen van persoonsgegevens die het voorwerp zijn van verwerkingen kunnen, ter vrijwaring van het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, worden verboden of geregeld op de wijze bepaald bij een in ministerraad overlegd koninklijk besluit, op voorstel of na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 22. Sans préjudice des conventions internationales auxquelles la Belgique est partie, la transmission entre le territoire belge et l'étranger sous quelque forme que ce soit, de données à caractère personnel faisant l'objet d'un traitement peut, en vue d'assurer le droit au respect de la vie privée, soit être interdite, soit être soumise à une autorisation préalable, soit être réglementée.

L'interdiction, l'autorisation préalable ou la réglementation de la transmission de ces données entre le territoire belge et l'étranger, sont fixées selon les modalités déterminées par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée.

Art. 22. Onverminderd de internationale overeenkomsten waarbij België partij is, kan de overdracht van verwerkte persoonsgegevens in enigerlei vorm tussen het Belgisch grondgebied en het buitenland, hetzij verboden worden, hetzij onderworpen worden aan een voorafgaande vergunning, hetzij gereguleerd worden, met het oog op de vrijwaring van het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

De voorschriften betreffende het verbod, de voorafgaande vergunning en de reglementering met betrekking tot de overdracht van die gegevens tussen het Belgisch grondgebied en het buitenland worden vastgesteld op de wijze bepaald bij een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VII. — La Commission de la protection de la vie privée

Art. 23. Il est institué auprès du ministère de la Justice une commission indépendante appelée « Commission de la protection de la vie privée », composée de membres de droit désignés par les comités de surveillance institués par des lois particulières et de membres, parmi lesquels le président, désignés tantôt par la Chambre des représentants, tantôt par le Sénat.

Le siège de la commission est établi dans l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.

Hoofdstuk VII. — Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer

Art. 23. Bij het ministerie van Justitie wordt een onafhankelijke commissie ingesteld, « Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer » genaamd, die samengesteld is uit leden van rechtswege, aangewezen door bij bijzondere wetten ingestelde toezichtsc omités, en uit leden, onder wie de voorzitter, die om beurten door de Kamer van volksvertegenwoordigers en door de Senaat worden aangewezen.

De zetel van de commissie is gevestigd in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 24. § 1er. Outre les membres de droit, la commission comprend huit membres effectifs dont un magistrat qui en assume la présidence, et huit membres suppléants dont un magistrat. Ce nombre peut toutefois être augmenté par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres de façon à ce que le nombre des membres de droit ne puisse dépasser la moitié du nombre total des membres. Un comité de surveillance ne peut être représenté dans la commission par plus de deux membres.

§ 2. La commission est composée d'un nombre égal de membres d'expression française et de membres d'expression néerlandaise.

§ 3. Les membres désignés par la Chambre ou le Sénat sont élus pour un terme de six ans, renouvelable, sur des listes comprenant, pour chaque mandat à pourvoir, deux candidats, présentés par le Conseil des ministres. Ils peuvent être relevés de leur charge par la Chambre qui les a nommés en cas de manquement à leurs devoirs ou d'atteinte à la dignité de leur fonction.

Les membres, désignés par la Chambre ou le Sénat, doivent offrir toutes les garanties leur permettant d'exercer leur mission avec indépendance et toutes les garanties de compétence à l'égard des systèmes d'information.

La commission est composée de telle façon qu'il existe dans son sein un équilibre entre les différents groupes socio-économiques.

Outre le président, la commission comprend au moins, parmi les membres effectifs et parmi les membres suppléants, un juriste, un informaticien, une personne pouvant justifier d'une expérience professionnelle dans la gestion de données à caractère personnel relevant du secteur privé, et une personne pouvant justifier d'une expérience professionnelle dans la gestion de données à caractère personnel relevant du secteur public.

§ 4. Pour être nommés et rester président ou membre, effectif ou suppléant, les candidats doivent remplir les conditions suivantes :

1° Être Belge;

2° Jouir de leurs droits civils et politiques;

3° Ne pas être membre du Parlement européen ou des Chambres législatives, ni d'un Conseil de Communauté ou d'un Conseil régional.

§ 5. Dans les limites de leurs attributions, le président et les membres ne reçoivent d'instructions de personne. Ils ne peuvent être relevés de leur charge à l'occasion des opinions qu'ils émettent ou des actes qu'ils accomplissent pour remplir leurs fonctions.

§ 6. Il est interdit aux membres de la commission d'être présents lors de la délibération sur les objets pour lesquels ils ont un intérêt personnel ou direct ou pour lesquels leurs parents ou alliés jusqu'au quatrième degré ont un intérêt personnel ou direct.

Art. 24. § 1. Benevens de leden van rechtswege bestaat de commissie uit acht leden, onder wie een magistraat die het voorzitterschap waarneemt, en acht plaatsvervangende leden, onder wie een magistraat. De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit het aantal leden evenwel op zodanige wijze verhogen dat het aantal leden van rechtswege niet hoger is dan de helft van het totale aantal leden. Een toezichtcomité mag in de commissie door niet meer dan twee leden worden vertegenwoordigd.

§ 2. De commissie bestaat uit een gelijk aantal Nederlandstalige en Franstalige leden.

§ 3. De door de Kamer en de Senaat aangewezen leden worden gekozen voor een hernieuwbare termijn van zes jaar op door de ministerraad voorgedragen lijsten die voor ieder te bekleden mandaat twee kandidaten bevatten. Zij kunnen door de Kamer die hen heeft aangewezen, van hun opdracht worden ontheven wegens tekortkomingen in hun taken of wegens inbreuk op de waardigheid van hun ambt.

De leden, aangewezen door de Kamer of de Senaat, moeten alle waarborgen bieden met het oog op een onafhankelijke uitoefening van hun opdracht, alsmede volledig bevoegd zijn op het stuk van de informatiesystemen.

De commissie is op zodanige wijze samengesteld dat in haar midden een evenwicht bestaat tussen de verschillende sociaal-economische groepen.

Benevens de voorzitter, bevat de commissie, onder haar vaste leden en onder haar plaatsvervangende leden, tenminste een jurist, een informaticus, een persoon die beroepservaring in het beheer van persoonsgegevens afhangende van de private sector kan voorleggen, en een persoon die beroepservaring in het beheer van persoonsgegevens afhangende van de openbare sector kan voorleggen.

§ 4. Om tot voorzitter of vast, dan wel plaatsvervangend lid van de commissie te worden benoemd en het te blijven, moeten de kandidaten aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° Belg zijn;

2° De burgerlijke en politieke rechten genieten;

3° Geen lid zijn van het Europees Parlement of van de Wetgevende Kamers, noch van een Gemeenschaps- of Gewestraad.

§ 5. Binnen de perken van hun bevoegdheden krijgen de voorzitter en de leden van niemand onderrichtingen. Zij kunnen niet van hun mandaat worden ontheven voor meningen die zij uiten of daden die zij stellen bij het vervullen van hun functie.

§ 6. Het is de leden van de commissie verboden tegenwoordig te zijn bij een beraadslaging over zaken waarbij zij een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben of waarbij hun bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 25. En cas d'empêchement ou d'absence d'un membre effectif ainsi qu'en cas de vacance de son mandat, il est remplacé par son suppléant.

Le membre effectif ou suppléant dont le mandat prend fin avant l'expiration du terme de six ans est remplacé selon les procédures prévues à l'article 24 par un membre effectif ou suppléant élu pour le terme restant à courir.

Art. 25. Wanneer een vast lid verhinderd is of afwezig alsmede in het geval dat zijn mandaat openvalt, wordt het lid vervangen door zijn plaatsvervanger.

Het vast of het plaatsvervangend lid waarvan het mandaat een einde neemt voor het verstrijken van de termijn van zes jaar wordt volgens de in artikel 24 bedoelde procedures vervangen door een vast of een plaatsvervangend lid dat voor de rest van de termijn wordt gekozen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 26. Le président de la commission exerce ses fonctions à temps plein.

Pendant la durée de son mandat, il ne peut exercer aucune autre activité professionnelle. La Chambre qui l'a nommé peut accorder des dérogations à cette incompatibilité à condition qu'elles n'empêchent pas l'intéressé d'accomplir convenablement sa mission.

Il est pourvu à son remplacement comme magistrat par une nomination en surnombre. S'il s'agit d'un chef de corps, il est pourvu à son remplacement par la nomination en surnombre d'un magistrat au rang immédiatement inférieur.

Il jouit d'un traitement égal à celui de premier avocat général près la Cour de cassation, ainsi que des augmentations et avantages y afférents.

Il retrouve sa place sur la liste de rang dès la cessation de son mandat.

Art. 26. De voorzitter van de commissie oefent zijn functie voltijds uit.

Tijdens de duur van zijn mandaat mag hij geen andere beroepsbezigheid uitoefenen. De Kamer die hem heeft benoemd kan afwijkingen op die onverenigbaarheid toestaan op voorwaarde dat ze de betrokkene niet beletten zijn opdracht naar behoren te vervullen.

In zijn vervanging als magistraat wordt voorzien door een benoeming in overtal. Wanneer het een korpschef betreft wordt in zijn vervanging voorzien door de benoeming in overtal van een magistraat tot de onmiddellijk lagere rang.

Hij geniet een wedde die gelijkstaat met die van eerste-advocaat-generaal bij het Hof van cassatie, alsmede de daaraan verbonden verhogingen en voordelen.

Hij neemt zijn plaats op de ranglijst weer in van het ogenblik af dat hij zijn mandaat neerlegt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 27. Avant leur entrée en fonction, le président et les membres effectifs ou suppléants prêtent entre les mains, selon le cas, du Président de la Chambre des représentants ou du Président du Sénat, le serment suivant :

« Je jure de remplir en toute conscience et impartialité les devoirs de ma charge. »

Art. 27. Alvorens hun ambt te aanvaarden, leggen de voorzitter en de vaste of de plaatsvervangende leden, naar gelang van het geval, in handen van de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van de Voorzitter van de Senaat de volgende eed af :

« Ik zweer de plichten van mijn opdracht gewetensvol en onpartijdig te vervullen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 28. La Commission de la protection de la vie privée établit son règlement d'ordre intérieur dans le mois de son installation. Il est communiqué aux Chambres législatives.

La commission ne délibère valablement que si la majorité de ses membres au moins est présente. Elle décide à la majorité absolue. En cas de parité des voix, la voix du président ou s'il est empêché, de son suppléant est prépondérante.

Art. 28. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer moet binnen een maand na haar instelling, haar reglement van orde opstellen. Het wordt medegedeeld aan de Wetgevende Kamers.

De commissie beraadslaagt slechts dan op geldige wijze, wanneer ten minste de meerderheid van haar leden aanwezig is. Zij beslist bij volstreekte meerderheid. Bij staking van de stemmen is de stem van de voorzitter of bij diens afwezigheid, van zijn plaatsvervanger doorslaggevend.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 29. § 1er. La commission émet soit d'initiative, soit sur demande du gouvernement, des Chambres législatives, des Exécutifs communautaires ou régionaux, des Conseils de Communauté ou régionaux, du Collège réuni ou de l'Assemblée réunie visés à l'article 60 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises ou d'un comité de surveillance, des avis sur toute question relative à l'application des principes fondamentaux de la protection de la vie privée dans le cadre de la présente loi, ainsi que des lois contenant des dispositions relatives à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

§ 2. Toute demande est adressée à la commission par pli recommandé à la poste.

Sauf si la loi en dispose autrement, la commission émet ses avis dans un délai de soixante jours après que toutes les données nécessaires à cet effet lui auront été communiquées.

§ 3. Dans les cas où l'avis de la commission est requis par ou en vertu d'une loi, d'un décret ou d'une ordonnance, il peut être dérogé à cette obligation lorsque l'avis n'a pas été rendu dans le délai prévu au § 2.

Dans les cas où l'avis de la commission est requis par une disposition de la présente loi, à l'exception de l'article 11, le délai visé au § 2 est réduit à quinze jours au minimum dans des cas d'urgence spécialement motivés.

§ 4. Les avis de la commission sont motivés.

§ 5. La commission communique son avis à l'autorité concernée.

Une copie de l'avis est adressée au ministre de la Justice.

Dans les cas où l'avis de la commission est requis, l'avis doit être publié au *Moniteur belge* en même temps que l'acte réglementaire auquel il se rapporte.

Art. 29. § 1. De commissie dient van advies, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de regering, van de Wetgevende Kamers, van de Gemeenschaps- of Gewestexecutieven, van de Gemeenschaps- of Gewestraden, van het Verenigd College of van de Verenigde Vergadering bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, of van een toezichtcomité, omtrent iedere aangelegenheid die betrekking heeft op de toepassing van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 2. Elk verzoek wordt bij de commissie ingediend bij ter post aangetekende brief.

Tenzij de wet anders bepaalt, brengt de commissie advies uit binnen zestig dagen nadat alle daartoe noodzakelijke gegevens aan de commissie zijn medegedeeld.

§ 3. In de gevallen waar het advies van de commissie door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie vereist is, mag aan deze vereiste voorbijgegaan worden wanneer het advies niet werd verleend binnen de termijn bedoeld in § 2.

In de gevallen waar het advies van de commissie vereist is krachtens een bepaling van deze wet, met uitzondering van artikel 11, wordt de termijn bedoeld in § 2 in speciaal gemotiveerde dringende gevallen verminderd tot ten minste vijftien dagen.

§ 4. De adviezen van de commissie zijn met redenen omkleed.

§ 5. De commissie deelt haar advies aan de betrokken overheid mede.

Een afschrift van het advies wordt medegedeeld aan de minister van Justitie.

In de gevallen waar het advies van de commissie vereist is, wordt het samen met de reglementsbepaling waarop het betrekking heeft, in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 30. § 1er. La commission peut émettre, soit d'initiative, soit sur demande du gouvernement, des Chambres législatives, des Exécutifs communautaires ou régionaux, des Conseils de Communauté ou régionaux, du Collège réuni ou de l'Assemblée réunie visés à l'article 60 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises ou d'un comité de surveillance, des recommandations sur toute question relative à l'application des principes fondamentaux de la protection de la vie privée dans le cadre de la présente loi, ainsi que des lois contenant des dispositions relatives à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

§ 2. Avant d'adresser une recommandation au maître d'un fichier, la commission lui donne l'occasion de faire connaître son point de vue.

§ 3. Les recommandations de la commission sont motivées. Une copie de chaque recommandation est transmise au ministre de la Justice.

Art. 30. § 1. De commissie kan aanbevelingen richten, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de regering, van de Wetgevende Kamers, van de Gemeenschaps- of Gewestexecutieven, van de Gemeenschaps- of Gewestraden, van het Verenigd College of

van de Verenigde Vergadering bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, of van een toezichtscomité, omtrent iedere aangelegenheid die betrekking heeft op de toepassing van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 2. Alvorens een aanbeveling te richten tot een bepaalde houder van een bestand, geeft de commissie de houder van het bestand de gelegenheid zijn standpunt te doen kennen.

§ 3. De aanbevelingen van de commissie zijn met redenen omkleed. Een afschrift van elke aanbeveling wordt medegedeeld aan de minister van Justitie.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 31. § 1er. Sans préjudice de toute action devant les tribunaux et sauf si la loi en dispose autrement, la commission examine les plaintes signées et datées qui lui sont adressées. Ces plaintes peuvent avoir trait à sa mission de protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel ou à d'autres missions qui lui sont confiées par la loi.

§ 2. La procédure est réglée par le règlement d'ordre intérieur. Celui-ci prévoit l'exercice d'un droit de défense.

§ 3. La commission examine la recevabilité de la plainte. Si la plainte est recevable, la commission accomplit toute mission de médiation qu'elle juge utile. En cas de conciliation des parties, fondée sur le respect de la vie privée, elle dresse un procès-verbal dans lequel la solution retenue est explicitée. En l'absence de conciliation, la commission émet un avis sur le caractère fondé de la plainte. Son avis peut être accompagné de recommandations à l'intention du maître du fichier.

§ 4. Les décisions, avis et recommandations de la commission sont motivés.

§ 5. La commission communique sa décision, son avis ou ses recommandations au plaignant, au maître du fichier et à toutes les autres parties à la cause.

Une copie de la décision, de l'avis ou des recommandations est adressée au ministre de la Justice.

Art. 31. § 1. Onverminderd enige vordering voor de rechtbanken en tenzij de wet anders bepaalt, onderzoekt de commissie de getekende en gedateerde klachten die haar worden toegestuurd. Deze klachten kunnen betrekking hebben op haar opdracht in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of op andere opdrachten die haar door de wet zijn toevertrouwd.

§ 2. De rechtspleging wordt geregeld in het reglement van orde. Dit voorziet in de uitoefening van een recht van verdediging.

§ 3. De commissie onderzoekt of de klacht ontvankelijk is. Ten aanzien van ontvankelijke klachten vervult de commissie elke bemiddelingsstaak die zij nuttig oordeelt. Zo een minnelijke schikking tussen de partijen wordt bereikt, op basis van het respect voor de persoonlijke levenssfeer, stelt zij een proces-verbaal op, waarin de bereikte oplossing wordt uiteengezet. Zo geen minnelijke schikking wordt bereikt, geeft de Commissie een advies over de gegrondheid van de klacht. Zij kan het advies vergezeld doen gaan van aanbevelingen aan de houder van het bestand.

§ 4. De beslissingen, adviezen en aanbevelingen van de commissie zijn met redenen omkleed.

§ 5. De commissie deelt haar beslissing, advies of aanbeveling mede aan de klager, de houder van het bestand en alle andere in de rechtspleging betrokken partijen.

Een afschrift van de beslissing, het advies of de aanbevelingen wordt medegedeeld aan de minister van Justitie.

— Adopté.

Aangenomen.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1992-1993
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1992-1993

Art. 32. § 1er. Pour l'accomplissement de toutes ses missions, la commission peut requérir le concours d'experts. Elle peut charger un ou plusieurs de ses membres éventuellement assistés d'experts, de procéder à un examen sur place.

La commission ou ses membres, éventuellement assistés d'experts, disposent dans ce cas, sous les mêmes conditions, des pouvoirs d'investigation qui sont reconnus aux agents chargés de la recherche et de la constatation des infractions à la présente loi et à ses mesures d'exécution.

Ils peuvent notamment exiger communication de tout document pouvant leur être utile dans leur enquête.

Ils peuvent également pénétrer en tous lieux où ils ont un motif raisonnable de supposer que s'exerce une activité en rapport avec l'application de la présente loi.

§ 2. Sauf si la loi en dispose autrement, la commission dénonce au procureur du Roi les infractions dont elle a connaissance.

La commission communique chaque année aux Chambres législatives un rapport sur ses activités.

§ 3. Sans préjudice de la compétence des cours et tribunaux ordinaires pour l'application des principes généraux en matière de protection de la vie privée, le président de la commission peut soumettre au tribunal de première instance tout litige concernant l'application de la présente loi et de ses mesures d'exécution.

Art. 32. § 1. De commissie mag voor het vervullen van al haar taken een beroep doen op de medewerking van deskundigen. Zij mag een of meer van haar leden, eventueel bijgestaan door deskundigen, belasten met de uitvoering van een onderzoek ter plaatse.

De commissie of haar leden, eventueel bijgestaan door deskundigen, beschikt in dit geval, onder dezelfde voorwaarden, over de onderzoeksbevoegdheden die zijn toegekend aan de ambtenaren belast met het strafrechtelijk toezicht op deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen.

Ze kunnen onder meer mededeling eisen van elk document dat hen bij hun onderzoek van nut kan zijn.

Ze hebben tevens toegang tot alle plaatsen waarvan ze redelijkerwijze kunnen vermoeden dat er werkzaamheden worden verricht die in verband staan met de toepassing van deze wet.

§ 2. Tenzij de wet anders bepaalt, doet de commissie bij de procureur des Konings aangifte van de misdrijven waarvan zij kennis heeft.

De commissie dient ieder jaar bij de Wetgevende Kamers een verslag over haar werkzaamheden in.

§ 3. Onverminderd de bevoegdheid van de gewone hoven en rechtbanken met het oog op de toepassing van de algemene beginselen inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer, kan de voorzitter van de commissie ieder geschil aangaande de toepassing van deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen aan de rechtbank van eerste aanleg voorleggen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 33. Sans préjudice de l'article 32, § 2, les membres et membres du personnel de la commission ainsi que les experts dont le concours est requis sont tenus d'une obligation de confidentialité à l'égard des faits, actes ou renseignements dont ils ont eu connaissance en raison de leurs fonctions.

Art. 33. Onverminderd artikel 32, § 2, zijn de leden en de personeelsleden van de commissie en de deskundigen om wier medewerking is verzocht, verplicht het vertrouwelijk karakter te bewaren van de feiten, de handelingen of de inlichtingen waarvan zij uit hoofde van hun functie kennis hebben gehad.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 34. Les frais de fonctionnement de la Commission de la protection de la vie privée et de son secrétariat sont à charge du budget du ministère de la Justice.

Les contributions visées aux articles 17, § 9, et 20, alinéa 2, sont versées par le comptable de la commission à un article spécialement ouvert à cet effet au budget des Voies et Moyens.

Art. 34. De werkingskosten van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van haar secretariaat komen ten laste van de begroting van het ministerie van Justitie.

De bijdragen bedoeld in de artikelen 17, § 9, en 20, tweede lid, worden door de rekenplichtige van de commissie gestort op een speciaal daartoe geopend artikel van de Rijksmiddelenbegroting.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 35. La commission dispose d'un secrétariat dont le personnel est attaché au ministère de la Justice.

Art. 35. De commissie beschikt over een secretariaat waarvan het personeel verbonden is aan het ministerie van Justitie.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 36. Le président de la commission a droit à une indemnité égale au supplément de traitement qui est alloué à un juge d'instruction comptant neuf ans de fonction dans un tribunal dont le ressort compte une population de 500 000 habitants au moins.

Le président suppléant et les membres effectifs ou suppléants ont droit à des jetons de présence égaux à un trentième de l'indemnité du président.

Ils bénéficient des indemnités pour frais de séjour et de parcours conformément aux dispositions applicables au personnel des ministères. Les personnes étrangères à l'administration ou dont le rang du grade n'est pas déterminé, sont assimilées à des fonctionnaires du rang 13; le président est assimilé à un fonctionnaire du rang 17.

Les experts dont le concours est requis par la commission ou qui assistent les membres chargés de procéder à des vérifications sur place peuvent être rétribués dans les conditions définies par le ministre de la Justice et avec l'accord des ministres qui ont la Fonction publique et le Budget dans leurs attributions.

L'indemnité visée à l'alinéa 1er est liée au régime de mobilité applicable aux rétributions des agents de l'Etat en activité de service.

Art. 36. De voorzitter heeft recht op een vergoeding gelijk aan de weddebijslag toegekend aan een onderzoeksrechter met negen jaar ambtsuitoefening in een rechtbank waarvan het rechtsgebied ten minste 500 000 inwoners telt.

De plaatsvervangende voorzitter en de vaste of plaatsvervangende leden hebben recht op presentiegelden gelijk aan een dertigste van de vergoeding toegekend aan de voorzitter.

Zij zijn gerechtigd op de vergoedingen voor reis- en verblijfskosten overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de ministeries. De personen die niet tot het bestuur behoren of voor wie de rang waartoe hun graad behoort niet is bepaald, worden gelijkgesteld met ambtenaren van rang 13; de voorzitter wordt gelijkgesteld met een ambtenaar van rang 17.

De deskundigen wier medewerking door de commissie wordt gevorderd of die de leden bijstaan welke belast zijn met een onderzoek ter plaatse, kunnen worden vergoed op de wijze bepaald door de minister van Justitie in overleg met de ministers tot wier bevoegdheid het Openbaar Ambt en de Begroting behoren.

De vergoeding bedoeld in het eerste lid wordt gekoppeld aan de mobiliteitsregeling toepasselijk op de bezoldiging van het rijks-personeel in actieve dienst.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre VIII. — Dispositions pénales

Art. 37. Est puni d'une amende de deux cents à dix mille francs, tout membre ou tout membre du personnel de la Commission de la protection de la vie privée ou tout expert qui a violé l'obligation de confidentialité à laquelle il est astreint sur la base de l'article 33.

Hoofdstuk VIII. — Strafbepalingen

Art. 37. Met een geldboete van tweehonderd tot tienduizend frank, wordt gestraft elk lid of elk personeelslid van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of elke deskundige die de in artikel 33 bepaalde verplichting tot vertrouwelijkheid heeft geschonden.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 38. Est puni d'une amende de cent francs à vingt mille francs le maître du fichier, son représentant en Belgique, son préposé ou mandataire qui n'a pas respecté une des obligations prévues aux articles 15 ou 16, § 1er.

Art. 38. Met geldboete van honderd frank tot twintigduizend frank wordt gestraft de houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of lasthebber die één van de verplichtingen opgelegd bij de artikelen 15 of 16, § 1, niet nakomt.

— Adopté.

Aangenomen.

L'article 39 est ainsi libellé:

Art. 39. Est puni d'une amende de cent francs à cent mille francs:

1° Quiconque a recueilli, en vue d'un traitement, des données à caractère personnel sans donner les informations prévues à l'article 4, § 1er;

2° Quiconque a contrevenu à l'interdiction prévue à l'article 4, § 2;

3° Le maître du fichier, son représentant en Belgique, son préposé ou mandataire, qui a traité des données en violation des articles 5, 6, 7 ou 8, § 1er;

4° Le maître du fichier, son représentant en Belgique, son préposé ou mandataire, qui n'a pas respecté l'obligation prévue à l'article 9;

5° Le maître du fichier, son représentant en Belgique, son préposé ou mandataire, qui n'a pas donné communication, dans les quarante-cinq jours de la réception de la demande, des renseignements visés à l'article 10, § 1er, ou donné sciemment des renseignements inexacts ou incomplets;

6° Quiconque, pour contraindre une personne à lui communiquer les renseignements obtenus par l'exercice du droit consacré par l'article 10, § 1er, ou à donner son autorisation au traitement de données à caractère personnel la concernant, a usé à son égard de voies de fait, de violence ou de menaces;

7° Le maître du fichier, son représentant en Belgique, son préposé ou mandataire qui met en œuvre ou gère, continue de gérer ou supprime un traitement automatisé de données à caractère personnel sans avoir satisfait aux exigences imposées par l'article 17;

8° Le maître du fichier, son représentant en Belgique, son préposé ou mandataire, qui fournit des informations incomplètes ou inexacts dans les déclarations prescrites par l'article 17;

9° Le maître du fichier, son représentant en Belgique, son préposé ou mandataire, qui n'a pas respecté l'obligation prévue à l'article 18, alinéa 4;

10° Le maître du fichier, son représentant en Belgique, son préposé ou mandataire, qui a en violation de l'article 19 refusé de communiquer à la commission des informations relatives à un fichier manuel;

11° Quiconque a, en violation des arrêtés royaux pris en exécution de l'article 21, rapproché, interconnecté ou mis en relation sous quelque autre forme des données à caractère personnel faisant l'objet de traitements;

12° Quiconque a, en violation des arrêtés royaux pris en exécution de l'article 22, transmis fait ou laissé transmettre à l'étranger des données à caractère personnel;

13° Quiconque a empêché la commission, ses membres ou les experts requis par elle de procéder aux vérifications visées à l'article 32.

Art. 39. Met geldboete van honderd frank tot honderdduizend frank wordt gestraft:

1° Hij die met het oog op verwerking persoonsgegevens heeft verzameld zonder de inlichtingen bedoeld bij artikel 4, § 1, te hebben medegedeeld;

2° Hij die de verbodsbepaling opgelegd in artikel 4, § 2, overtreedt;

3° De houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of gemachtigde die gegevens verwerkt met overtreding van de artikelen 5, 6, 7 of 8, § 1;

4° De houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of gemachtigde die de verplichting opgelegd bij artikel 9 niet nakomt;

5° De houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of gemachtigde die geen mededeling doet van de inlichtingen bedoeld in artikel 10, § 1, binnen vijftien dagen na ontvangst van het verzoek, of die wetens onjuiste of onvolledige inlichtingen verstrekt;

6° Hij die om een persoon te dwingen hem inlichtingen mede te delen verkregen door de uitoefening van het recht omschreven in artikel 10, § 1, of om zijn instemming te geven met de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens, jegens hem gebruik maakt van feitelijkheden, geweld of bedreiging;

7° De houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of gemachtigde die een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens start, het beheer erover heeft of blijft hebben dan wel daaraan een einde maakt, zonder dat aan de vereisten van artikel 17 is voldaan;

8° De houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of gemachtigde die, onvolledige of onjuiste inlichtingen verstrekt in de aangiften voorgeschreven bij artikel 17;

9° De houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of gemachtigde die de verplichting van artikel 18, vierde lid, niet nakomt;

10° De houder van het bestand, zijn vertegenwoordiger in België, zijn aangestelde of gemachtigde die met overtreding van artikel 19, weigert aan de commissie inlichtingen te verstrekken over manuele bestanden;

11° Hij die, met overtreding van de koninklijke besluiten ter uitvoering van artikel 21, persoonsgegevens die het voorwerp zijn van verwerking, in onderling verband, in onderlinge verbinding of op enige andere wijze in relatie brengt;

12° Hij die, met overtreding van de koninklijke besluiten ter uitvoering van artikel 22, persoonsgegevens naar het buitenland overbrengt, doet of laat overbrengen;

13° Hij die de commissie, haar leden of de door haar gevorderde deskundigen verhindert de in artikel 32 bedoelde verificaties te doen.

De heren Van Belle en Goovaerts stellen volgend amendement voor:

« Dit artikel aan te vullen met een 14°, luidende:

« 14° Hij die binnen 14 dagen geen gevolg geeft aan hetgeen vervat is in het tweede lid van artikel 2. »

« Compléter cet article par un 14° libellé comme suit:

« 14° Quiconque n'a pas, dans les 14 jours, donné suite aux dispositions de l'article 2, deuxième alinéa. »

Het woord is aan de heer Van Belle.

De heer Van Belle. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar de schriftelijke verantwoording bij het amendement en naar de uiteenzetting van de heer Goovaerts tijdens de algemene bespreking.

De Voorzitter. — De stemming over het amendement en de stemming over artikel 39 worden aangehouden.

Le vote sur l'amendement et le vote sur l'article 39 sont réservés.

Art. 40. En condamnant du chef d'infraction aux articles 38 ou 39, le tribunal peut ordonner l'insertion du jugement, intégralement ou par extraits, dans un ou plusieurs journaux, dans les conditions qu'il détermine, aux frais du condamné.

Art. 40. Bij veroordeling wegens een misdrijf omschreven in de artikelen 38 of 39, kan de rechtbank bevelen dat het vonnis in zijn geheel of bij uittreksel wordt opgenomen in één of meer dagbladen op de wijze die zij bepaalt, een en ander op kosten van de veroordeelde.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 41. § 1er. En condamnant du chef d'infraction à l'article 39, le juge peut prononcer la confiscation des supports matériels des données à caractère personnel formant l'objet de l'infraction, tels que les fichiers manuels, disques et bandes magnétiques, à l'exclusion des ordinateurs ou de tout autre matériel, ou ordonner l'effacement de ces données.

La confiscation ou l'effacement peuvent être ordonnés même si les supports matériels des données à caractère personnel n'appartiennent pas au condamné.

L'article 8, § 1er, de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation n'est pas applicable à la confiscation ni à l'effacement ordonnés conformément aux alinéas 1er et 2.

Les objets confisqués doivent être détruits lorsque la décision est passée en force de chose jugée.

§ 2. Sans préjudice des interdictions énoncées par des dispositions particulières, le tribunal peut, lorsqu'il condamne du chef d'infraction à l'article 39, interdire de gérer, personnellement ou par personne interposée, et pour deux ans au maximum, tout traitement de données à caractère personnel.

§ 3. Toute infraction à l'interdiction édictée par le § 2 ou toute récidive relative aux infractions visées aux articles 37, 38 et 39 sont punies d'un emprisonnement de trois mois à deux ans et d'une amende de cent francs à cent mille francs ou d'une de ces peines seulement.

Art. 41. § 1. Bij de veroordeling wegens een misdrijf omschreven in artikel 39 kan de rechter de verbeurdverklaring uitspreken van de dragers van persoonsgegevens waarop het misdrijf betrekking heeft, zoals manuele bestanden, magneetschijven of magneetbanden, met uitzondering van de computers of enige andere apparatuur, of de uitwissing van die gegevens gelasten.

De verbeurdverklaring of de uitwissing kunnen worden gelast, ook wanneer de dragers van persoonsgegevens niet aan de veroordeelde toebehoren.

Artikel 8, § 1, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie is niet van toepassing op de verbeurdverklaring, noch op de uitwissing gelast overeenkomstig het eerste en tweede lid.

De verbeurdverklaarde voorwerpen moeten worden vernietigd wanneer de beslissing in kracht van gewijsde is gegaan.

§ 2. Onverminderd de ontzeggingen van een bevoegdheid gesteld in bijzondere bepalingen, kan de rechtbank, wegens een misdrijf genoemd in artikel 39, het verbod uitspreken om gedurende ten hoogste twee jaar rechtstreeks of door een tussenpersoon, het beheer te hebben over enige verwerking van persoonsgegevens.

§ 3. Elke overtreding van het verbod bepaald in § 2 of elke herhaling met betrekking tot de in de artikelen 37, 38 en 39 voorziene misdrijven, worden gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot twee jaar en met geldboete van honderd frank tot honderdduizend frank of met één van die straffen alleen.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 42. Le maître du fichier ou son représentant en Belgique est civilement responsable du paiement des amendes auxquelles son préposé ou mandataire a été condamné.

Art. 42. De houder van het bestand of zijn vertegenwoordiger in België is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de boeten waartoe zijn aangestelde of lasthebber is veroordeeld.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 43. Toutes les dispositions du livre 1er du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi ou par les arrêtés pris pour son exécution.

Art. 43. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, worden toegepast op de misdrijven, omschreven bij deze wet of bij de uitvoeringsbesluiten ervan.

— Adopté.

Aangenomen.

Chapitre IX. — Dispositions finales

Art. 44. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres après avis de la Commission de la protection de la vie privée, préciser la mise en œuvre des dispositions contenues dans la présente loi en vue de tenir compte de la spécificité des différents secteurs.

Hoofdstuk IX. — Slotbepalingen

Art. 44. De Koning kan bij een in Ministerraad overlegd besluit, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, nadere regels stellen voor de toepassing van de bepalingen van deze wet teneinde rekening te houden met de specificiteit van de onderscheiden sectoren.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 45. Le Roi peut déterminer les autorités qui donneront l'ordre de détruire ou qui seront chargées de la destruction des traitements des données en temps de guerre et pendant les époques qui lui sont assimilées en vertu de l'article 7 de la loi du 12 mai 1927 sur les réquisitions militaires, ainsi que pendant l'occupation du territoire belge par l'ennemi.

Le Roi peut également déterminer le taux des indemnités pour les destructions prévues à l'alinéa précédent.

Est puni d'une amende de cent francs à cent mille francs quiconque a contrevenu aux arrêtés pris en exécution de l'alinéa 1er, ou quiconque a fait un usage illégitime du droit de destruction qui y est prévu ou a abusé de ce droit.

Art. 45. De Koning kan de overheden aanwijzen welke in oorlogstijd of in de tijd die overeenkomstig artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen daarmee gelijkstaat, alsmede tijdens de bezetting van het Belgisch grondgebied door de vijand, het bevel geven om de verwerkte gegevens te vernietigen of die zelf belast zijn met de vernietiging van die gegevens.

De Koning kan tevens de bedragen vaststellen van de vergoeding voor de vernietigingen bepaald in het vorige lid.

Met geldboete van honderd frank tot honderdduizend frank wordt gestraft, hij die de besluiten ter uitvoering van het eerste lid, overtreedt of ten onrechte gebruikt, dan wel misbruik maakt van het daarin bepaalde recht tot vernietiging.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 46. A l'article 580, 14°, du Code judiciaire, les mots « et de celles qui sont visées à l'article 587, 3° » sont remplacés par les mots « et de celles qui sont visées à l'article 14 de la loi du ... relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel ».

Art. 46. In artikel 580, 14°, van het Gerechtelijk Wetboek, worden de woorden « en die bedoeld in artikel 587, 3° » vervangen door « en die bedoeld in artikel 14 van de wet van ... tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 47. A l'article 587 du même code sont apportées les modifications suivantes:

1° Le premier alinéa, 3°, inséré par la loi du 15 janvier 1990, est remplacé par ce qui suit:

« Sur les demandes prévues à l'article 14 de la loi du ... relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel »;

2° Le deuxième alinéa, modifié par les lois des 14 juillet 1976 et 15 janvier 1990, est remplacé par ce qui suit:

« Sauf si la loi en dispose autrement, les demandes prévues au premier alinéa sont introduites et instruites selon les formes du référé. »

Art. 47. In artikel 587 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het eerste lid, 3°, ingevoegd bij de wet van 15 januari 1990, wordt vervangen door wat volgt:

« Over de vorderingen bedoeld in artikel 14 van de wet van ... tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens »;

2° Het tweede lid, gewijzigd bij de wetten van 14 juli 1976 en 15 januari 1990, wordt vervangen door wat volgt:

« Behoudens andersluidende wetsbepalingen worden de in het eerste lid bedoelde vorderingen ingesteld en behandeld naar de vormen van het kort geding. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 48. A l'article 5, alinéa 2, de la loi du 8 août 1983 organisant un registre national des personnes physiques, modifié par les lois du 15 janvier 1990 et du 19 juillet 1991, les mots « après avis de la commission visée à l'article 12 » sont remplacés par les mots « après avis de la Commission de la protection de la vie privée instituée par la loi du ... relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel. »

Art. 48. In artikel 5, tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een rijksregister van de natuurlijke personen, gewijzigd bij de wetten van 15 januari 1990 en 19 juli 1991, worden de woorden « na advies van de commissie bedoeld bij artikel 12 » vervangen door de woorden « na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ingesteld bij de wet van ... tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 49. Dans la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale, sont apportées les modifications suivantes:

1° A l'article 18, alinéa 1er, les mots « visée à l'article 92 » sont supprimés;

2° L'article 44, alinéa 6, est complété par la disposition suivante: « La commission peut prolonger ce délai une seule fois de trente jours au maximum. »;

3° L'article 92 est abrogé;

4° L'article 92bis est abrogé.

Art. 49. In de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In artikel 18, eerste lid, worden de woorden « bedoeld in artikel 92 » geschrapt;

2° Artikel 44, zesde lid, wordt aangevuld met de volgende bepaling: « De commissie kan de genoemde termijn eenmaal verlengen met ten hoogste dertig dagen. »;

3° Artikel 92 wordt opgeheven;

4° Artikel 92bis wordt opgeheven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 50. Dans l'article 25 de la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, abrogé par la loi du 9 juillet 1976 et réinséré par la loi du 18 juillet 1990, sont apportées les modifications suivantes:

1) Le paragraphe 4, alinéa 2, est remplacé par la disposition suivante:

« Cette information doit mentionner:

1° L'identité et l'adresse du maître du fichier, de son représentant éventuel en Belgique et, le cas échéant, du gestionnaire du traitement;

2° La base légale ou réglementaire de la collecte des données;

3° La finalité en vue de laquelle les données recueillies seront utilisées;

4° Les données à caractère personnel qui concernent le conducteur;

5° L'adresse de la Commission de la protection de la vie privée visée au § 5;

6° L'existence du droit d'accès aux données, du droit de rectification de celles-ci ainsi que les modalités d'exercice desdits droits et les modalités d'application du permis de conduire à points. »

2) Le paragraphe 5 est remplacé par la disposition suivante:

« § 5. Pour l'application du présent chapitre, la Commission de la protection de la vie privée exerce les compétences qui lui sont attribuées par le chapitre VII de la loi du ... relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel. »

Art. 50. Artikel 25 van de op 16 maart 1968 gecoördineerde wet betreffende de politie over het wegverkeer, opgeheven bij de wet van 9 juli 1976 en opnieuw ingevoerd bij de wet van 18 juli 1990, wordt gewijzigd als volgt:

1) Paragraaf 4, tweede lid, wordt vervangen door wat volgt:

« In deze kennisgeving wordt melding gemaakt van:

1° De identiteit en het adres van de houder van het bestand, van diens eventuele vertegenwoordiger in België, en, in voorkomend geval, van de bewerker;

2° De wettelijke of reglementaire grondslag voor de gegevensverzameling;

3° De doeleinden waarvoor de verzamelde gegevens worden gebruikt;

4° De persoonsgegevens ten aanzien van de bestuurder;

5° Het adres van de in § 5 genoemde Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

6° Het bestaan van het recht op toegang tot de gegevens, op verbetering van die gegevens, alsmede de nadere regelen voor de uitoefening van deze rechten en voor de toepassing van het rijbewijs met punten. »

2) Paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

« § 5. Met het oog op de toepassing van dit hoofdstuk oefent de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de bevoegdheden uit die haar zijn toegewezen door hoofdstuk VII van de wet van ... tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 51. Dans la loi du 12 juin 1991 relative au crédit à la consommation sont apportées les modifications suivantes:

1° A l'article 70, § 1er, alinéa 2, deuxième tiret, les mots « visée à l'article 72 » sont supprimés;

2° L'article 72, § 1er, est abrogé;

3° L'article 72, § 5, alinéa 6, est complété par la disposition suivante:

« La commission peut prolonger une fois ledit délai de trente jours au maximum. »

Art. 51. In de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In artikel 70, § 1, tweede lid, tweede gedachtenstreep, worden de woorden « bedoeld in artikel 72 » opgeheven;

2° Artikel 72, § 1, wordt opgeheven;

3° Artikel 72, § 5, zesde lid, wordt aangevuld met de volgende bepaling:

« De commissie kan de genoemde termijn éénmaal verlengen met ten hoogste dertig dagen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 52. Chacune des dispositions de la présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi et, au plus tard, le premier jour du dix-huitième mois suivant le mois de sa publication au *Moniteur belge*.

Le Roi fixe le délai dans lequel le maître du fichier doit se conformer aux dispositions de la présente loi pour les traitements existant au moment de leur entrée en vigueur.

Art. 52. Iedere bepaling van deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning en uiterlijk op de eerste dag van de achttiende maand volgend op die waarin zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

De Koning bepaalt de termijn binnen welke de houder van een bestand zich naar de bepalingen van deze wet dient te schikken voor de verwerkingen die op het ogenblik van hun inwerking-treding bestaan.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — De aangehouden stemmingen en de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel hebben zo dadelijk plaats.

Il sera procédé tout à l'heure aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De Voorzitter. — Dames en heren, de interpellatie van de heer Valkeniers tot de minister van Sociale Zaken en tot de minister van Maatschappelijke Integratie, Volksgezondheid en Leefmilieu over « de recente maatregelen in de sociale zekerheid en de volksgezondheid die een totaal gebrek aan kennis van en visie op de gezondheidszorg vertolken » is in onderlinge afspraak tussen de interpellant en minister Moureaux veertien dagen uitgesteld.

Mesdames, messieurs, l'interpellation de M. Valkeniers au ministre des Affaires sociales et au ministre de l'Intégration sociale, de la Santé publique et de l'Environnement sur « les mesures récentes dans le domaine de la sécurité sociale et de la santé publique qui traduisent un manque total de connaissance et de vue d'ensemble en matière de soins de santé » est reportée à quinzaine.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN TITEL I, VOORAFGAANDE REGELS, EN TITEL III, GEDWONGEN TENUITVOERLEGGING, VAN DEEL V VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK INZAKE HET BEWAREND BESLAG EN DE MIDDELEN TOT TENUITVOERLEGGING EN TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 476 VAN DE WET VAN 18 APRIL 1851 BETREFFENDE HET FAILLISSEMENT, DE BANKBREUK EN HET UITSTEL VAN BETALING

VOORSTEL VAN WET HOUDENDE WIJZIGING VAN DE ARTIKELEN 1408 EN 1498 VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK

VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE ARTIKELEN 1410 EN 1412 VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen

PROJET DE LOI MODIFIANT LE TITRE Ier, REGLES PRELIMINAIRES, ET LE TITRE III, DES EXECUTIONS FORCEES, DE LA Ve PARTIE DU CODE JUDICIAIRE CONCERNANT LES SAISIES CONSERVATOIRES ET LES VOIES D'EXECUTION ET MODIFIANT L'ARTICLE 476 DE LA LOI DU 18 AVRIL 1851 SUR LES FAILLITES, BANQUEROUTES ET SURSIS

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LES ARTICLES 1408 ET 1498 DU CODE JUDICIAIRE

PROPOSITION DE LOI MODIFIANT LES ARTICLES 1410 ET 1412 DU CODE JUDICIAIRE

Discussion générale et vote des articles

De Voorzitter. — Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot wijziging van titel I, voorafgaande regels, en titel III, gedwongen tenuitvoerlegging, van deel V van het Gerechtelijk Wetboek inzake het bewarend beslag en de middelen tot tenuitvoerlegging en tot wijziging van artikel 476 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling, van het voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen 1408 en 1498 van het Gerechtelijk Wetboek en van het voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 1410 en 1412 van het Gerechtelijk Wetboek.

Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant le titre Ier, règles préliminaires, et le titre III, des exécutions forcées, de la Ve partie du Code judiciaire concernant les saisies conservatoires et les voies d'exécution et modifiant l'article 476 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis, de la proposition de loi modifiant les articles 1408 et 1498 du Code judiciaire et de la proposition de loi modifiant les articles 1410 et 1412 du Code judiciaire.

De algemene beraadslaging is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vandenbergh, rapporteur. — Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

M. le Président. — La parole est à M. Barzin.

M. Barzin. — Monsieur le Président, ce projet tend à adapter la liste des biens qui ne sont pas saisissables. Ce faisant, il modernise et humanise cet aspect du droit des saisies. Les libéraux étaient et restent partisans d'une réforme en ce sens. Je me souviens d'avoir travaillé à la commission de la Justice de la Chambre, pendant la législature 1981-1985, alors que M. Gol était ministre de la Justice, à des textes rencontrant les mêmes préoccupations. Nous nous étions plus particulièrement efforcés de définir quelques biens que nous aurions voulu voir échapper à des saisies parce que les intéressés pouvaient y être attachés affectivement, qu'il s'agisse de souvenirs de famille, de souvenirs personnels, ou autres objets.

En ce qui concerne la possibilité de poursuivre une activité professionnelle, la question était de savoir quels biens on pouvait faire échapper à cet effet à la saisie, en rendant la solution compatible avec le droit des faillites dont l'objet est précisément de mettre fin à l'activité professionnelle du failli. La solution adoptée, qui consiste à modifier l'article 476 de la loi sur les faillites et à lui faire dire que les biens indispensables à la profession du saisi font partie de l'actif de la faillite, est conforme à la notion traditionnelle de faillite qui, dans notre droit, ne laisse pas au failli les biens nécessaires à la poursuite de son activité commerciale.

En ce qui concerne le mécanisme qui a été imaginé pour résoudre les difficultés d'application de l'article 1408 du Code judiciaire, et qui consiste en la saisine automatique du juge des saisies, à l'intervention de l'huissier lui-même, après qu'il a acté les observations du saisi dans son procès-verbal, je me permettrai d'émettre des réserves.

En effet, ce mécanisme quasi automatique risque d'être fort utilisé, sans doute à juste titre dans le chef d'un certain nombre de saisis, mais, je le crains, bien souvent aussi dans le chef de beaucoup d'autres, pour gagner du temps et retarder les procédures d'exécution des jugements. Dans ce cas, il faut penser aux créanciers disposant d'une décision de justice coulée en force de chose jugée, obtenue déjà, le cas échéant, après une très longue procédure, qui verront ainsi la procédure relancée et des frais renouvelés, sans espoir de solution à bref délai. Les créanciers ne sont pas tous richissimes, et il est possible que la situation de beaucoup ne soit pas améliorée par cette disposition. (*Applaudissements.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb indertijd de bespreking van dit ontwerp meegemaakt in de Kamer van volksvertegenwoordigers. Toen viel deze materie onder de bevoegdheid van het departement van Maatschappelijke Emancipatie waarvoor mevrouw Smet verantwoordelijk was. Ik zie de heren Hermans en Foret instemmend knikken. De wetgever wou enerzijds iets doen aan de humanisering van het beslagrecht, maar anderzijds is er de juridische tekst van het artikel 1408 van het Gerechtelijk Wetboek.

Mijnheer de minister, het verheugt mij dat de juiste beslissing werd genomen en wij opnieuw de juridische argumenten laten primeren op de maatschappelijke bekommelingen. Wij hebben blootgestaan aan een groot gevaar om een niet-geëigend instrument te gebruiken. Het ontwerp gaat opnieuw naar de Kamer waar opnieuw moeilijkheden kunnen rijzen. Daarom wil ik er nogmaals op wijzen dat de regeling die werd aangenomen grote risico's inhield. Toen werden alle voorwerpen die uitsluitend werden aangewend voor de uitoefening van een beroep, bijna zonder beperking uitgesloten van een mogelijk beslag, behalve dan de algemene beperking in verband met de bijzondere voorrechten.

Aan het beslag ontsnapt alle algemene voorrechten zoals het voorrecht van de Schatkist. Fiscale invorderingen konden niet meer gebeuren op beroepsgoederen. Er waren de gerechtskosten, de begrafeniskosten, de kosten van de gezondheidszorgen, de loonvorderingen van de werknemers, het vakantiegeld, de vordering in geval van een arbeidsongeval, de vorderingen van de RSZ, de vorderingen voor huurgeld van onroerende goederen, de vorderingen voor bedragen verschuldigd voor de landbouwexploitatie, de vordering voor de kosten gemaakt tot het behoud van

de zaak, de vordering voor de verkoopprijs van onbetaalde goederen, de vordering van de hotel- en restauranthouders — niet te verwaarlozen —, de vordering van de vrachtvoerder en de schuld-vordering van de onderaannemer. Bovenal werd er geen aandacht besteed aan het supervoorrecht van de alimentatieverplichtingen. We dreigden voor de onmogelijke toestand te staan van de ten onrechte afgedankte bakkersknecht en de weggejaagde echtgenote van de bakker die geen roerend beslag meer konden leggen op de bakkerijuitrusting tot invordering van de opzegvordering en van de alimentatieverplichting.

Nu nog is een algemene grendel tot 100 000 frank ingebouwd waardoor wij in een zelfde situatie komen als in de ons omringende landen. Daar ligt weliswaar de grens nog lager. Er bestond verder geen enkele opvolging van het dossier. Waar enerzijds de bekommernis primeerde dat de handelaar zijn bedrijvigheid zou kunnen voortzetten, was er anderzijds geen enkele waarborg dat de beslagen handelaar 's anderendaags zijn beroepsmaterieel niet te gelde maakte om zich op die manier te onttrekken aan de normale vorderingen van zijn schuldeisers.

Ik hoop dat de minister dit ontwerp ook in de Kamer kan indrukken, niet alleen tot genoegdoening van de protesterende gerechtsdeurwaarders, maar ook om het economisch en financieel bestel in stand te kunnen houden. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. L'article 1390, premier alinéa, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« En cas de saisie de biens meubles ou immeubles, l'huissier de justice qui l'a pratiquée adresse dans les vingt-quatre heures de l'acte, sous sa signature, au greffier du tribunal de première instance du lieu de la saisie et, le cas échéant, du domicile du saisi, un avis de saisie relatant l'identité et le domicile du saisissant, du débiteur saisi et, le cas échéant, du tiers saisi, la date de naissance du débiteur saisi, la date de la saisie, le lieu où elle a été pratiquée et, le cas échéant, la date de sa signification au débiteur saisi, la nature, le montant de la créance du saisissant, les causes éventuelles de préférence et la description des biens saisis.

Le greffier mentionne sur l'avis de saisie la date et l'heure de réception de l'avis au greffe. »

Artikel 1. Artikel 1390, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Bij beslag op roerende of onroerende goederen zendt de gerechtsdeurwaarder die het heeft gelegd binnen vierentwintig uren na de akte, onder zijn handtekening, aan de griffier van de rechtbank van eerste aanleg van de plaats van het beslag en, in voorkomend geval, van de woonplaats van de beslagene, een bericht van beslag, met vermelding van de identiteit en de woonplaats van de beslaglegger, van de schuldenaar tegen wie het beslag geschiedt en, in voorkomend geval, van de derde bij wie het beslag geschiedt, de geboortedatum van de schuldenaar tegen wie het beslag geschiedt, de datum en de plaats van het beslag en, in voorkomend geval, de datum van de betekening aan de beslagen schuldenaar, de aard en het bedrag van de schuldvordering van de beslaglegger, de eventuele redenen van voorrang en de beschrijving van de inbeslaggenomen goederen.

De griffier vermeldt op het bericht van beslag de datum en het uur waarop het ter griffie werd ontvangen. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. A l'article 1390bis du même code sont apportées les modifications suivantes:

1° L'alinéa 1er est complété comme suit:

« Le greffier mentionne sur l'avis de délégation la date et l'heure de réception de l'avis au greffe. »;

2° Au deuxième alinéa, entre les mots « du tiers délégué » et les mots « ainsi que le montant », sont insérés les mots « la date de naissance du délégant »;

3° L'article est complété comme suit:

« L'avis de délégation est conservé au greffe pendant un délai de trois ans à compter de la mise en œuvre de la délégation, sans préjudice, s'il y échet, de la radiation préalable de l'avis, à l'amiable ou par décision du juge. Il est périmé de plein droit à l'expiration de ce délai s'il n'a été renouvelé auparavant. Le modèle de l'avis de délégation est établi par le Roi.

La délégation n'est opposable aux tiers qu'à partir du moment du dépôt de l'avis de délégation au greffe du tribunal de première instance du domicile du débiteur. »

Art. 2. In artikel 1390bis van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het eerste lid wordt aangevuld met wat volgt:

« De griffier vermeldt op het bericht van delegatie de datum en het uur waarop het ter griffie werd ontvangen. »;

2° In het tweede lid, worden tussen de woorden « in de plaats gestelde schuldenaar, » en de woorden « het bedrag en de oorzaak van de delegatie » de woorden « de geboortedatum van de schuldenaar door wie de delegatie is gedaan », ingevoegd;

3° Het artikel wordt aangevuld met wat volgt:

« Het bericht van delegatie wordt ter griffie bewaard gedurende drie jaren te rekenen van het van kracht worden van de delegatie, onverminderd, in voorkomend geval, de voorafgaande schrapping, in der minne of bij beslissing van de rechter, van het bericht. Het vervalt van rechtswege bij het verstrijken van die termijn, indien het niet tevoren is vernieuwd. Het model van bericht van delegatie wordt door de Koning opgemaakt.

De delegatie is slechts aan derden tegenstelbaar vanaf het tijdstip van neerlegging van het bericht van delegatie op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de schuldenaar. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Il est inséré dans le même code à la place de l'article 1390ter, qui devient l'article 1390quater, un article 1390ter (nouveau), libellé comme suit:

« Art. 1390ter. En cas de cession de rémunération, le cessionnaire, qui a envoyé au débiteur cédé la copie de la mise en demeure visée à l'article 28, 1°, de la loi du 12 avril 1965 sur la protection de la rémunération des travailleurs, adresse dans les vingt-quatre heures de cet envoi, sous sa signature, au greffier du tribunal de première instance du domicile du cédant, un avis relatant l'identité et le domicile du cessionnaire, du cédant et du débiteur cédé, la date de naissance du cédant ainsi que la nature et le montant de la créance du cessionnaire.

Lorsque la cession de rémunération est réalisée en vertu de l'article 1690 du Code civil, l'huissier instrumentant en cas de signification ou le cessionnaire en cas d'acceptation de la cession faite par le débiteur dans un acte authentique, adresse dans les vingt-quatre heures de la signification ou de l'acceptation, sous sa signature, au greffier du tribunal de première instance du domicile du cédant un avis relatant l'identité et le domicile du cessionnaire, du cédant et du débiteur cédé, la date de naissance du cédant ainsi que la nature et le montant de la créance du cessionnaire.

Le greffier mentionne sur l'avis de cession la date et l'heure de réception de l'avis au greffe.

La cession n'est opposable aux tiers qu'à partir du moment du dépôt de l'avis de cession au greffe du tribunal de première instance du domicile du cédant.

L'avis de cession est conservé au greffe pendant un délai de trois ans à compter de la mise en œuvre de la cession, sans préjudice, s'il échet, de la radiation préalable de l'avis, à l'amiable ou par décision du juge.

Il est périmé de plein droit à l'expiration de ce délai s'il n'a été renouvelé auparavant.

Le modèle de l'avis de cession est établi par le Roi. »

Art. 3. In hetzelfde wetboek wordt in de plaats van artikel 1390ter, dat artikel 1390quater wordt, een nieuw artikel 1390ter ingevoegd, luidend als volgt:

« Art. 1390ter. In geval van overdracht van loon stuurt de overnemer, die aan de gecedeerde schuldenaar een afschrift heeft overgezonden van de ingebrekestelling omschreven in artikel 28, 1°, van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, binnen vierentwintig uren na die overzending, onder zijn handtekening een bericht dat de identiteit en de woonplaats vermeldt van de overnemer, de overdrager en de gecedeerde schuldenaar, de geboortedatum van de overdrager alsook de aard en het bedrag van de schuldvordering van de overnemer; de overnemer stuurt dit bericht aan de griffier van de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de overdrager.

Geschiedt de overdracht van loon op grond van artikel 1690 van het Burgerlijk Wetboek, dan zendt in geval van betekening de optredende gerechtsdeurwaarder, of, in geval van aanneming van de overdracht door de schuldenaar bij wege van een authentieke akte, de overnemer, binnen vierentwintig uren na de betekening of de aanneming, onder zijn handtekening, een bericht aan de griffier van de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de overdrager, dat de identiteit en de woonplaats vermeldt van de overnemer, de overdrager en de gecedeerde schuldenaar, de geboortedatum van de overdrager alsook de aard en het bedrag van de schuldvordering van de overnemer.

De griffier vermeldt op het bericht van overdracht de datum en het uur waarop het ter griffie werd ontvangen.

De overdracht is slechts aan derden tegenstelbaar vanaf het tijdstip van neerlegging van het bericht van overdracht op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de overdrager.

Het bericht van overdracht wordt, vanaf het van kracht worden van de overdracht, gedurende drie jaar ter griffie bewaard, onverminderd, in voorkomend geval, de voorafgaande schrapping, in der minne of bij beslissing van de rechter, van het bericht.

Het vervalt van rechtswege bij het verstrijken van die termijn, indien het niet tevoren is vernieuwd.

Het model van het bericht van overdracht wordt door de Koning opgemaakt.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. A l'article 1390quater, premier alinéa, du même code, les mots «aux articles 1390 et 1390bis» sont remplacés par les mots «aux articles 1390, 1390bis et 1390ter.»

Art. 4. In artikel 1390quater van hetzelfde wetboek worden in het eerste lid de woorden «de artikelen 1390 en 1390bis» vervangen door de woorden «de artikelen 1390, 1390bis en 1390ter.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. L'article 1391 du même code, modifié par la loi du 31 mars 1987, est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 1391. Les avocats et les huissiers de justice chargés d'une procédure contre une personne déterminée peuvent prendre connaissance au greffe sans déplacement des avis de saisie, de délégation et de cession établis au nom de celle-ci.

Les notaires sont autorisés à consulter de la même manière les avis de saisie, de délégation et de cession établis au nom des personnes dont les biens doivent faire l'objet d'un acte de leur ministère.

Aucune saisie-exécution, aucune procédure de répartition ne peut être diligentée sans consultation préalable des avis de saisie, de délégation et de cession par l'officier ministériel.

A cette fin, l'exploit de saisie ou le procès-verbal de répartition mentionne la date et l'heure à laquelle l'officier ministériel a consulté les avis de saisie, de délégation et de cession.»

Art. 5. Artikel 1391 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 31 maart 1987, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 1391. De advocaten en de gerechtsdeurwaarders belast met een procedure tegen een bepaald persoon kunnen op de griffie ter plaatse inzage nemen van de berichten van beslag, delegatie en overdracht, die op diens naam zijn opgemaakt.

De notarissen kunnen op dezelfde wijze inzage nemen van de berichten van beslag, delegatie en overdracht, die zijn opgemaakt op naam van de personen voor wier goederen een handeling moet worden verricht welke tot hun ambt behoort.

Geen uitvoerend beslag of procedure van verdeling kan plaatsvinden zonder voorafgaande raadpleging door de ministeriële ambtenaar van de berichten van beslag, delegatie en overdracht.

Te dien einde vermeldt het exploit van beslag of het proces-verbaal van verdeling de datum en het uur waarop de ministeriële ambtenaar de berichten van beslag, delegatie en overdracht heeft geraadpleegd.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. L'article 1408 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 1408. § 1er. Ne peuvent être saisis, outre les choses déclarées insaisissables par des lois particulières:

1° Le coucher nécessaire du saisi et de sa famille, les vêtements et le linge indispensables à leur propre usage, ainsi que les meubles nécessaires pour les ranger, une machine à laver le linge et un fer à repasser, les appareils nécessaires au chauffage du logement familial, les table et chaises permettant à la famille de prendre les repas en commun ainsi que la vaisselle et les ustensiles de ménage indispensables à la famille, un meuble pour ranger la vaisselle et les ustensiles de ménage, un appareil pour la préparation des repas chauds, un appareil pour la conservation des aliments, un appareil d'éclairage par chambre habitée, les objets nécessaires aux membres handicapés de la famille, les objets affectés à l'usage des enfants à charge qui habitent sous le même toit, les animaux de compagnie, les objets et produits nécessaires aux soins corporels et à l'entretien des locaux, les outils nécessaires à l'entretien du jardin, le tout à l'exclusion des meubles et objets de luxe;

2° Les livres et autres objets nécessaires à la poursuite des études ou à la formation professionnelle du saisi ou des enfants à charge qui habitent sous le même toit;

3° Si ce n'est pour le paiement de leur prix, les biens indispensables à la profession du saisi, jusqu'à la valeur de cent mille francs au moment de la saisie, et au choix du saisi;

4° Les objets servant à l'exercice du culte;

5° Les aliments et combustibles nécessaires au saisi et à sa famille pendant un mois;

6° Une vache, ou douze brebis ou chèvres au choix du saisi, ainsi qu'un porc et vingt-quatre animaux de basse-cour, avec la paille, le fourrage et le grain nécessaires pour la litière et la nourriture desdits animaux pendant un mois.

§ 2. Les objets visés au § 1er restent saisissables s'ils se trouvent dans un lieu autre que celui où le saisi demeure ou travaille habituellement.

§ 3. Les difficultés d'application de cet article sont tranchées par le juge des saisies sur la base du procès-verbal de saisie actant les observations formulées par le saisi à l'huissier, à peine de déchéance, soit au moment de la saisie, soit dans les cinq jours de la signification du premier acte de saisie.

Sur le dépôt d'une copie du procès-verbal de saisie, effectué au greffe par l'huissier de justice ou par la partie la plus diligente, dans les quinze jours qui suivent la remise de la copie dudit procès-verbal ou, s'il échet, de la signification de la saisie au débiteur, le juge des saisies fixe jour et heure pour l'examen et le règlement des difficultés, le créancier et le débiteur préalablement entendus ou appelés. Le greffier convoque les parties et informe l'huissier de justice instrumentant.

La procédure ne peut être poursuivie si le dépôt de la copie du procès-verbal prévu à l'alinéa précédent n'a pas été effectué.

La demande est suspensive de la poursuite mais les biens demeurent frappés de saisie jusqu'à ce qu'il ait été statué.

Le juge des saisies statue toutes affaires cessantes, tant en présence qu'en l'absence des parties; son ordonnance n'est susceptible ni d'opposition ni d'appel; la procédure peut être reprise immédiatement.»

Art. 6. Artikel 1408 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 1408. § 1. Behalve op zaken, niet vatbaar voor beslag verklaard door bijzondere wetten, mag ook geen beslag worden gelegd:

1° Op het nodige bed en beddegoed van de beslagene en van zijn gezin, de kleren en het linnengoed volstrekt noodzakelijk voor hun persoonlijk gebruik alsmede de meubelen nodig om deze op te bergen, een wasmachine en strijkijzer voor het onderhoud van het linnen, de toestellen die noodzakelijk zijn voor de verwarming van de gezinswoning, de tafel en de stoelen die voor de familie een gemeenschappelijke maaltijd mogelijk maken, alsook het vaatwerk en het huishoudgerei dat volstrekt noodzakelijk is voor het gezin, een meubel om het vaatwerk en huishoudgerei op te bergen, een toestel om warme maaltijden te bereiden, een toestel om voedingsmiddelen te bewaren, één verlichtings-toestel per bewoonde kamer, de voorwerpen die noodzakelijk zijn voor de mindervalide gezinsleden, de voorwerpen die bestemd zijn om te worden gebruikt door de kinderen ten laste die onder hetzelfde dak wonen, de gezelschapsdieren, de voorwerpen en produkten die noodzakelijk zijn voor de lichaamsverzorging en voor het onderhoud van de vertrekken, het gereedschap dat nodig is voor het onderhoud van de tuin, één en ander met uitsluiting van de luxemeubelen en luxeartikelen;

2° Op de boeken en overige voorwerpen, nodig voor de voortzetting van studies of voor de beroepsopleiding van de beslagene of van de kinderen te zijnen laste welke onder hetzelfde dak wonen;

3° Op de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, tot een waarde van honderdduizend frank op het tijdstip van het beslag en naar keuze van de beslagene, behalve voor de betaling van de prijs van die goederen;

4° Op de voorwerpen die dienen voor de uitoefening van de eradienst;

5° Op de levensmiddelen en brandstof die de beslagene en zijn gezin voor een maand nodig hebben;

6° Eén koe, of twaalf schapen of geiten, naar keuze van de beslagene, alsmede een varken en vierentwintig dieren van de hoenderhof, met het stro, voeder en graan, nodig voor het strooisen en de voeding van dat vee gedurende een maand.

§ 2. De in § 1 bedoelde voorwerpen blijven voor beslag vatbaar indien zij zich op een andere plaats bevinden dan daar waar de beslagene gewoonlijk woont of werkt.

§ 3. De moeilijkheden inzake de toepassing van dit artikel worden beslecht door de beslagrechter op grond van het proces-verbaal van beslaglegging, waarin de opmerkingen van de beslagene, op straffe van verval aan de gerechtsdeurwaarder mee te delen, hetzij op het tijdstip van het beslag, hetzij binnen vijf dagen na de betekening van de eerste akte van beslag, worden aangetekend.

Bij de neerlegging ter griffie van een afschrift van het proces-verbaal van beslaglegging door de gerechtsdeurwaarder of door de meest gerede partij, binnen vijftien dagen na de overhandiging van het afschrift van dat proces-verbaal of, indien daartoe grond bestaat, van de betekening van het beslag aan de schuldenaar, bepaalt de beslagrechter dag en uur van het onderzoek en de regeling van de moeilijkheden, de schuldeiser en de schuldenaar vooraf gehoord of opgeroepen. De griffier roept de partijen op en verwittigt de instrumenterende gerechtsdeurwaarder.

De procedure kan niet worden voortgezet indien de in het vorige lid bedoelde neerlegging van het afschrift van het proces-verbaal niet heeft plaatsgehad.

De vordering schorst de vervolging, doch de goederen blijven onder beslag totdat uitspraak is gedaan.

De beslagrechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken, zowel in aanwezigheid als bij ontstentenis van de partijen; zijn beschikking is niet vatbaar voor verzet of hoger beroep; de rechtspleging kan onmiddellijk worden hervat.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. A l'article 1409 du même code, modifié par la loi du 16 juin 1978, sont apportées les modifications suivantes:

1° Les alinéas 1er, 2 et 3 forment le § 1er;

2° Les alinéas 4 et 5 sont abrogés;

3° Il est ajouté un § 2 et un § 3 rédigés comme suit:

«§ 2. Chaque année, le Roi adapte les montants fixés au § 1er compte tenu de l'indice des prix à la consommation du mois de novembre de chaque année.

L'indice de départ est celui du mois de novembre 1989.

Chaque augmentation ou diminution de l'indice entraîne une augmentation ou une diminution des montants, conformément à la formule suivante: le nouveau montant est égal au montant de base, multiplié par le nouvel indice et divisé par l'indice de départ. Le résultat est arrondi à la centaine supérieure.

Le montant minimal ainsi adapté ne peut jamais être inférieur au montant déterminé à l'article 2, § 1er, 1°, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence, en vigueur au 1er janvier de l'année suivant celle de l'adaptation, arrondi au millier supérieur.

Dans les quinze premiers jours du mois de décembre de chaque année, les nouveaux montants sont publiés au *Moniteur belge*. Ils entrent en vigueur le 1er janvier de l'année suivant celle de leur adaptation.»

«§ 3. Le Roi peut, en outre, adapter les montants prévus au § 1er, après avis du Conseil national du travail, en tenant compte de la situation économique.

L'arrêté entre en vigueur le 1er janvier de l'année suivant sa publication au *Moniteur belge*.»

Art. 7. In artikel 1409 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 16 juni 1978, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het eerste, tweede en derde lid vormen § 1;

2° Het vierde en vijfde lid worden opgeheven;

3° Een § 2 en een § 3 worden toegevoegd, luidend als volgt:

«§ 2. Elk jaar past de Koning de in § 1 bepaalde bedragen aan, rekening houdend met het indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand november van elk jaar.

Het aanvangsindexcijfer is dat van de maand november 1989.

Elke verhoging of verlaging van het indexcijfer brengt een verhoging of verlaging van de bedragen met zich mee, overeenkomstig de volgende formule: het nieuwe bedrag is gelijk aan het basisbedrag, vermenigvuldigd met het nieuwe indexcijfer en gedeeld door het aanvangsindexcijfer. Het resultaat wordt afgerond tot het hogere honderdtal.

Het aldus aangepaste laagste bedrag mag evenwel nooit lager zijn dan het bedrag bepaald bij artikel 2, § 1, 1°, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, dat van kracht zal zijn op 1 januari van het jaar volgend op de aanpassing, afgerond tot het hogere duizendtal.

Binnen de eerste vijftien dagen van de maand december van elk jaar, worden de nieuwe bedragen bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Zij worden van kracht vanaf 1 januari van het jaar volgend op hun aanpassing.»

«§ 3. De Koning kan bovendien de in § 1 bepaalde bedragen na advies van de Nationale Arbeidsraad aanpassen, rekening houdend met de economische toestand.

Het besluit treedt in werking op 1 januari van het jaar na dat waarin het is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Un article 1409bis rédigé comme suit est inséré dans le même code:

« Art. 1409bis. Le débiteur qui ne dispose pas de revenus visés à l'article 1409 peut conserver pour lui et sa famille les revenus nécessaires calculés conformément aux articles 1409 et 1411.

Toute prétention du débiteur fondée sur l'alinéa 1er est soumise au juge des saisies conformément à l'article 1408, § 3. Celui-ci peut limiter la durée pendant laquelle le débiteur bénéficie de cette insaisissabilité. »

Art. 8. Een artikel 1409bis, luidend als volgt, wordt in hetzelfde wetboek ingevoegd:

« Art. 1409bis. De schuldenaar die niet beschikt over inkomsten als bedoeld in artikel 1409, kan voor hem en zijn gezin de noodzakelijke inkomsten behouden welke berekend worden overeenkomstig de artikelen 1409 en 1411.

Iedere aanspraak van de schuldenaar, steunend op het eerste lid, wordt aan de beslagrechter voorgelegd overeenkomstig artikel 1408, § 3. Deze kan de duur beperken tijdens welke deze inkomsten van de schuldenaar niet voor beslag vatbaar zijn. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. A l'article 1410 du même code, modifié par les lois du 1er avril 1969, du 27 juin 1969, du 12 mai 1971, du 7 août 1974, du 9 juillet 1975 et du 31 juillet 1984, sont apportées les modifications suivantes:

1° Le § 1er est complété comme suit:

« 8° — à l'indemnité accordée en cas d'interruption de la carrière professionnelle. »;

2° Le § 2 est complété comme suit:

« 8° — les sommes payées à titre d'aide sociale par les centres publics d'aide sociale. »

Art. 9. In artikel 1410 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wetten van 1 april 1969, 27 juni 1969, 12 mei 1971, 7 augustus 1974, 9 juli 1975 en 31 juli 1984, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Paragraaf 1 wordt aangevuld als volgt:

« 8° — de uitkering toegekend bij onderbreking van de beroepsloopbaan. »;

2° Paragraaf 2 wordt aangevuld als volgt:

« 8° — de bedragen uitgekeerd als maatschappelijke dienstverlening door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. A l'article 1411, premier alinéa, du même code, modifié par la loi du 12 mai 1971, il est inséré après les mots « à l'article 1409 » les mots « , à l'article 1409bis ».

Art. 10. In artikel 1411, eerste lid, van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 12 mei 1971, worden de woorden « in artikel 1409 » vervangen door de woorden « in de artikelen 1409 en 1409bis ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. A l'article 1412 du même code, modifié par la loi du 31 mars 1987, les modifications suivantes sont apportées:

1° La première phrase du premier alinéa est remplacée par la disposition suivante:

« Les limitations et exclusions prévues aux articles 1409, 1409bis et 1410, § 1er, § 2, 1° à 7°, § 3 et § 4 ne sont pas applicables. »;

2° Dans le dernier alinéa, le mot « travailleur » est remplacé par les mots « débiteur d'aliments ».

Art. 11. In artikel 1412 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij de wet van 31 maart 1987, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° De eerste zin van het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

« De beperkingen en uitsluitingen waarin de artikelen 1409, 1409bis en 1410, § 1, § 2, 1° tot 7°, § 3 en § 4 voorzien, zijn niet van toepassing. »;

2° In het laatste lid wordt het woord « werknemer » vervangen door het woord « onderhoudsplichtige ».

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. L'article 1502 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 1502. L'exploit de saisie-exécution mobilière reproduit, à peine de nullité, le texte de l'article 1408, § 3, ainsi que les articles 490bis et 507 du Code pénal. »

Art. 12. Artikel 1502 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 1502. In het exploit van uitvoerend beslag op roerend goed wordt op straffe van nietigheid, de tekst opgenomen van artikel 1408, § 3, alsook van de artikelen 490bis en 507 van het Strafwetboek. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. L'article 1520 du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 1520. Il y aura au moins un mois entre la remise de la copie du procès-verbal de saisie ou, s'il échet, de la signification de la saisie au débiteur et la vente. »

En cas de conversion de saisie conservatoire en saisie-exécution, il y aura au moins un mois entre le commandement visé à l'article 1497 et la vente. »

Art. 13. Artikel 1520 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 1520. Er moet ten minste één maand verlopen tussen de overhandiging van het afschrift van het proces-verbaal van beslaglegging of, in voorkomend geval, van de betekening van het beslag aan de schuldenaar en de verkoop. »

In geval van omzetting van een bewarend beslag in een uitvoerend beslag, moet er ten minste één maand verlopen tussen het bevel dat bedoeld wordt in artikel 1497 en de verkoop. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. L'article 1524, deuxième alinéa, du même code est remplacé par la disposition suivante:

« Si la vente n'a pas lieu dans les quinze jours suivant le mois de la saisie déjà faite, le saisissant par récolement peut, sommation préalablement faite au premier saisissant, et sans former aucune demande en subrogation, faire procéder à la vente. »

Art. 14. Artikel 1524, tweede lid, van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Heeft de verkoop niet plaats binnen vijftien dagen, volgend op de maand na het reeds gelegde beslag, dan kan de beslaglegger bij vergelijking, na aanmaning aan de eerste beslaglegger en zonder enige vordering tot indeplaatsstelling, doen overgaan tot de verkoop. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 15. Un article 1526bis rédigé comme suit est inséré dans le même code:

« Art. 1526bis. Le débiteur contre lequel est poursuivie une saisie-exécution mobilière peut vendre à l'amiable les biens saisis pour en affecter le prix au paiement des créanciers.

A peine d'irrecevabilité, dans les dix jours qui suivent la signification de la saisie, le débiteur informe l'huissier de justice des propositions qui lui sont faites.

Si le créancier établit que ces propositions sont insuffisantes, il est passé outre à la demande de vente amiable.

Sauf si le refus d'autoriser la vente est inspiré par l'intention de nuire au débiteur, le créancier ne peut être tenu pour responsable.

Le transfert de propriété du bien est subordonné au versement de son prix entre les mains de l'huissier de justice dans les huit jours de l'acceptation de l'offre d'achat. En cas de non respect de ce délai, les biens peuvent être immédiatement exposés en vente publique.

Après paiement entre les mains de l'huissier de justice, ce dernier dresse procès-verbal de la vente à l'amiable, avec mention de l'identité de l'acheteur et du vendeur, du prix payé et de la description des biens vendus. Il tient une copie du procès-verbal à la disposition de l'acheteur.

Le procès-verbal est adressé au greffier dans les 24 heures, sous forme d'un avis de saisie, visé à l'article 1390 du Code judiciaire. »

Art. 15. Een artikel 1526bis, luidend als volgt, wordt in het zelfde wetboek ingevoegd:

« Art. 1526bis. De schuldenaar tegen wie een uitvoerend beslag op roerend goed geschiedt, kan de in beslag genomen goederen in der minne verkopen teneinde de opbrengst ervan aan te wenden voor de betaling van de schuldeisers.

Op straffe van niet-ontvankelijkheid moet de schuldenaar binnen tien dagen na de betekening van de beslaglegging de gerechtsdeurwaarder in kennis stellen van de hem gedane voorstellen.

Indien de schuldeiser bewijst dat die voorstellen ontoereikend zijn, wordt met het verzoek tot verkoop in der minne geen rekening gehouden.

Behalve indien de weigering om met de verkoop in te stemmen is ingegeven door de bedoeling om de schuldenaar te benadelen, kan de schuldeiser niet aansprakelijk worden gesteld.

De overdracht van de eigendom van het goed is afhankelijk van de betaling van de prijs ervan in handen van de gerechtsdeurwaarder binnen acht dagen na de aanvaarding van het aankoopbod. Bij niet-naleving van die termijn kunnen de goederen onverwijld openbaar te koop worden gesteld.

Na betaling van de prijs in handen van de gerechtsdeurwaarder, maakt deze een proces-verbaal op van verkoop in der minne met vermelding van de identiteit van de koper en verkoper, de betaalde prijs en de omschrijving van de verkochte goederen. Hij stelt hiervan een afschrift ter beschikking van de koper.

Het proces-verbaal wordt binnen 24 uren aangezegd aan de griffier, in de vorm van een bericht van beslag, als bedoeld in artikel 1390 van het Gerechtelijk Wetboek. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. L'article 476 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 476. § 1er. Les biens visés à l'article 1408 du Code judiciaire, à l'exception des biens indispensables à la profession du saisi, visés au 3° de cet article, sont exclus de l'actif de la faillite. Le failli en conserve l'administration ainsi que la disposition.

§ 2. Sont également exclus de l'actif de la faillite, les montants, sommes et paiements que le failli recueille à partir de la déclaration de la faillite, pour autant qu'ils soient insaisissables en vertu des articles 1409 à 1412 du Code judiciaire ou en vertu de lois particulières.

§ 3. Le failli pourra, en outre, obtenir pour lui et sa famille des secours alimentaires qui seront fixés par le tribunal, sur la proposition des curateurs et le rapport du juge-commissaire.

§ 4. Les curateurs rédigeront un état des biens visés aux §§ 1er et 3. »

Art. 16. Artikel 476 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 476. § 1. De goederen bedoeld in artikel 1408 van het Gerechtelijk Wetboek, met uitzondering van de goederen die de beslagene volstrekt nodig heeft voor zijn beroep, bedoeld in het 3° van dat artikel, worden uit het actief van het faillissement gesloten en blijven onder het beheer en ter beschikking van de gefailleerde.

§ 2. Uit het actief van het faillissement worden eveneens gesloten, de bedragen, sommen en uitkeringen die de gefailleerde ontvangt sinds de faillietverklaring voor zover zij krachtens de artikelen 1409 tot 1412 van het Gerechtelijk Wetboek of krachtens bijzondere wetten niet voor beslag vatbaar zijn.

§ 3. De gefailleerde kan bovendien voor zichzelf en zijn gezin levensonderhoud verkrijgen, te bepalen door de rechtbank, op voorstel van de curatoren en op verslag van de rechter-commissaris.

§ 4. De curatoren maken een staat op van de in de §§ 1 en 3 bedoelde goederen. »

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — We stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

PROJET DE LOI MODIFIANT LES ARTICLES 432, 433, 459, 465, 471 ET 476 DU CODE JUDICIAIRE ET INSÉRANT UN ARTICLE 469BIS DANS LE MEME CODE

Discussion générale et vote des articles

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE ARTIKELLEN 432, 433, 459, 465, 471 EN 476 VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK EN TOT INVOEGING VAN EEN ARTIKEL 469BIS IN HETZELFDE WETBOEK

Algemene beraadslaging en stemming over de artikelen .

M. le Président. — Nous abordons l'examen du projet de loi modifiant les articles 432, 433, 459, 465, 471 et 476 du Code judiciaire et insérant un article 469bis dans le même code.

Wij vatten de bespreking aan van het ontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 432, 433, 459, 465, 471 en 476 van het Gerechtelijk Wetboek en tot invoeging van een artikel 469bis in hetzelfde wetboek.

La discussion générale est ouverte.

De algemene beraadslaging is geopend.

La parole est au rapporteur.

M. Vaes, rapporteur. — Le projet de loi a recueilli l'accord unanime des membres de la commission. Je me réfère au rapport, monsieur le Président.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close, et nous passons à l'examen des articles du projet de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt in de algemene beraadslaging verklaar ik ze voor gesloten en bespreken wij de artikelen van het ontwerp van wet.

L'article premier est ainsi rédigé:

Article 1er. L'article 432 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 432. Les inscriptions au tableau et au stage sont décidées par le Conseil de l'Ordre, maître du tableau et de la liste des stagiaires.

Le refus d'inscription doit être motivé. »

Artikel 1. Artikel 432 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 432. Over de inschrijving op het tableau en voor de stage beslist de Raad van de Orde, die meester is over het tableau en de lijst van stagiairs.

De weigering van inschrijving moet met redenen worden omkleed. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 2. A l'article 433 du même code, le premier alinéa est remplacé par le texte suivant:

« Les avocats ayant été inscrits au tableau de l'Ordre et qui, conformément à l'article 432, obtiennent leur réinscription à ce tableau ou leur inscription au tableau d'un autre barreau, peuvent y être inscrits au rang de leur première inscription. »

Art. 2. In artikel 433 van hetzelfde wetboek wordt het eerste lid vervangen door de volgende tekst:

« De advocaten die ingeschreven zijn geweest op het tableau van de Orde en die, overeenkomstig artikel 432, hun wederinschrijving verkrijgen op dat tableau of hun inschrijving op het tableau van een andere balie, kunnen er ingeschreven worden met de rang van hun eerste inschrijving. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. A l'article 459 du même code, sont apportées les modifications suivantes:

1° L'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante:

« Dans les cas où la fixation excède les bornes d'une juste modération, le Conseil de l'Ordre la réduit; il a égard notamment à l'importance de la cause et à la nature du travail, sous réserve des restitutions qu'il ordonne et des sanctions disciplinaires, s'il y a lieu, le tout sans préjudice du droit de la partie de se pourvoir en justice si la cause n'est pas soumise à l'arbitrage. »;

2° L'article est complété par les alinéas suivants:

« Si l'affaire est portée devant le tribunal, elle est traitée en audience publique, à moins que les parties ne demandent de commun accord qu'elle soit traitée en chambre du conseil.

En outre, le tribunal peut, à la requête de la partie la plus diligente, ordonner par décision motivée que l'affaire sera traitée en chambre du conseil pendant la totalité ou une partie de la procédure, dans l'intérêt de la moralité ou de l'ordre public, lorsque les intérêts des mineurs ou la protection de la vie privée des parties au procès l'exigent, ou dans la mesure jugée strictement nécessaire par le tribunal, lorsque dans des circonstances spéciales, la publicité serait de nature à porter atteinte aux intérêts de l'administration de la justice. »

Art. 3. In artikel 459 van hetzelfde wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Ingeval de begroting niet met een billijke gematigdheid is vastgesteld, wordt zij door de Raad van de Orde verminderd, met inachtneming onder meer van de belangrijkheid van de zaak en de aard van het werk, onder voorbehoud van de teruggave die hij beveelt en van de tuchtstraffen die hij oplegt, indien daartoe grond bestaat, dit alles onverminderd het recht van de partij om zich tot het gerecht te wenden indien de zaak niet aan een scheids-gerecht is onderworpen. »;

2° Het artikel wordt aangevuld met de volgende leden:

« Wordt de zaak voor de rechtbank gebracht, dan wordt zij in openbare zitting behandeld, tenzij de partijen eenstemmig vragen dat zij in raadkamer wordt behandeld.

De rechtbank mag daarenboven, op verzoek van de meest gerede partij, bij een met redenen omklede beslissing, gelasten dat de zaak in raadkamer wordt behandeld gedurende de gehele rechtspleging of een gedeelte ervan, in het belang van de goede

zedes of van de openbare orde, wanneer de belangen van minder-jarigen of de bescherming van het privé-leven van partijen bij het proces dit vereisen of, in de mate als door de rechtbank onder bepaalde omstandigheden strikt noodzakelijk wordt geoordeeld, wanneer openbaarheid de belangen van de rechtsbedeling zou schaden. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. L'article 465 du même code est complété par les alinéas suivants:

« Le Conseil de l'Ordre, siégeant en matière disciplinaire ou comme en matière disciplinaire, traite l'affaire en audience publique, à moins que l'avocat inculpé ou la personne qui sollicite son inscription ou sa réinscription ne demande le huis clos.

Le Conseil de l'Ordre peut également siéger à huis clos pendant la totalité ou une partie de la procédure dans l'intérêt de la moralité ou de l'ordre public, lorsque les intérêts des mineurs ou la protection de la vie privée de l'avocat inculpé ou de la personne qui sollicite son inscription ou sa réinscription l'exigent, ou dans la mesure jugée strictement nécessaire par le Conseil de l'Ordre, lorsque dans des circonstances spéciales la publicité serait de nature à porter atteinte aux intérêts de l'administration de la justice. »

Art. 4. Artikel 465 van hetzelfde wetboek wordt aangevuld met de volgende leden:

« De Raad van de Orde, zitting houdend in tuchtzaken of zoals in tuchtzaken, behandelt de zaak in openbare zitting, tenzij de verdachte advocaat of de persoon die om zijn inschrijving of wederinschrijving verzoekt, de behandeling met gesloten deuren vraagt.

De Raad van de Orde mag eveneens met gesloten deuren zitting houden gedurende de gehele rechtspleging of een gedeelte ervan, in het belang van de goede zeden of van de openbare orde, wanneer de belangen van minderjarigen of de bescherming van het privé-leven van de verdachte advocaat of van de persoon die om zijn inschrijving of wederinschrijving verzoekt, dit vereisen of, in de mate als door de Raad van de Orde onder bepaalde omstandigheden strikt noodzakelijk wordt geoordeeld, wanneer openbaarheid de belangen van de rechtsbedeling zou schaden. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Un article 469bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même code:

« Art. 469bis. Sont également susceptibles d'appel par celui qui sollicite une inscription, les décisions prises par le Conseil de l'Ordre sur base des articles 432 et 433 ou de l'article 471.

L'appel est notifié par lettre recommandée à la poste au secrétaire du Conseil de l'Ordre, dans les quinze jours à partir de la notification de la décision à l'intéressé.

Le secrétaire transmet le dossier au secrétaire du conseil d'appel. »

Art. 5. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 469bis ingevoegd, luidend als volgt:

« Art. 469bis. Hij die om inschrijving verzoekt kan eveneens hoger beroep instellen tegen de beslissingen die de Raad van de Orde op grond van de artikelen 432 en 433 of van artikel 471 heeft genomen.

Van het hoger beroep wordt aan de secretaris van de Raad van de Orde bij ter post aangetekende brief kennis gegeven binnen vijftien dagen, te rekenen van de dag waarop aan de betrokkene kennis is gegeven van de beslissing.

De secretaris stuurt het dossier aan de secretaris van de raad van beroep. »

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. A l'article 471 du même code, les alinéas 2 et 3 sont remplacés par les alinéas suivants:

«L'inscription n'est permise qu'après avis motivé du Conseil de l'Ordre du barreau auquel l'avocat appartenait.

Le refus d'inscription doit être motivé.»

Art. 6. In artikel 471 van hetzelfde wetboek worden het tweede en het derde lid vervangen door de volgende leden:

«De inschrijving is niet geoorloofd dan na met redenen omkleed advies van de Raad van de Orde van de balie waartoe de advocaat behoorde.

De weigering van inschrijving moet met redenen worden omkleed.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. L'article 476 du même code est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 476. Les débats devant le conseil de discipline d'appel ont lieu conformément aux prescriptions de l'article 465, alinéas 3 et 4.»

Art. 7. Artikel 476 van hetzelfde wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 476. De debatten voor de tuchtraad van beroep worden gehouden zoals voorgeschreven door artikel 465, derde en vierde lid.»

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Les dispositions prévues aux articles 1er, 2 et 4 à 7 de la présente loi sont applicables aux affaires qui ont été introduites devant le Conseil de l'Ordre avant la date de leur entrée en vigueur, et dont le délai d'appel n'est pas expiré.

Art. 8. Het bepaalde in de artikelen 1, 2 en 4 tot 7 van deze wet is van toepassing op de zaken die vóór de datum van inwerking-treding ervan voor de raad van de Orde werden ingeleid en waarvoor de termijn van hoger beroep niet verstreken is.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé tout à l'heure au vote sur l'ensemble du projet de loi.

We stemmen zo dadelijk over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI RELATIF A LA PROTECTION DE LA VIE PRIVEE A L'EGARD DES TRAITEMENTS DE DONNEES A CARACTERE PERSONNEL

Votes réservés

Vote sur l'ensemble

ONTWERP VAN WET TOT BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER TEN OPZICHTE VAN DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Aangehouden stemmingen

Stemming over het geheel

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons procéder maintenant au vote sur les amendements et articles réservés du projet de loi relatif à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Wij moeten thans stemmen over de aangehouden amendementen en over de aangehouden artikelen van het ontwerp van wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Nous avons à nous prononcer, en premier lieu, sur l'amendement déposé par MM. Vaes et Lozie tendant à insérer un nouvel article premier.

Wij stemmen eerst over het amendement van de heren Vaes en Lozie dat ertoe strekt een nieuw artikel 1 in te voegen.

— Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

M. le Président. — Nous devons nous prononcer sur l'amendement de M. Barzin à l'article premier.

Wij moeten stemmen over het amendement van de heer Barzin bij artikel 1.

Mevrouw Maes. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de naamstemming.

De Voorzitter. — Wordt deze vraag gesteund? (*Meer dan negen leden staan op.*)

Aangezien de naamstemming reglementair is gevraagd, zal ertoe worden overgegaan.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

122 membres sont présents.

122 leden zijn aanwezig.

106 votent non.

106 stemmen neen.

15 votent oui.

15 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Benker, Borremans, Bosman, Bouchat, Bougard, Buelens, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Mmes Dardenne, Delcourt-Pâtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, De Wulf, Didden, Dierickx, Dighneef, Dufour, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Lutgen, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulllet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenberg, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, Valkeniers, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Wintgens et Swaelen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Barzin, Buchmann, De Backer, De Croo, De Grauwe, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Monset, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen et Vermeiren.

S'est abstenu:

Onthouden heeft zich:

M. Van Aperen.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article premier.

Ik breng artikel 1 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Ik verzoek de heer Van Aperen de reden van zijn onthouding mede te delen.

De heer Van Aperen. — Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Suykerbuyk. Vandaar mijn onthouding bij deze en ook bij de volgende stemmingen.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heren Van Belle en Goovaerts bij artikel 2.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Van Belle et Goovaerts à l'article 2.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

122 leden zijn aanwezig.

122 membres sont présents.

86 stemmen neen.

86 votent non.

19 stemmen ja.

19 votent oui.

17 onthouden zich.

17 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lutgen, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Steenbergen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Valkeniers, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen et Swaelen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Barzin, Bosman, Buchmann, Buelens, De Backer, De Croo, De Grauwe, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Monset, Peeters, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen, Vermeiren et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Benker, Bougard, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. Dierickx, Dufour, Liesenborghs, Lozie, M. Maertens, Meesters, Mme Nélis, MM. Snappe, Tavernier, Vaes et Van Aperen.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 2 in stemming.

Je mets aux voix l'article 2.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

M. Vaes. — Monsieur le Président, je me suis exprimé à ce sujet lors de l'examen de l'article.

De Voorzitter. — Wij moeten nu stemmen over het amendement van de heren Van Belle en Goovaerts bij artikel 3.

Nous devons nous prononcer sur l'amendement de MM. Van Belle et Goovaerts à l'article 3.

Het woord is aan de heer De Croo voor een verklaring vóór de stemming.

De heer De Croo. — Mijnheer de Voorzitter, ik had mij bij deze stemming willen onthouden om er de aandacht op te vestigen dat de meerderheid andermaal niet in aantal is. Het is morgen nu wel oudstrijdersviering en wapenstilstand; misschien kunnen we zo lang blijven... Ik dring er bij de collega's fractieleiders van de meerderheid ten stelligste op aan dat zij hun troepen zouden disciplineren. «La majorité doit veiller à avoir la majorité.»

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heren Van Belle en Goovaerts bij artikel 3.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Van Belle et Goovaerts à l'article 3.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

124 leden zijn aanwezig.

124 membres sont présents.

108 stemmen neen.

108 votent non.

15 stemmen ja.

15 votent oui.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Benker, Borremans, Bosman, Bouchat, Bougard, Buelens, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Dalem, Daras, Mmes Dardenne, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dierickx, Dighneef, Dufour, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Lutgen, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenbergen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Valkeniers, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hoo-

land, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Wintgens et Swaelen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Barzin, Buchmann, De Backer, De Croo, De Grauwe, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Monset, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen et Vermeiren.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenu:

M. Van Aperen.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 3 in stemming.

Je mets aux voix l'article 3.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Vaes et Lozie à l'article 4.

Wij stemmen over het amendement van de heren Vaes en Lozie bij artikel 4.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

116 membres sont présents.

116 leden zijn aanwezig.

79 votent non.

79 stemmen neen.

25 votent oui.

25 stemmen ja.

12 s'abstiennent.

12 onthouden zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Arts, Bayenet, Belot, Borremans, Bosman, Bouchat, Buelens, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Dalem, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Evrard, Flaghothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moureaux, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Quintelier, Scharff, Seeuws, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Wintgens et Swaelen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Benker, Bougard, Mme Buyle, MM. Capoen, Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Grauwe, Dierickx, Dufour, Eeman, Goovaerts, Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Monset, Mme Nélis, MM. Snappe, Tavernier, Valkeniers, Mme Van den Poel-Welkenhuysen et M. Van Hooland.

Se sont abstenus:

Onthouden hebben zich:

MM. Anthuenis, Barzin, Buchmann, De Backer, De Croo, Deprez, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Van Aperen, Van Belle, Vandersmissen et Vermeiren.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heren Van Belle en Goovaerts bij artikel 4.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Van Belle et Goovaerts à l'article 4.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

122 leden zijn aanwezig.

122 membres sont présents.

97 stemmen neen.

97 votent non.

24 stemmen ja.

24 votent oui.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Benker, Borremans, Bouchat, Bougard, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Cardoen, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Dalem, Daras, Mmes Dardenne, Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. Didden, Dierickx, Dighneef, Dufour, Erdman, Evrard, Flaghothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Lozie, Lutgen, M. Maertens, Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenbergen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Vaes, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Wintgens et Swaelen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Barzin, Bosman, Buchmann, Buelens, Capoen, De Backer, De Croo, De Grauwe, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Loones, Mme Maes, MM. Monset, Peeters, Valkeniers, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen, Van Hooland, Vermeiren, et Verreycken.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenu:

M. Van Aperen.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 4.

Ik breng artikel 4 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Vaes et Lozie à l'article 17.

Wij stemmen over het amendement van de heren Vaes en Lozie bij artikel 17.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

122 membres sont présents.

122 leden zijn aanwezig.

85 votent non.

85 stemmen neen.

36 votent oui.

36 stemmen ja.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Borremans, Bouchat, Buelens, Mme Cahay-André, MM. Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Lutgen, Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Steenbergen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Wintgens et Swaelen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Anthuenis, Barzin, Benker, Bougard, Buchmann, Mme Buyle, MM. Capoen, Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Croo, De Grauwe, Dierickx, Dufour, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Monset, Mme Nélis, MM. Snappe, Tavernier, Vaes, Valkeniers, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen, Van Hooland et Vermeiren.

S'est abstenu:

Onthouden heeft zich:

M. Van Aperen.

M. le Président. — Je mets aux voix l'article 17.

Ik breng artikel 17 in stemming.

— Adopté.

Aangenomen.

De Voorzitter. — Wij stemmen over het amendement van de heren Van Belle en Goovaerts bij artikel 39.

Nous passons au vote sur l'amendement de MM. Van Belle et Goovaerts à l'article 39.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan.

Il est procédé au vote nominatif.

123 leden zijn aanwezig.

123 membres sont présents.

87 stemmen neen.

87 votent non.

19 stemmen ja.

19 votent oui.

17 onthouden zich.

17 s'abstiennent.

Derhalve is het amendement niet aangenomen.

En conséquence, l'amendement n'est pas adopté.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon, Cooreman, Crucke, Dalem, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lutgen, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Moens, Moureaux, Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Steenbergen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Valkeniers, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Wintgens et Swaelen.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Anthuenis, Barzin, Bosman, Buchmann, Buelens, De Backer, De Croo, De Grauwe, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Monset, Peeters, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen, Vermeiren et Verreycken.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Benker, Bougard, Mme Buyle, MM. Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. Dierickx, Dufour, Liesenborghs, Lozie, M. Maertens, Meesters, Mme Nélis, MM. Snappe, Tavernier, Vaes et Van Aperen.

De Voorzitter. — Ik breng artikel 39 in stemming.

Je mets aux voix l'article 39.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

M. Vaes. — Monsieur le Président, notre abstention sur l'article 39 est techniquement liée à notre abstention sur l'article 2.

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet.

Het woord is aan de heer Goovaerts voor een stemverklaring.

De heer Goovaerts. — Mijnheer de Voorzitter, de PVV zal zich bij de stemming over dit wetsontwerp onthouden om drie redenen.

Ten eerste werd dit ontwerp zonder enige twijfel met een te grote haast behandeld. Wegens die overhaasting moet het nu opnieuw naar de Kamer van volksvertegenwoordigers en wij zullen het in de loop van de volgende weken waarschijnlijk ook nog eens opnieuw moeten behandelen.

Ten tweede zijn wij van mening dat dit ontwerp te hoge verwachtingen creëert zonder de middelen aan te reiken om aan die verwachtingen te voldoen. Er zal worden gewerkt met een commissie die is samengesteld uit magistraten die half time werken. Het gevolg zal dan ook zijn dat de burgers slechts een half time bescherming krijgen.

Ten derde hebben wij een principieel probleem, namelijk dat wij het recht om al dan niet in een bestand te worden opgenomen in de handen van de burgers willen laten. Wij wensen dit niet over te laten aan degenen die deze bestanden aanleggen en behandelen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Nous passons au vote sur l'ensemble du projet de loi.

125 leden zijn aanwezig.
125 membres sont présents.
108 stemmen ja.
108 votent oui.
1 stemt neen.
1 vote non.
16 onthouden zich.
16 s'abstiennent.

Derhalve is het geamendeerde ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi amendé est adopté.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden teruggezonden.

Il sera renvoyé à la Chambre des représentants.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Benker, Borremans, Bosman, Bouchat, Bougard, Buelens, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Dalem, Daras, Mmes Dardenne, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dierickx, Dighneef, Dufour, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Lutgen, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourgh, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenbergen, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, M. Vaes, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Verreycken, Wintgens et Swaelen.

Neen heeft gestemd:

A voté non:

M. Valkeniers.

Onthouden hebben zich:

Se sont abstenus:

MM. Anthuenis, Barzin, Buchmann, De Backer, De Croo, De Grauwe, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Monset, Van Aperen, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen et Vermeiren.

De Voorzitter. — Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

M. Barzin. — Monsieur le Président, le groupe PRL s'est abstenu car nous estimons que ce projet de loi a un champ d'application beaucoup trop large en laissant la plus grande latitude à l'ex-

cutif pour accorder des exemptions et des dérogations. Avec un champ d'application trop large, la loi risque de ne pas atteindre l'objectif qu'elle poursuit. (*Applaudissements.*)

PROJET DE LOI MODIFIANT LE TITRE Ier, REGLES PRELIMINAIRES, ET LE TITRE III, DES EXECUTIONS FORCEES, DE LA Ve PARTIE DU CODE JUDICIAIRE CONCERNANT LES SAISIES CONSERVATOIRES ET LES VOIES D'EXECUTION ET MODIFIANT L'ARTICLE 476 DE LA LOI DU 18 AVRIL 1851 SUR LES FAILLITES, BANQUE-ROUTES ET SURSIS

Vote

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN TITEL I, VOORAFGAANDE REGELS, EN TITEL III, GEDWONGEN TENUITVOERLEGGING, VAN DEEL V VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK INZAKE HET BEWAREND BESLAG EN DE MIDDELEN TOT TENUITVOERLEGGING EN TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 476 VAN DE WET VAN 18 APRIL 1851 BETREFFENDE HET FAILLISSEMENT, DE BANKBREUK EN HET UITSTEL VAN BETALING

Stemming

M. le Président. — Mesdames, messieurs, nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant le titre Ier, règles préliminaires, et le titre III, des exécutions forcées, de la Ve partie du Code judiciaire concernant les saisies conservatoires et les voies d'exécution et modifiant l'article 476 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis.

Wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van titel I, voorafgaande regels, en titel III, gedwongen tenuitvoerlegging, van deel V van het Gerechtelijk Wetboek inzake het bewarend beslag en de middelen tot tenuitvoerlegging en tot wijziging van artikel 476 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

123 membres sont présents.

123 leden zijn aanwezig.

Tous votent oui.

Allen stemmen ja

En conséquence, le projet de loi amendé est adopté.

Derhalve is het geamendeerde ontwerp van wet aangenomen.

Il sera renvoyé à la Chambre des représentants.

Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden teruggezonden.

Ont pris part au vote:

Aan de stemming hebben deelgenomen:

MM. Anthuenis, Arts, Bartholomeeussen, Barzin, Bayenet, Belot, Benker, Borremans, Bosman, Bouchat, Bougard, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Dalem, Daras, De Backer, De Croo, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo,

de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dierickx, Dighneef, Dufour, Eeman, Erdman, Evrard, Flaghothier, Foret, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Lutgen, M. Maertens, Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Monset, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenberghe, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, M. Vandersmissen, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Vermeiren, Verreycken, Wintgens et Swaelen.

De Voorzitter. — De goedkeuring van het ontwerp van wet impliceert dat het voorstel van wet houdende wijziging van de artikelen 1408 en 1498 van het Gerechtelijk Wetboek en het voorstel van wet tot wijziging van de artikelen 1410 en 1412 van het Gerechtelijk Wetboek vervallen.

L'adoption du projet de loi implique que la proposition de loi modifiant les articles 1408 et 1498 du Code judiciaire et la proposition de loi modifiant les articles 1410 et 1412 du Code judiciaire viennent à tomber.

ONTWERP VAN WET TOT WIJZIGING VAN DE ARTIKELN 432, 433, 459, 465, 471 EN 476 VAN HET GERECHTELIJK WETBOEK EN TOT INVOEGING VAN EEN ARTIKEL 469BIS IN HETZELFDE WETBOEK

Stemming

PROJET DE LOI MODIFIANT LES ARTICLES 432, 433, 459, 465, 471 ET 476 DU CODE JUDICIAIRE ET INSÉRANT UN ARTICLE 469BIS DANS LE MEME CODE

Vote

De Voorzitter. — Dames en heren, wij moeten ons nu uitspreken over het geheel van het ontwerp van wet tot wijziging van de artikelen 432, 433, 459, 465, 471 en 476 van het Gerechtelijk Wetboek en tot invoeging van een artikel 469bis in hetzelfde wetboek.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi modifiant les articles 432, 433, 459, 465, 471 et 476 du Code judiciaire et insérant un article 469bis dans le même code.

De stemming begint.

Le vote commence.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

124 leden zijn aanwezig.

124 membres sont présents.

Allen stemmen ja.

Tous votent oui.

Derhalve is het ontwerp van wet aangenomen.

En conséquence, le projet de loi est adopté.

Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Il sera soumis à la sanction royale.

Aan de stemming hebben deelgenomen:

Ont pris part au vote:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Barzin, Bayenet, Belor, Benker, Borremans, Bosman, Bouchat, Bougard, Buchmann, Buelens, Mmes Buyle, Cahay-André, MM. Capoen, Cardoen, Collignon,

Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Cuyvers, Dalem, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Croo, De Grauwe, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dierickx, Dighneef, Dufour, Eeman, Erdman, Evrard, Flaghothier, Foret, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Mme Herzet, MM. Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Liesenborghs, Mme Lieten-Croes, MM. Loones, Lozie, Lutgen, M. Maertens, Mme Maes, MM. Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Meesters, Moens, Monset, Moureaux, Mme Nélis, MM. Ottenbourg, Pataer, Pécriaux, Peeters, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Snappe, Steenberghe, Taminiaux, Tavernier, Timmermans, Tobback, Mme Tyberghien-Vandenbussche, MM. Vaes, Valkeniers, Van Aperen, Van Belle, Mme Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, M. Vandersmissen, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Van Hooland, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Vermeiren, Verreycken, Wintgens et Swaelen.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VERMEIREN TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN OVERHEIDSBEDRIJVEN OVER « DE AANLEG VAN DE SST IN VLAAMS-BRABANT »

Stemming over de eenvoudige motie

INTERPELLATION DE M. VERMEIREN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES SUR « L'AMÉNAGEMENT DU TGV DANS LE BRABANT FLAMAND »

Vote sur la motion pure et simple

De Voorzitter. — Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer Vermeiren tot de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven over de « aanleg van de SST in Vlaams-Brabant » werden twee moties ingediend.

Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. Vermeiren au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques sur « l'aménagement du TGV dans le Brabant flamand ».

De ene, de eenvoudige motie, door de heren Didden en Verschuere, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Vermeiren en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven,

Gaat over tot de orde van de dag. »

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Vermeiren et la réponse du Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques,

Passe à l'ordre du jour. »

De andere, door de heren Van Belle, Valkeniers, Goovaerts en Kuijpers, luidt:

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer Vermeiren en het antwoord van de minister,

Onderschrijft het nationaal en internationaal belang van het SST-project,

Betreurt evenwel dat noch de NMBS-leiding, noch de overheid, ernstig rekening hebben willen houden met de suggesties en opmerkingen van de plaatselijke bevolking, geuit op de voorlichtingsvergaderingen, inzonderheid met het voorhoofdstedelijk verkeer en de binnenlandse verbindingen,

Stelt vast dat in de huidige stand van zaken de lokale gemeenschappen van inzonderheid Lembeek, Zaventem, Kortenberg, Herent, Leuven enzovoort, zowel op ruimtelijk, sociaal en economisch vlak als op psychisch, fysisch en materieel vlak nadeel zullen ondervinden van het SST-project, althans wanneer de SST-aanleg wordt gerealiseerd zoals nu is bekend,

Vraagt de regering met aandrang onverwijld de nodige initiatieven te nemen die een zogenaamde «intunneling», naar buitenlands voorbeeld, van de SST-sporen beogen in de woonkernen Zaventem, Lembeek, Kortenberg en Herent enerzijds en er anderzijds de nodige budgettaire middelen voor ter beschikking stellen.»

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. Vermeiren et la réponse du ministre,

Reconnaît l'intérêt national et international du projet de TGV,

Regrette toutefois que ni la direction de la SNCB ni les pouvoirs publics n'aient sérieusement tenu compte des suggestions et observations formulées par la population locale dans le cadre des réunions d'information, en particulier concernant la circulation dans la banlieue de Bruxelles et les liaisons intérieures,

Constate qu'en l'état actuel des choses, le projet de TGV, du moins s'il est réalisé comme prévu, causera un préjudice aux collectivités locales de Lembeek, de Zaventem, de Kortenberg, de Herent, de Louvain, etc., et ce tant sur les plans social, économique et de l'aménagement du territoire que sur les plans psychique, physique et matériel,

Insiste pour que le gouvernement prenne sans tarder les initiatives nécessaires pour faire passer le TGV en site souterrain dans les zones d'habitation de Zaventem, de Lembeek, de Kortenberg et de Herent, à l'instar de ce qui se fait à l'étranger, et libère les moyens budgétaires requis à cet effet.»

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Vermeiren voor een stemverklaring.

De heer Vermeiren. — Mijnheer de Voorzitter, wij hebben er vanmorgen op gewezen dat met betrekking tot het SST-dossier de politieke partijen meer dan eens van spoor zijn veranderd. Weinig partijen zijn bij hun oorspronkelijk standpunt gebleven. De doemdenkers, die de voormalige minister van Verkeerswezen verwijten hebben gemaakt, hebben nu het geweer van schouder veranderd. Ik hoop dat wij bij de stemming niet opnieuw hetzelfde fenomeen moeten meemaken. De woordvoerder van de CVP-fractie onderschreef mijn stellingen van vanmorgen. Ik ben er dan ook van overtuigd dat de CVP-fractie de gemotiveerde motie zal goedkeuren.

De Voorzitter. — Wij gaan over tot de naamstemming.

Nous passons au vote nominatif.

121 leden zijn aanwezig.

121 membres sont présents.

88 stemmen ja.

88 votent oui.

32 stemmen neen.

32 votent non.

1 onthoudt zich.

1 s'abstient.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Ja hebben gestemd:

Ont voté oui:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Borremans, Bouchat, Buchmann, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Dalem, Mme Del-

court-Pêtre, MM. Delcroix, De Loor, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Eeman, Erdman, Evrard, Flagothier, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Mme Lieten-Croes, MM. Lutgen, Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Monset, Moureaux, Ottenbourg, Péciaux, Pinoie, Poulain, Poulet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Steenberg, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mmes Van den Poel-Welkenhuysen, Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Vermeiren, Wintgens et Swaen.

Neen hebben gestemd:

Ont voté non:

MM. Barzin, Benker, Bosman, Bougard, Buelens, Mme Buyle, MM. Capoen, Cuyvers, Daras, De Backer, De Croo, De Grauwe, Dierickx, Dufour, Foret, Goovaerts, Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, M. Meesters, Mme Nélis, MM. Peeters, Snappe, Tavernier, Vaes, Valkeniers, Van Belle, Vandermissen, Van Hooland et Verreycken.

Onthouden heeft zich:

S'est abstenu:

M. Van Aperen.

INTERPELLATION DE M. DE DONNEA AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES PUBLIQUES SUR «LA RÉALISATION ET LE FINANCEMENT DU RER BRUXELLOIS»

Vote sur la motion pure et simple

INTERPELLATIE VAN DE HEER DE DONNEA TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN VERKEERSWEZEN EN OVERHEIDSBEDRIJVEN OVER «DE UITVOERING EN DE FINANCIERING VAN HET BRUSSELSE VOORSTADSVKEERSNET»

Stemming over de eenvoudige motie

M. le Président. — Mesdames, messieurs, deux motions ont été déposées en conclusion de l'interpellation de M. de Donnée au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques sur «la réalisation et le financement du RER bruxellois».

Dames en heren, tot besluit van de interpellatie van de heer de Donnée tot de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven over «de uitvoering en de financiering van het Brusselse voorstadsverkeersnet» werden twee moties ingediend.

L'une, pure et simple, par MM. Verschueren et Didden, est ainsi rédigée:

«Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. de Donnée et la réponse du Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques,

Passé à l'ordre du jour.»

«De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer de Donnée en het antwoord van de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven,

Gaat over tot de orde van de dag.»

L'autre, par Mme Herzet, est ainsi rédigée:

« Le Sénat,

Ayant entendu l'interpellation de M. De Donnée au Vice-Premier ministre et ministre des Communications et des Entreprises publiques,

Réclame une accélération substantielle des travaux du RER bruxellois, vu l'intérêt qu'il présente pour les trois Régions du pays, en particulier pour tout le Brabant. »

« De Senaat,

Gehoord de interpellatie van de heer de Donnée tot de Vice-Eerste minister en minister van Verkeerswezen en Overheidsbedrijven,

Vraagt dat de werkzaamheden voor de aanleg van het Brusselse voorstadsverkeersnet aanzienlijk worden bespoedigd, aangezien dat net van groot belang is voor de drie Gewesten van ons land en inzonderheid voor heel Brabant. »

Conformément à notre Règlement, nous votons sur la motion pure et simple qui bénéficie de la priorité.

Overeenkomstig ons Reglement stemmen wij over de eenvoudige motie die de voorrang heeft.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

123 membres sont présents.

123 leden zijn aanwezig.

84 votent oui.

84 stemmen ja.

38 votent non.

38 stemmen neen.

1 s'abstient.

1 onthoudt zich.

En conséquence, la motion pure et simple est adoptée.

Derhalve is de eenvoudige motie aangenomen.

Ont voté oui:

Ja hebben gestemd:

MM. Arts, Bartholomeeussen, Bayenet, Belot, Borremans, Bouchat, Mme Cahay-André, MM. Cardoen, Collignon, Cooreman, Mme Creyf, MM. Crucke, Dalem, Mme Delcourt-Pètre, MM. Delcroix, De Loo, De Meyer, Deprez, De Roo, de Seny, Desutter, Mme Detiège, MM. De Wulf, Didden, Dighneef, Erdman, Evrard, Flaghoir, Garcia, Geens, Gesquiere, Gevenois, Grosjean, Guillaume, Happart, Henneuse, Hermans, Hofman, Hotyat, L. Kelchtermans, Kenzeler, Lallemand, Leclercq, Lenfant, Lenssens, Leroy, Mme Lieten-Croes, MM. Lutgen, Mahoux, Mairesse, Marchal, L. Martens, Matthijs, Mme Maximus, MM. Maystadt, Moens, Moureaux, Ottenbourg, Pataer, Périaux, Pinoie, Poulain, Pouillet, Quintelier, Scharff, Seeuws, Steenbergen, Taminiaux, Timmermans, Tobback, Mmes Tyberghien-Vandenbussche, Van Cleuvenbergen, MM. Vancrombruggen, Vandenbergh, Mme Van der Wildt, MM. Vanhaverbeke, Vanlerberghe, R. Van Rompaey, Van Rompuy, Mme Verhoeven, MM. Verleyen, Vermassen, Wintgens et Swaelen.

Ont voté non:

Neen hebben gestemd:

MM. Barzin, Benker, Bosman, Bougard, Buchmann, Buelens, Mme Buyle, MM. Capoen, Cuyvers, Daras, Mme Dardenne, MM. De Backer, De Croo, De Grauwe, Dufour, Eeman, Foret, Mme Gijsbrechts-Horckmans, MM. Goovaerts, Liesenborghs, Loones, Lozie, M. Maertens, Mme Maes, MM. Meesters, Monset, Mme Nélis, MM. Peeters, Snappe, Tavernier, Vaes, Valkeniers, Van Belle, Mme Van den Poel-Welkenhuysen, MM. Vandersmissen, Van Hooland, Vermeiren et Verreycken.

S'est abstenu:

Onthouden heeft zich:

M. Van Aperen.

INTERPELLATIE VAN DE HEER VANDENBERGHE TOT DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN ECONOMISCHE ZAKEN OVER «DE OMSTANDIGHEDEN EN MOTIEVEN WAAROM DE VOOR OPLICHTING VEROORDEELDE W. VANDERGUCHT NOOIT WERD UITGELEVERD AAN BELGIE, NIETTEGENSTAANDE DE OVERHEID KENNIS HAD OF REDELIJKEWIJZE KENNIS DIENDE TE HEBBEN VAN ZIJN EFFECTIEVE VERBLIJFPLAATS»

INTERPELLATION DE M. VANDENBERGHE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES AFFAIRES ECONOMIQUES SUR «LES CIRCONSTANCES ET LES RAISONS POUR LESQUELLES W. VANDERGUCHT, CONDAMNE POUR ESCROQUERIE, N'A JAMAIS ETE EXTRADE EN BELGIQUE, ALORS QUE LES AUTORITES CONNAISSAIENT, OU DEVAIENT RAISONNABLEMENT CONNAITRE, SON LIEU DE RESIDENCE EFFECTIF»

De Voorzitter. — Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandenberghe tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken over «de omstandigheden en motieven waarom de voor oplichting veroordeelde W. Vandergucht nooit werd uitgeleverd aan België, niettegenstaande de overheid kennis had of redelijkerwijze kennis diende te hebben van zijn effectieve verblijfplaats».

Het woord is aan de interpellant.

De heer Vandenberghe. — Mijnheer de Voorzitter, tijdens de maand juli van dit jaar werd in de pers het overlijden van de heer Vandergucht gemeld. Hierbij werden enkele kritische kanttekeningen gemaakt in verband met het feit dat hij jarenlang niet werd uitgeleverd.

De heer Vandergucht kan inderdaad terugblikken op een indrukwekkende staat van dienst. In de loop van 1977 werd hij aangehouden onder verdenking betrokken te zijn bij een moordzaak. Naar aanleiding van deze aanhouding vond een onderzoek plaats bij de verzekeringsmaatschappij waar hij was tewerkgesteld. Deze verzekeringsmaatschappij ontdekte dat zij voor meer dan 100 miljoen was opgelicht.

In verband met deze oplichting werd Vandergucht veroordeeld bij vonnis van de vijfde kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Gent op 24 april 1978, bevestigd bij arrest van het hof van beroep te Gent op 13 juli 1978.

Na het uitzitten van de opgelegde gevangenisstraf van vijf jaar, maakte Vandergucht zich opnieuw aan oplichting schuldig op 31 maart 1983 bij een bankinstelling voor een bedrag van 75 miljoen door middel van een chequemanipulatie.

Op 8 april 1983 werd een bevel tot aanhouding uitgevaardigd tegen Vandergucht, die voortvluchtig was.

Op 27 januari 1984 ontving het departement van Justitie een bericht van de Belgische ambassade te Canberra waaruit bleek dat de Australische federale politie goede reden had om aan te nemen dat Vandergucht zich in Australië bevond, en meer bepaald in Queensland.

Op dezelfde dag heeft het ministerie van Justitie van dit bericht kennis gegeven aan de procureur-generaal bij het hof van beroep te Gent, met het verzoek de uitlevering van Vandergucht te vragen, zodat bij eventuele arrestatie de hiertoe vereiste procedure kan worden ingezet.

Het departement van Justitie ontving een telex van de gerechtelijke politie waaruit bleek dat via Interpol Canberra het nodige werd gedaan om deze uitlevering te bekomen. Ik verwijs hiervoor naar het antwoord van de minister van Justitie op de vraag nr. 103 van 17 juli 1992.

Blijkbaar is echter aan deze instructie geen verder gevolg gegeven.

In de dagvaarding voor de tweede oplichtingszaak in november 1985 wordt vermeld over Vandergucht «thans zonder gekende woonst in België, noch in den vreemde, thans voortvluchtig en latitent zijnde en aan te houden krachtens het bevel tot aanhouding verleend op 8 april 1983».

Deze dagvaarding werd betekend in november 1985 voor de zitting van 9 december 1985 te Gent.

Vandergucht werd op 14 april 1986 bij verstek veroordeeld wegens oplichting tot een gevangenisstraf van tien jaar.

Een internationaal aanhoudingsmandaat tegen Vandergucht werd uitgebracht onder het nr. PJ86/00244ES. Het internationaal aanhoudingsbevel situeerde de heer William Vandergucht eveneens onder andere, door de door hem gebruikte namen, namelijk Snoy et d'Oppuers Gabriel en Van Lancker Eric.

In zijn hotelkamer werd bij zijn overlijden op 11 juli 1992, ook een Franse identiteitskaart teruggevonden, afgeleverd door de prefectuur te Nice in 1983 onder de naam Novaro.

Verder wordt vernomen dat Vandergucht de laatste vijf jaar zijn jaarlijkse vakantie altijd doorbracht te Nice in hetzelfde hotel en met dezelfde Belgische dame. Hij verbleef ook regelmatig in Parijs.

Volgens bepaalde geruchten of vermoedens zou een deel van de aanzienlijke geldsommen, waarvoor oplichting werd gepleegd, zijn belegd in onroerend goed firma's met activiteiten te Estepona en Marbella.

Tijdens het gerechtelijk onderzoek in verband met de tweede oplichtingszaak heeft de heer Vandergucht trouwens een «persconferentie» gegeven te Rijsel en belde hij geregeld vanuit het buitenland de bevoegde onderzoeksrechter te Gent op om zijn mening over de zaak weer te geven.

Uit het antwoord van de minister van Justitie op vraag nr. 103 blijkt dat het ministerie van Justitie op 27 januari 1984 de verblijfplaats van de heer Vandergucht kende. Dit zou zijn medegedeeld aan de procureur-generaal te Gent voor verder gevolg. De heer procureur-generaal zou echter, volgens het schriftelijk antwoord van de minister van september 1992 bevestigen dat hij geen kennis had van de verblijfplaats van Vandergucht.

Er bestaat tegenspraak tussen de verklaring over de feiten van januari 1984 enerzijds, het antwoord van de minister, en anderzijds het antwoord dat op heden wordt geformuleerd. Klarheid moet gebracht worden omtrent de omstandigheden waaronder de gerechtelijke overheden kennis hebben genomen van de verblijfplaats van Vandergucht in 1984. Dit is des te meer aangewezen, daar op dat ogenblik, in 1984, de tweede oplichtingszaak nog altijd niet was behandeld voor de rechter ten gronde, zodat de goede rechtsbedeling en de bescherming van de belangen van de burgerlijke partijen in ieder geval eisten dat al het mogelijke werd gedaan om de uitlevering van Vandergucht, van wie men het adres kende te bekomen.

Het is tevens nuttig te vernemen, indien de nodige opdrachten in januari 1984 werden gegeven om Vandergucht uit te leveren, waarom de stukken in verband met deze procedure zich desgevallend niet bevonden in het strafdossier dat aanleiding gaf tot het vonnis van 14 april 1986. Inderdaad, de partijen betrokken bij deze strafzaak hadden er alle belang bij en de verplichting voor het parket te vernemen waar de heer Vandergucht zich bevond.

Hoe is het mogelijk dat dergelijke kapitale informatie voor de vervolging en berechting blijkbaar niet ter kennis wordt gebracht van de bevoegde parketmagistraat of de onderzoeksrechter belast met het dossier en dat daarvan evenmin een spoor in het gerechtelijk dossier zou zijn terug te vinden?

Verder wekt het bevreemding dat de gerechtelijke politie in 1984 verklaart dat het nodige wordt gedaan om via Interpol Canberra de uitlevering te bekomen en dat daarna geen enkel spoor meer is terug te vinden van de uitvoering van deze intentie.

Evenzeer wekt het bevreemding dat er geen enkele opvolging is van dit dossier. Indien deze informatie aan de bevoegde vervolgende en burgerlijke partijen in het kader van het strafdossier zou zijn overgemaakt, lag een andere behandeling van de zaak voor de hand.

Volgens het internationaal aanhoudingsbevel van 1986 was de politie blijkbaar ervan op de hoogte dat de heer Vandergucht zich op bepaalde plaatsen of op bepaalde ogenblikken bediende van valse namen, zoals Gabriël Snoy et d'Oppuers en Eric Van Lancker.

Kan de minister mij mededelen waarom de gerechtelijke politie, wanneer zij weet onder welke valse namen en waar de heer Vandergucht blijkbaar is opgetreden, geen verder gevolg geeft om de betrokkene in de landen waar hij verbleef, onder meer in Spanje of Frankrijk, te doen aanhouden?

Verder is het zeker dat de heer Vandergucht de voorbije vijf jaar steeds vakantie nam in hetzelfde hotel te Nice met een Belgische dame. Hij deed zich in het hotel voor als «advocaat», terwijl hij ook bleek te beschikken over een Franse identiteitskaart, afgeleverd in 1983 op de naam Novaro, verkoper.

Wanneer een oplichter van het formaat van de heer Vandergucht jaarlijks op dezelfde plaats in dezelfde omstandigheden vakantie neemt, wekt het grote bevreemding dat de gerechtelijke politie of de bevoegde diensten er niet in slagen enig spoor van de heer Vandergucht terug te vinden.

De heer Vandergucht heeft zijn naam van oplichter eer aan gedaan, hij is zelfs begraven op kosten van de Franse Staat. Ik kan iedereen meteen gerust stellen: de Franse Staat heeft hem geen militaire eer bewezen. De familie weigerde de heer Vandergucht te begraven en daarom heeft de Franse Staat de kosten van de begrafenis op zich genomen.

De zaak-Vandergucht is niet gewoon. De pers heeft in de jaren 80 veel aandacht besteed aan deze oplichtingszaak en aan de personen die er behoudens de heer Vandergucht bij betrokken waren.

Een aspect van de kwaliteit van onze rechtsstaat bestaat in het oplossen van concrete gevallen. Het vergt dan ook een herstel van het vertrouwen in deze beginselen. Het moet duidelijk worden gemaakt welke de werkelijke redenen zijn waarom de uitlevering van de heer Vandergucht niet werd gevorderd of bekomen, niettegenstaande het feit dat de indruk bestaat dat de overheid wist waar de heer Vandergucht verbleef, of dit alleszins diende te weten. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Wathelet.

De heer Wathelet, Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Economische Zaken. — Mijnheer de Voorzitter, ik zal uitvoerig antwoorden op de vragen van de heer Vandenberghe en heb daartoe informatie gevraagd aan de procureur-generaal van Gent.

Uit een mij toegezonden verslag van de gerechtelijke politie te Gent blijkt dat het nodige werd gedaan om de politie-autoriteiten in Australië ervan in te lichten dat indien William Vandergucht aldaar werd aangetroffen, hij diende te worden aangehouden met het oog op uitlevering aan België. Naderhand is gebleken dat betrokkene aldaar niet werd gevonden en er nooit enige zekerheid is geweest dat hij zich in Australië heeft opgehouden.

Tijdens het onderzoek rees het vermoeden dat William Vandergucht mogelijk bij een vriend in Queensland, Australië, verbleef. Op 25 juni 1984 kon deze laatste in België worden verhoord, waaruit bleek dat hij Vandergucht kende en ook op de hoogte was van diens strafrechtelijk verleden. Uit zijn verklaringen is gebleken dat hij in Australië Vandergucht nooit heeft ontmoet.

De persberichten van 14 oktober 1992, als zou het parket te Gent in gebreke zijn gebleven bij de vraag naar uitlevering van Vandergucht aan de Australische autoriteiten, zijn totaal onjuist. Uit een radiogram van Interpol Canberra-Australië blijkt namelijk dat zij over geen enkel element beschikten waaruit met zekerheid kon worden afgeleid dat Vandergucht zich aldaar ophield. Tevens wordt vermeld dat de informatie van de Belgische ambassade te Canberra, volgens welke Vandergucht in de Staat Queensland verbleef, op een misverstand berustte.

De stukken die betrekking hebben op de opsporingen naar William Vandergucht, ook die welke betrekking hebben op het spoor Australië, berusten in het strafdossier. De partijen kunnen er inzage en desgevallend afschrift van nemen.

Vervolgens zijn er de opsporingen naar William Vandergucht in Frankrijk, Spanje en talrijke andere landen. In de signaleringen die door de gerechtelijke politie over de zaak-Vandergucht werden verspreid in binnen- en buitenland, werd steeds gevraagd er

rekening mee te houden dat Vandergucht zich bediende van valse namen. Aldus bestond de mogelijkheid dat hij schuil ging onder de naam Van Lancker Eric of Snoy et d'Oppuers Gabriël. Waarop berustten die vermoedens?

Ten eerste, wat de naam Van Lancker Eric betreft.

Op 12 april 1983 deed de genaamde Van Lancker Eric aangifte bij de gerechtelijke politie te Gent dat hij zijn identiteitskaart was verloren en dat die mogelijk was ontvreemd door William Vandergucht. Het bleek dat Van Lancker Eric op 4 april 1983 in de woning van Vandergucht was geweest om de verkoop te bespreken van twee Mercedes-wagens. Van Lancker had zijn jas in de woning opgehangen en heeft gedurende enige tijd de woning verlaten. Gedurende die afwezigheid kon Vandergucht de identiteitskaart van Van Lancker Eric hebben ontvreemd.

Op 13 april 1983 werd die mogelijkheid van diefstal door Vandergucht en gebruik van de naam Van Lancker Eric gesignaleerd aan het commissariaat-generaal te Brussel, ter bestemming Interpol Parijs en Madrid.

Ten tweede, wat de naam Snoy et d'Oppuers Gabriël betreft.

Op 30 maart 1985 werd door de gerechtelijke politie te Gent een telex verzonden naar het commissariaat-generaal te Brussel met bestemming Interpol Parijs en Madrid, met vermelding dat Vandergucht desgevallend in het bezit kon zijn van een Belgische identiteitskaart, een internationale reispas, een rijbewijs en een nationaliteitsbewijs met de identiteit Snoy et d'Oppuers Gabriël, echt-gescheiden, zakenman, wonende te Brussel, de Brocquevillelaan. Tevens werd vermeld dat op die documenten vermoedelijk een pasfoto van Vandergucht kon zijn aangebracht, waarop hij drager was van een bril met lichte montuur en een haarstukje dat zijn voorhoofdskaalheid bedekte.

Op 4 april 1985 werd een telexbericht verzonden naar de staf van de rijkswacht, alle rijkswachtbrigades, politiediensten van de kust, de zeevaartpolitie te Oostende en Zeebrugge, met het verzoek bijzonder waakzaam te zijn voor de persoon van William Vandergucht en verwijzend naar het mogelijke gebruik van de identiteit Snoy et d'Oppuers Gabriël. Ook werd bijzondere aandacht gevraagd voor de grensovergangen.

Over het verblijf van William Vandergucht te Nice kan ik zeggen dat de naam Novaro Gerard waaronder Vandergucht in een hotel te Nice verbleef, niet in het strafdossier voorkomt en slechts is opgedoken na het overlijden van Vandergucht op 11 juli 1992.

In verband met de vruchteloze opsporingen naar William Vandergucht kan ik u een lange lijst van gegevens geven. Uit het dossier dat ik heb kunnen raadplegen, blijkt dat intensief speurwerk werd verricht om William Vandergucht te vatten en dit zowel tijdens het gerechtelijk strafonderzoek als na diens veroordeling op 14 april 1986.

1. Signaleringen in ziekenhuizen te Lille, Lyon en Toulouse en verpleeginstellingen in de Verenigde Staten van Amerika omdat Vandergucht het gerucht had verspreid dat hij aan terminale kanker leed en in de Verenigde Staten of elders in behandeling was.

2. Telexbericht nopens opsporingen naar Vandergucht te Casablanca door Interpol Rabat.

3. Telexbericht nopens opsporingen in Spanje door Interpol Madrid.

4. Telexbericht nopens opsporingen in de streek van Malaga en Torrevieja in Spanje omdat hardnekkige geruchten de ronde deden dat Vandergucht een onderkomen had in de immobiliënwereld aan de Costa del sol in Zuid-Spanje.

5. Een proces-verbaal van de gerechtelijke politie te Gent nopens haar rechtstreekse contacten met de Policia judicial te Malaga en Interpol Rabat en nopens de opsporingen naar Vandergucht in Spanje aan de Costa del sol en in Marokko.

6. Telexbericht aan Interpol Rome teneinde opsporingen naar Vandergucht op het eiland Sardinië mogelijk te maken. Vandergucht werd tevens gesignaleerd in de interpolzones I, II en IV, dit betekent in heel Europa, het noorden van Afrika en Latijns-Amerika.

7. Radiogram Interpol Madrid waarbij Vandergucht via een circulaire in heel Spanje werd gesignaleerd.

8. Telexbericht gericht aan Interpol Madrid waarin aan de Spaanse autoriteiten werd gevraagd om bij alle bankinstellingen of spaarkassen van de Costa del sol na te gaan of er rekeningen bestonden op naam van William Vandergucht of de andere personen die in de zaak waren betrokken.

9. Ook in Zwitserland werden opsporingen gedaan naar de vermoedelijke verblijfplaats onder andere te Montana en werd bij de Zwitserse banken geïnformeerd naar rekeningen op naam van William Vandergucht.

10. Telexbericht aan het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie waarin gevraagd wordt het signaleren van Vandergucht uit te breiden voor de zone VI, namelijk de VSA en Canada, alsmede in de zone V, namelijk Afrika.

11. Proces-verbaal van de gerechtelijke politie te Gent waaruit blijkt dat er rechtstreekse telefonische contacten waren met de Policia judicial in Spanje. Aldus konden in een minimum van tijd geruchten over de aanwezigheid van Vandergucht in een of andere plaats in Spanje worden gecontroleerd.

12. Verzoek tot signaleren van Vandergucht in de zone Londen en vraag tot verstrenge controle aan de Franse en Engelse grensposten.

13. Telexbericht aan Interpol Madrid tot opsporing van Vandergucht op het eiland Tenerife.

14. Radiogram van Interpol Washington waaruit blijkt dat opsporingen werden gedaan in diverse klinieken, onder andere te New York, om uit te maken of Vandergucht zich aldaar liet verzorgen. Uit datzelfde telegram blijkt dat de grenscontroleposten werden ingeschakeld bij de opsporingen.

Verschillende keren werden ook leden van de gerechtelijke politie naar Spanje gestuurd om ter plaatse aanwezig te zijn bij de uitvoering van rogatoire opdrachten voorgeschreven door de onderzoeksrechter te Gent. Ook werden inlichtingen ingewonnen en bekomen langs het toenmalige Bestuur voor de criminele informatie. Er kan dus worden gesteld dat het nodige werd gedaan om Vandergucht te vatten.

Het was echter niet mogelijk en ook niet betaalbaar steeds Belgische politieambtenaren naar het buitenland te sturen om aldaar de leiding te nemen van de opsporingsverrichtingen naar de betrokkene. Er zijn echter geen aanwijzingen om daaruit te besluiten dat de medewerking van de buitenlandse politiediensten niet ernstig is geweest, niettegenstaande in bepaalde persberichten daaraan wordt getwijfeld.

Hoewel het, volgens sommigen althans, niet de taak kan zijn van de pers de politiediensten behulpzaam te zijn bij de opsporingen van misdadigers, dient volledigheidshalve te worden vermeld dat, kort na de aanhouding van zijn echtgenote, William Vandergucht contact nam met journalisten uit Gent en onder meer te Parijs aan een journalist van een dagblad een vraaggesprek toestond. Deze journalist heeft de plaats en de omstandigheden van zijn ontmoeting met William Vandergucht steeds geheim gehouden. De publikatie van het gesprek met Vandergucht heeft destijds voor heel wat ophef gezorgd.

Daar Vandergucht blijkbaar niet kon aanvaarden dat onderzoeksrechter De Graef zijn echtgenote had aangehouden, is hij enkele keren, meestal gedurende de nacht, telefonisch in contact geweest met voornoemde onderzoeksrechter. De plaats van waaruit werd gebeld kon niet worden achterhaald.

Van de ruim 75 miljoen frank die door Vandergucht ten nadele van de ASLK werden ontvreemd, werd een groot gedeelte door de onderzoeksrechters teruggevonden of in beslag genomen bij diverse personen die wegens heling werden veroordeeld.

Tenslotte ben ik ervan overtuigd dat onderzoeksrechter De Graef en de gerechtelijke politie te Gent al het mogelijke hebben gedaan om Vandergucht te vatten. Zij zijn daar helaas niet in geslaagd.

Vooralnog zijn er geen aanwijzingen dat zij onvoldoende medewerking hebben gekregen van de politiediensten in het buitenland. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de interpellant.

De heer Vandenberghe. — Mijnheer de Voorzitter, na de zeer concrete antwoorden van de minister van Justitie, waarvoor ik hem dank, zal ik mij niet wagen aan een geïmproviseerde repliek.

Ik wil alleen twee vaststellingen kwijt.

Ten eerste stel ik vast dat het antwoord op deze interpellatie verschilt van het antwoord op een schriftelijke vraag waaruit men eventueel de indruk kon krijgen dat er een gebrekkige communicatie was tussen het ministerie van Justitie, het parket en de politie.

Ten tweede betreur ik dat de inspanningen om de heer Vandergucht weer te vinden geen succes hebben gekend. De heer Vandergucht verbleef nochtans gedurende vijf jaar op geregelde tijdstippen in Nice, maar blijkbaar waren er daar geen Belgen om hem langs de *Promenade des Anglais* op te merken.

De Voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Dames en heren, ik stel voor onze werkzaamheden te onderbreken.

Je vous propose d'interrompre ici nos travaux. (*Assentiment.*)

ONTWERP VAN WET — PROJET DE LOI

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De regering heeft ingediend een ontwerp van wet houdende sociale en diverse bepalingen.

Le gouvernement a déposé un projet de loi portant des dispositions sociales et diverses.

Dit ontwerp van wet zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Ce projet de loi sera imprimé et distribué.

De artikelen 1 tot en met 61, 62, 65 tot en met 69, 72 en 129 tot en met 141 van dit ontwerp van wet worden verwezen naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden; de artikelen 63, 64, 70, 71 en 77 tot en met 128 naar de commissie voor de Landbouw en de Middenstand; de artikelen 73 tot en met 76 naar de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden; de artikelen 142 tot en met 145 naar de commissie voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu; het artikel 146 naar de verenigde commissies voor de Landbouw en de Middenstand en voor de Volksgezondheid en het Leefmilieu; het artikel 147 naar de commissie voor de Defensie; de artikelen 148 en 149 naar de commissie voor de Economische Aangelegenheden en het artikel 150 naar de commissie voor de Infrastructuur.

Les articles 1er à 61, 62, 65 à 69, 72 et 129 à 141 sont renvoyés à la commission des Affaires sociales; les articles 63, 64, 70, 71 et 77 à 128 à la commission de l'Agriculture et des Classes moyennes; les articles 73 à 76 à la commission de l'Intérieur; les articles 142 à 145 à la commission de la Santé publique et de l'Environnement; l'article 146 aux commissions réunies de l'Agriculture et des Classes moyennes et de la Santé publique et de l'Environnement; l'article 147 à la commission de la Défense; les articles 148 et 149 à la commission de l'Economie et l'article 150 à la commission de l'Infrastructure.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende voorstellen van wet werden ingediend door de heer Goossens:

1° Tot invoering van een verplichte prijsregeling voor de verkoop van brandstoffen in de kleinhandel;

Les propositions de loi ci-après ont été déposées par M. Goossens:

1° Visant à instaurer un régime de prix imposé pour la vente au détail de carburants;

2° Betreffende de contracten tussen leveranciers en verdelers-kleinhandelaars in brandstoffen.

2° Relative aux contrats conclus entre fournisseurs et distributeurs-détaillants en carburants.

Mevrouw Maximus heeft ingediend een voorstel van wet tot wijziging van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen.

Mme Maximus a déposé une proposition de loi modifiant la loi du 26 juin 1992 portant des dispositions sociales et diverses.

Deze voorstellen van wet zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions de loi seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

Les propositions ci-après ont été déposées:

1° Par M. Cerexhe, une proposition de révision de l'article 26 de la Constitution;

De volgende voorstellen werden ingediend:

1° Door de heer Cerexhe, een voorstel tot herziening van artikel 26 van de Grondwet;

2° Par M. Erdman, une proposition de révision de l'article 27 de la Constitution;

2° Door de heer Erdman, een voorstel tot herziening van artikel 27 van de Grondwet;

3° Par M. Moureaux, une proposition de révision de l'article 41 de la Constitution;

3° Door de heer Moureaux, een voorstel tot herziening van artikel 41 van de Grondwet;

4° Par M. Vandenberghe, une proposition de révision de l'article 53 de la Constitution;

4° Door de heer Vandenberghe, een voorstel tot herziening van artikel 53 van de Grondwet;

5° Par M. H. Van Rompuy, une proposition d'abrogation de l'article 54 de la Constitution;

5° Door de heer H. Van Rompuy, een voorstel tot opheffing van artikel 54 van de Grondwet;

6° Par M. Cerexhe, une proposition de révision de l'article 55 de la Constitution;

6° Door de heer Cerexhe, een voorstel tot herziening van artikel 55 van de Grondwet;

7° Par M. Erdman, une proposition de révision de l'article 56, 4°, de la Constitution;

7° Door de heer Erdman, een voorstel tot herziening van artikel 56, 4°, van de Grondwet;

8° Par M. Moureaux, une proposition d'abrogation de l'article 56ter de la Constitution;

8° Door de heer Moureaux, een voorstel tot opheffing van artikel 56ter van de Grondwet;

9° Par M. Vandenberghe, une proposition d'abrogation de l'article 56quater de la Constitution;

9° Door de heer Vandenberghe, een voorstel tot opheffing van artikel 56quater van de Grondwet;

10° Par M. H. Van Rompuy, une proposition de révision de l'article 58 de la Constitution;

10° Door de heer H. Van Rompuy, een voorstel tot herziening van artikel 58 van de Grondwet;

11° Par M. Cerexhe, une proposition de révision du titre III, chapitre IIIbis, de la Constitution par l'insertion d'un article 107ter-bis relatif à la prévention et au règlement de conflits d'intérêt;

11° Door de heer Cerexhe, een voorstel tot herziening van titel III, hoofdstuk IIIbis, van de Grondwet, door invoering van een artikel 107ter-bis betreffende de voorkoming en de beslechting van belangenconflicten;

12° Par M. Moureaux, une proposition de révision de l'article 115 de la Constitution.

12° Door de heer Moureaux, een voorstel tot herziening van artikel 115 van de Grondwet.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Elles sont renvoyées à la commission de la Révision de la Constitution et de la Réforme des Institutions.

Ze worden verwezen naar de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen.

INTERPELLATIE — INTERPELLATION

Verzoek — Demande

De Voorzitter. — De heer De Grauwe wenst de minister van Buitenlandse Handel, en minister van Europese Zaken te interpellieren over « de Belgische steun aan de Franse protectionistische houding in de Uruguay Ronde ».

M. De Grauwe désire interpellier le ministre du Commerce extérieur, et ministre des Affaires européennes sur « le soutien apporté par la Belgique à l'attitude protectionniste de la France dans le cadre de l'Uruguay Round ».

De datum van deze interpellatie wordt later bepaald.

La date de cette interpellation sera fixée ultérieurement.

De Senaat vergadert opnieuw vanavond om 20 uur 15.

Le Sénat se réunira ce soir à 20 heures 15.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 19 h 15 m.)

(La séance est levée à 19 h 15 m.)